National Library Bibliothèque Nationale

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 34 | SESTDIENA, 1985. GADA 24. AUGUSTS | 35. GADS | SATURDAY, AUGUST 24, 1985.

SECOND CLASS MAIL | REGISTRATION NUMBER 2249 | CENA 1 DOLARS

Pašu ziņā

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Ar 5. Jaunatnes dziesmu svētkiem Montrealā izskanēs mūsu šīs vasaras aktīvitāšu augstais vilnis kā politiskā, tā arī kultūras saglabāšanas laukā.

Tas nebūt nenozīmē, ka mēs varētu kādu laiku mierīgi likties dusēt uz panākumu lauriem. Gluži otrādi. Mūsu šī gada spožie panākumi mudinat mudina darbu ās frontēs kāpināt ar vēl lie ku aktīvu līdzdalību.

Bērnu saglabāšanas latvietībai izšķirējo nozīmi mēs pagātnē varbūt neesam visā pilnībā aptvēruši. Mēs neesam novērtējuši arī to, cik ārkārtīgi liela nozīme ir tam, ja mūsu bērniem ir latviešu draugu pulciņš. Mēs varam jautāt arī, vai vedam savas ģimenes jaunākos locekļus pietiekami bieži latviešu dievnamā. Vai mēs ņemam savus bērnus līdz uz latviešu sarīkojumiem? Palūkojaties lielākos latviešu sarīkojumos un saskaitāt, cik bērnus jūs varētu likt pretī sirmo galvu pulkam.

Ļoti pareizi kāds jaunatnes audzinātājs norādījis, ka bērnu audzināšana un skološana latviskā vidē prasa arī lielus materiālus upurus. Mēs ar vieglu roku izdodam naudu dažādām šī kontinenta augstā dzīves standarta greznībām, bet grozām rokā dolaru divas reizes, ja tas jāizdod latviešu skolai, latviešu vasaras nometnei vai bērna tālākam ceļam uz latviešu pulcēšanās vietu. Es būtu ļoti priecīgs par ikkatru vēstuli, kas teiktajam nepievienotos un apstrīdētu konstatēto patiesību.

Par saviem bērniem ir pirmkārt jārūpējas vecākiem pašiem un nevienam citam. Tikai tad, ja ģimenes rocība ir šķērslis bērnu sūtīšanai latvietības cietokšņos, palīgā jānāk visai sabiedrībai.

Mūsu sociologi ir aplēsuši, ka katra bērna ģimenei ir jāizdod vairāki tūkstoši dolaru, lai bērns nenomaldītos asimilācijas vilinājumu mežā.

Vai mēs esam pilnīgi novērtējuši tās latviešu mātes, kas trimdas dēļ iekļuvušas jauktās laulībās, saviem bērniem ne tikai māca latviešu valodu, bet sūta tos arī latviešu skolā un turpina vest latviešu dievnamā.

Vai mēs novērtējam to lielo darbu, ko veic mūsu skolu darbinieki? Tāpat, vai mēs novērtējam mūsu nacionālo organizāciju rosīgo darbinieku pūles un upurus?

Latviešu draudzes atraisījušās no svešu sinožu aizbildniecības, tagad vēl vairāk var darīt jaunāko draudzes locekļu saglabāšanai ne tikai baznīcai, bet arī Latvijas nākotnei.

Pesimistu vaimanām, ka mēs vēl kā trimdas kopība varēsim pastāvēt 10 vai 20 gadus, nav pamata. Bez šaubām, būs nobirums, bet tēviem un mātēm aizejot, viņu vietā stāsies latvietībā audzinātie meitas un dēli. To mēs redzam jau tagad. Ir bijuši

(Turpinājums 20. lp.)

Jaunatne lielās demonstrācijās Eiropā šovasar prasīja taisnību mūsu tautai — Latviju latviešiem!

Imants Sinka.

Vai Lešinskis ziņoja Palmem?

Ieraugot nacionālos karogus un dzirdot mūsu tautas lūgšanu, mūsu acis kļūst vaigas, lai kur mēs atrastos. Tādos brīžos mēs visvairāk izjūtam mūsu tautas ciešanas un mums nodarīto netaisnību! Šeit, trimdā, mums ir jāizšķiras, kas ir ar mums un kas pret. Lai apvienotu savus brīvības centienus, mēs nedrīkstam izbīdīt priekšgalā kādu atsevišķu grupu un nepavisam kādu šauru kreiso kliķi. Patiesībā tā ir maza minoritāte, bet viņi uzstājas kā plašās trimdas pārstāvji. Tās nolūks bieži ir tikai izcelt savu politisko partiju un tās vadoņus.

Mēs zinām, ka sociālisti ir par tā sauc. „jauno pasaules kārtību" — sociālismu, kas ir pilnīgi pretējs brīvai ekonomiskai sistēmai. Ja nu runa būtu tikai par ekonomiju, tad vēl varētu diskutēt, bet šeit nāk klāt pavisam vēl kas cits. Īstenojot sociālismu, mēs tiekam pakļauti pilnīgai kontrolei un līdz ar to pazaudējam brīvību! Vēl nekur pasaulē nav īstenots sociālisms, kur būtu arī brīvība! Tā paliek tikai uz papīra... Cilvēku masu vada it kā kāda neredzama roka — visur iefiltrētie noteicēji un birokrati u.t.t., kas gādā, lai viss noritētu tiem patīkamā virzienā. Pretējās domas izteicējus vai nu nobīda pie malas, vai pat argumentu trūkuma dēļ rupji izlamā. Protams, šie partijas funkcionāri saka, ka esot demokrati, bet patiesībā paši rīkojas pilnīgi pretēji visiem demokratijas principiem! Iezogoties laikrakstos, televīzijā, radio, šie elementi ievirza visu ziņu dienestu sev vēlamā virzienā. To procents nav liels, bet tautas domas noskaņošanai tiem liela nozīme. Arī Ļeņina pirmais uzdevums bija pārņemt presi! Arī mūsu marksistiem šie paņēmieni nav sveši. Mūsu pašu acu priekšā ir neskaitāmi piemēri! Pretiniekam atļauj izteikties līdz zināmai robežai, bet tiklīdz nonāk pie tā, kas var kaitēt partijai, vai nu nepielaiž nemaz vai cenzē, vai visvieglāk, izbeidz diskusijas, neļauj izteikties!

Jākonstatē, ka trimdā marksisma zari izstaro no kāda centra, kas atrodas Zviedrijā. Tā kā Zviedrijā valdīja un valda sociālisti, tad mūsu eksīl-kreisie saņem prāvu atbalstu, lai apkaļotu pilsoņus un izplatītu savas idejas un saukļus. Paši šie sociālisti negrib, ka viņus sauc par marksistiem, bet viņu vadoņi to deklarējuši, un visa sociālistu internacionāle to atzīst!

Šie marksisti tad nu cīnās pret pilsonisko pasaules uzskatu; tur tiem ir daudz kopēja ar citām tā sauc. sociālistiskām valstīm, piem. Zviedrijas valsts ministrs Palme cenšas iedzīvināt tādu *no kodolieročiem brīvu joslu,* kas nozīmētu visu NATO spēku pilnīgu novājināšanu. Viņam pievienojas tikai dažas sociālistiskās zemes...

Tā sauc. Palmes komisijā ietelp tādi dūži kā čekists Arbatovs un dezinformācijas ģenerālis Milšteins! Tātad viņi sabotē Eiropas aizsardzību, kuras garanti ir ASV, Rietumvācija, Anglija, Dānija, Norvēģija. To vismaz mūsu trimdiniekiem vajadzēja saprast, bet nekā, — mūsu mazā sociālistu saujiņa ir izšķīrusies par sadarbību ar šo Palmes komisiju! Par to liecina pāris mūsu kreiso miera demonstrantu izrīcības un „Brīvības" līdzstrādnieku izteicieni un raksti.

Mēs varētu atstāt to viņu ziņā un nereaģēt, bet ja to dara „Miera" kuģa „kapteiņi", tad mūsu pienākums ir to viņiem aizrādīt. Mēs nevaram paiet garām faktam, ka Stokholmā komūnistu un sociāldemokratu organizētā „miera" gājienā piedalījās mūsu eksil-

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1985. GADA 24. AUGUSTS, 34. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdes priekšsēdis — Pēteris Ratnieks. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466—1514

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Starptautiskā ringā Rēgens Kremļa apspiestiem pagaidām tikai jūt līdz. Dadža zīm. LA.

Māc. Lauma Zušēvica LELBA Jaunatnes nozares vadītāja

Darbs ar mūsu jaunatni — darbs ar mūsu nākotni!

Dāvids, būdams vēl jauns cilvēks, savā 43. dziesmā prasa: ,,Kāpēc tu esi tik izmisusi, mana dvēsele, un tik nemiera pilna manī? Ceri uz Dievu, jo es Viņam vēl pateikšos, savam glābējam un Dievam!'' Dāvīds šai vienā dziesmas pantā labi raksturo kristīgās jaunatnes audzināšanas darbu.

Jaunieši savos padsmitos ir nemiera pilni; viņi meklē, jautā un bieži ir ar mieru izmēģināt katru jaunāko modi. Tā jau laikam vienmēr ir bijis. Tomēr, nepatīkamā statistika par pašnāvību augošo skaitu jauniešos liecina, ka šī laika jaunieši ir arī patiešām izmisuši. Mūsu darbs tad ir viņiem palīdzēt, lai viņi līdz ar Dāvidu ne tikai sev jautātu: ,,Kāpēc tu esi tik izmisusi, mana dvēsele?'', bet arī sevi mierinātu un teiktu: ,,Ceri uz Dievu.'' Ceri, uz savu Pestītāju un Aizstāvi.

Diemžēl, tieši šajā tik ļoti svarīgā laikā vecāki, skolotāji un mācītāji bieži zaudē kontaktu ar saviem pusaudžiem. Vecāki cenšas gan, bet ja bērns nav no mazotnes mācīts lūgt Dievu un meklēt savu mieru Kristus patiesības vārdos un mūžības apsolījumos, tad ir gandrīz vai neiespējami pēkšņi ar šiem bērniem sākt runāt par tik svarīgiem jautājumiem. Šis ir vecums, kad viņi mums pārmetīs un taujās: ,,Kādēļ tagad runājam, kad mums ir problēmas? Kāpēc mums iepriekš šīs lietas nebija nozīmīgas?'' Arī iemīļotās, latviskās nodarbības kļūst nepilnīgas, jo tās nespēj dot meklēto dvēseles mieru un stiprinājumu. To spēj Kristus; un līdz ar Viņa dāvāto mieru nāk dvēseles atpestīšana un atziņa par Dieva mūžīgo, patieso vārdu, kas nemainās ar katru modi un nelokās katram vējam līdz.

Te sākas LELBA Jaunatnes nozares darbs. Rīkojot sanāksmes un saietus, kuŗos jaunieši paši var cits citam jautāt par visādām lietām, tie atklāj, ka viņi nav vieni. Ir citi, kas arī vēl meklē, bet — un šis ir svarīgs ,,bet'' — ir citi, kas ir atraduši savas dvēseles piepildījumu un palīgu, jo viņi ir atraduši dzīvo Kristu. Satiekot šos jaunos kristiešus (un paldies Dievam, ka mums tādi ir), citu jauniešu perspektīva mainās. Te nerunā kāds mācītājs, skolotājs, māte vai tēvs, te runā jaunietis, kas ir visai līdzīgs citiem jauniešiem. Lai cik mēs draudzēs gribam mūsu jauniešiem palīdzēt, pieredze māca, ka jaunieši labprāt mācās viens no otra. Jaunatnes nozare tad cenšas tos, kas ir tālāk tikuši savā ticības ceļojumā, savest kopā ar tiem, kas to ir tikai iesākuši.

Mēs rīkojam saietus iesvētāmiem, vidusskolniekiem un jauniešiem atsevišķos apgabalos. Mūsu mērķi ir: mūsu jauniešus vest uz kristīgo ticību un mīlestību Dievam un tiem palīdzēt dzīvot kā Kristus sekotājiem; padziļināt viņu garīgo dzīvi un zināšanas, veicinot Bībeles studijas un kristīgas nodarbības viņu dzīves vietās; tiem palīdzēt tikt pie atziņas, ka arī politiskās un ekonomiskās attiecībās Kristus mācībai ir sava vieta un nozīme; aizsniegt viņus kristīgai sadraudzībai un uzturēt ar viņiem ciešu kontaktu, lai tie nezustu mūsu baznīcai.

Nav viegli šos uzstādītos mērķus īstenot, jo bieži uz rīkotiem saietiem atbrauc mazs skaits jauniešu. Ko vēl lai darām? Lūgsim vēl vairāk, papūlēsimies, lai mēs varētu atrast veidus, kā viņus uzrunāt, lai viņi nenomaldītos.

Lūdziet par mums. Kaut daudz par to runājam, maz darām. Laika trūkums ir galvenais kavēklis, tādēļ mums katram ir jāatrod kaut druscin laika, ko ziedot jauniešiem, pat ja tas nozīmētu tikai sēdēšanu pie tālruņa, meklējot to vienu kristīgo jaunieti katrā pilsētā, kas ir atradis Kristu un ir ar mieru iet Viņa darba laukā, sējot Viņa sēklas jaunajās sirdīs. Lai Dievs svētī šo svarīgo darbu, jo tā Viņš svētīs mūsu nākotni!

Lasītāju vēstules

PERS ĢINTS SOLA...

Atklāta vēstule sludinājumam ,,Ilga'' LA 10. augusta numurā.

Ar paceltu galvu, izgāztu krūti un lielā laimes sajūtā dodos pretī Tavai intelliģentai un patstāvīgai personībai. Nolieku sarkanu rožu pušķi pie Tavām kājām un piekaisu sarkanām rozēm Tavu gultu, lai tā smaržotu un Tevi dzeltu. To darīšu nepārtraukti katru dienu. Vai esi apmierināta ar manu solījumu? Ja vēlies vairāk, solīšu vairāk.

No Tevis sagaidu, lai Tu proti mīlēt, tīrīt, cept un vārīt. Lai Tu būtu skaista dienā un vēl skaistāka naktī. Un tad viss, ko spēs dzīve dot, būs tiem, kas mīlēt prot. Ja esi ieinteresēta — apmeklē visus latviešu sarīkojumus.

Pers Ģints Toronto.

DUBULTIE AMATI

Šodien trimdas latviešu akadēmiskais potenciālis pilnīgi netiek izmantots, jo sabiedriskais darbs nav sadalīts uz vairākiem darītājiem. Dažkārt amatu kārotāji uzņemas vairākus vēlētus amatus lokālajās un centra organizācijās, bet ievēlētā amatā darbu paši neveic.

Sešdesmitajos gados kādā ALA kongresā ALA ģenerālsekretārs B. Albats lūdza nominācijas komisiju ALA kasieŗa un ALA biedrziņa amatiem rast kandidātus no Vašingtonas, lai būtu ,,pie rokas'' un paši veiktu sava resora darbus.

Pēdējos gados ALA valdē darbojas arī aktīvie ALA biroja vadītāji, kā ALA Kultūras birojā — B. Abula, ALA Izglītības birojā — B. Zommere; aktīvs ir Ārējās informācijas biroja vadītājs, arī Sporta bumba lido globāli.

Nupat pēdējā ALA valdes sēdē ierosināts jautājums par ALA kasieŗa un ALA biedru biroja vadītāja algošanu... Jau gadiem kasieŗa un biedrziņa amatu veic ALA sekretāriāts...

Neatbildēts paliek jautājums, vai PBLA, LBF vadītāja un ALA kasieŗa amatam nevar rast cilvēku, kas dzīvo Vašingtonā?

J. Dimants sr. ASV.

KAROGS PUBLICĒ VILTOTU JAUNSUDRABIŅU

Jāņa Jaunsudrabiņa literārā raža ir un — paliks zibošs granīta pīlārs mūsu tautas garīgo vērtību svētnīcā. Pats spožākais, dzīvākais Jaunsudrabiņa zelts ir viņa ticības gaisma Latvijai, viņa aizkustinošā sirsnība pret savu tautu, tēvzemi un patiesību. Lielais augšzemnieks pats svešumā būdams, trimdā un mājās palikušajiem sauc: ,,Latvi, lai kuŗā zemes daļā tu nonāktu, — piemini Latviju! Nekad un nekur savā mūžā tu vairs nedzirdēsi skaistāka vārda par šo vārdu; tāpēc nemities to daudzināt, nebeidz slavēt valsti, kas šo vārdu nes.''

Tagad pēkšņi okupācijas režīma sovjetu kultūras funkcionārs Ilgons Bērsons, kas arī pats pāris reizes ir bijis Rietumvācijā, žurnāla Karogs 6. numurā (129. lp.) 1985.g. jūnijā publicē kādu aģitātoriski uzrakstītu jaunlaiku pasaku — Mirušie grib dzīvot, un apgalvo, ka tas Jāņa Jaunsudrabiņa darbs no 1941. gada, kas bijis paredzēts Karoga jūlija numuram, bet tikai fašistu iebrukums to toreiz aizkavējis. Vispirms jājautā, kāpēc tā sauktās Padomju Latvijas kultūras taisītāji šo izcepto pasaku nepublicēja vēl Jaunsudrabiņam vai viņa znotam V. Stepleram dzīvam esot. Manuskripts taču bijis zināms un esot glabājies V. Lāča PSR valsts bibliotēkas reto grāmatu un rokrakstu nodaļā. Interesanti, kas Rīgas punduriem tik ilgi lika kavēties ar šo izdomu, lai tad to kā netīru ūdens spaini tautiešu mulsināšanai, intriģēšanai pasniegtu tālāk, kamēr pats autors sevi vairs nevar aizstāvēt.

Vispāri, kas tas varētu būt par latviešu cilvēku, kas zaudējis katru pietāti pret Baltās grāmatas — Mūsmāju Janku, ir radījis tik ārkārtīgi uzkrītošu propagandas gabalu. Jāuzsveŗ, ka Janka kaut ko līdzīgu savā bagātajā mūžā nedomāja.

Nē! Jaunsudrabiņš šo Karogā publicēto pasaku nekad nav rakstījis, jo viņš pēc saŗas dabas, stila, valodas tādu murgu nebūtu spējis izmurgot, jo — Jaunsudrabiņš palika Jaunsudrabiņš līdz mūža galam — vienreizējs, neatkārtojams lielums.

Alberts Eglītis
Rietumvācija.

Aleksandru Grīnu atceroties

Ja viņš būtu vēl dzīvojis, tad šogad 15. augustā rakstniekam un karavīram Aleksandram Grīnam būtu piepildījušies 90 gadi.

Aleksandrs Grīns (īstenībā Jēkabs Grīns) dzimis 1895.g. 15. augustā Jēkabpils apr., Biržu pagasta Ziedu mājās, kur viņa vecāki bija saimnieki. Mācījies Jēkabpils tirdzniecības skolā, tad Rūjienas progimnazijā un beidzis Millera reālskolu Cēsīs. 1915. gadā viņš beidzis Maskavas karaskolu, un pēc tam kā virsnieks cīnījies Galicijas frontē, kur smagi ievainots.

Nodibinoties Latviešu strēlnieku pulkiem, Al. Grīns pāriet tur un cīnās latviešu strēlnieku rindās 1916. un 1917. gadā, kad viņu atkal ievaino. Tā Al. Grīns ir dzīvojis līdz visām latviešu strēlnieku cīņām.

Karš un ar to saistītie pārdzīvojumi atstāja paliekamu iespaidu uz rakstnieku. Tie ietekmē arī viņa personisko dzīvi. Viņam bija ļoti aktīva, varētu pat teikt, dēku meklētāja daba.

Šoreiz tomēr nepakavēšos tik daudz pie viņa kā karavīra, bet gan vairāk kā žurnālista un rakstnieka. Ir jāatzīst, ka kā žurnālistikā, tā rakstniecībā viņš bija iecienījis kara tematus. Kara notikumu un pārdzīvojumu tēlošanā savos darbos viņš sasniedza tu meistarību.

Pēc Latviešu strēlnieku cīņu traģēdijas, kad tie beigās sadalījās baltajos un sarkanos strēlniekos, Al. Grīns aiziet no dienesta un 1918. gadā sāk studēt medicīnu Tērbatā, bet jau nākošā — 1919. gadā iestājas Latvijas nacionālajā armijā kapteiņa dienesta pakāpē un strādā Armijas stābā, reizē arī laikrakstā Latvijas Kareivis. Vēlāk viņš darbojas arī pie laikrakstiem Brīvā Tēvija un Latvis. Sākot ar 1933. gadu, viņš ir Brīvās Zemes ārzemju nozares vadītājs un no 1934.g. strādā arī laikraksta Rīts redakcijā.

Par Aleksandra Grīna darbu ap šo pašu laiku — 20. gadu beigās un 30. gadu sākumā H. Rudzītis savā nesen izdotajā grāmatā Manas dzīves dēkas raksta:

,,Aleksandram Grīnam bija apbrīnojamas darba spējas. Rīgā runāja, ka Grīns daudzus darbus paveic, rakstīdams abām rokām. Tas bija domāts kā joks, bet tā bija patiesība. Grīns tiešām rakstīja ar abām rokām. Kad pagura viena, tikpat labi varēja izlīdzēties ar otru. Ne jau ar to izskaidrojamas viņa neparasti lielās darba spējas.

Pirmais darbs, ko sarunāju ar Aleksandru Grīnu, bija Pasaules vēsture. To varētu dēvēt par Grīna varoņdarbu. Šīs grāmatas titullapā ir rakstīts: Aleksandra Grīna redakcijā. Patiesībā nekādas redakcijas nebija. Viss darbs no viena gala līdz otram ir Grīna sarakstīts. Un tas ir veikts labi un īsā laikā.''

Tuvāk nepakavēšos pie šī milzu darba, kas iznāca 11.000 eksemplāros, bet jāpiemin vēl otrs, kā H. Rudzītis saka, ,,Pasaules vēstures dvīņu brālis''. Tas bija ģeografiska rakstura izdevums un saucās Zemes un tautas, kuŗam bez Grīna vēl bija 3 redaktori: prof. M. Krimbergs, prof. N. Malta un Dr. Alfrēds Bīlmanis, bet ,,A. Grīns tomēr bija visa izdevuma dvēsele, viņš bija nenogurdināms'', saka H. Rudzītis. Jāpiezīmē, ka Pasaules vēsturi izdeva arī igauņu un poļu valodā.

Tālāk H. Rudzītis pastāsta:

,,1929.g. noslēdzās Zemes un tautas. Bet Grīns negribēja kļūt bezdarbnieks. Viņš bija izplānojis jaunu populārzinātnisku izdevumu, šoreiz gan mazāku, tikai 12 burtnīcās vai 2 sējumos — Kultūras un tikumu vēsture. Par šo projektu nebiju sajūsmināts. Bet Grīns bija iededzies, jau sācis vākt materiālus un neatlaidās.''

Tad Helmars Rudzītis pastāsta gandrīz anekdotisku gadījumu. Lai pārliecinātu Rudzīti, ka tāda grāmata nepieciešama, Grīns viņu aizvedis pie toreiz Rīgā slavenā gaišreģa čigāna Finka, kuŗa padomus Grīns teicies izmantojis jau vairākas reizes. Rudzītis konstatē, ka Grīns esot bijis arī māņticīgs. Nav vietā šeit atstāstīt anekdotisko viesošanos pie Finka, bet rezultātā Rudzītis piekritis grāmatas izdošanai, un Kultūras un tikumu vēsture arī iznāca.

Pirmais Aleksandra Grīna stāsts bija *Krustneša gaitas* (1921.g.). Tanī viņš notēlojis ne vien ar vēsturi saistītus notikumus, bet mēģinājis arī atainot laikmetu vispār, rādot tā laika dzīves ieradumus un tikumus. Divdesmitajos gados viņam iznāca vēl vairāki stāsti un noveles, kā piem., Pieviltā vīra atriebšanās (1922.), Septiņi un viens (1926.), Likteņa varā (1928.) un vairāki citi.

Aleksandra Grīna pirmais romāns bija *Nameja Gredzens* (1931.). Tā darbība norisinās Latvijas senvēsturē. Šajā romānā un arī vēlāk izdotajā Zemes atjaunotāju pirmajā grāmatā *Meža bērni* asi iezīmējas A. Grīna māka uzburt seno karu un sērgu laiku vidi.

Par Al. Grīna triloģiju *Saderinātie*, kur atsevišķas daļas saucas bībeles apokaliptisko jātnieku vārdos: *Pelēkais* jātnieks, (1938.), *Sarkanais* jātnieks (1938.) un *Melnais* jātnieks (1939.), Arveds Švābe rakstīja:

,,Plaši iecerētā Ziemeļu kara triloģija *Saderinātie*, ar apokaliptiskiem pelēkā, sarkanā un melnā jātnieka vadmotīviem robežojas ar dēku romānu, kur kompoziciju nomāc efektu sablīvējumi un psiholoģisko tēlojumu aizstāj anekdots. Tīrs dēku romāns, savā žanrā viens no raksturīgākiem latviešu literātūrā, ir *Trīs vanagi* un par to vājāks — *Tobago*.''

Tanīs pašos gados Al. Grīns bija rakstījis vēl otru romānu triloģiju — *Zemes atjaunotāji*, no kuŗa iznāca divi daļas: jau pieminētie Meža bērni (1938.) un Atdzimusi cilts (1939.). Par šo darbu A. Dravnieks rakstīja: ,,Sižets ir Latvijas senvēsture, kuŗā rakstnieks jūtas visai brīvi un valdonīgi. Viņš tēlo varenas ainas lielā pirmatnības spēkā un dabai tuvā izjūtā.

Atsevišķu romānu publicēšanas gadi rāda, cik īsā laikā Grīns ir devis daudzus lielu apmēru romānus. Viņš tiešām ir strādājis ar abām rokām.

Jau citētais A. Dravnieks savā Latviešu literātūras vēsturē par Al. Grīna romāniem ir devis šādu spriedumu:

,,Vēsturisko romānu rakstīšanā viņš bija tā iedzīvojies, ka varēja diktēt mašīnrakstītājai un gatavas lapas bez labošanas un valodas gludināšanas dot iespiešanai. Ja savā laikā par Poruku brīnījās, ka viņš rakstījis uz pasūtinājumu, redakcijas zēnam aiz durvīm gaidot, tad Al. Grīns darba tempā Poruku pārsniedzis. Poruka stāsti bija īsi, bez tam tie bija tikai atsevišķi gadījumi Poruka daiļradīšanā, bet Al. Grīnam ātrrakstīšana bija kļuvusi par tradiciju un sistēmu. Tomēr ārkārtīgā steiga daiļdarbu radīšanā nenāca Al. Grīna plašo romānu labā.''

Un Arveds Švābe, vēl it kā tikko minēto pasvītrojot, no savas puses piebilst, ka Al. Grīns nereti ļāvis ,,rēgainai fantazijai dominēt pār vēsturisko patiesību.'' Bet Grīnam par labu jāsaka, ka viņš nav vienīgais vēsturisko romānu rakstītājs, kam fantazija jaucas kopā ar vēsturisko patiesību. To darījuši gandrīz visi pasaulslavenie, kas rakstījuši vēsturiskus romānus. Un, ja tas tā nebūtu, tad tie vairs nebūtu romāni, bet tikai vēstures grāmatas.

Aleksandra Grīna visrūpīgāk izstrādātais vēsturiskais romāns ir *Dvēseļu putenis*, kas viņam sagādāja popularitāti un sabiedrības atzinību. Tā nav triloģija, bet viens romāns trīs daļās, kas iznāca laikā no 1932. līdz 1934. gadam. Pavisam īsi definējot, tas ir — *piemineklis Latviešu strēlnieku un Latvijas brīvības cīņām*. Tā ieskaņā likta Ed. Virzas balāde Nakts parādē, kuŗas pēdējā pantā arī ir vārdi *dvēseļu putenis:*

Pār purvu, no kuŗa bēg cilvēks,
kur reti tik iemaldās vilks,
Šai naktī liels putenis griežas,
un diezin, cik ilgi tas ilgs!
Tas dvēseļu putenis gaisā,
kad Ziemsvētki, ceļas viņš tad,
Pār Latviju gaudo un griežas
un nenobeigs gaudot nekad!

Romāna darbība aptver 1.Pasaules kaŗa izraisītos notikumus un cīņas latviešu zemē, sākot ar vācu iebrukumu Kurzemē 1915.g. pavasarī un beidzot ar Latvijas valsts izcīnīšanu un jaunas dzīves uzsākšanu. Romāna centrā liktas Latviešu strēlnieku cīņas Daugavas krastos un pie Juglas, bet tām kā izskaņa ar jaunu varonības uzliesmojumu seko Latvijas brīvības cīņas par Latvijas valsti.

Notikumi, kas ieslēgti šajās ārējās robežās, bija lieli un grandiozi. Gājiens uz Latvijas valsti, sākot ar strēlnieku cīņām, bija viens vienīgs nepārtraukts upuŗu gājiens un dvēseļu putenis.

Kaŗiem beidzoties un sākoties jaunai dzīvei, rakstnieks dzīvi no jauna liek celt sievietei un vīrietim kopīgiem spēkiem. Kareivisko vīrišķības tikumu viņš miera laikā mīkstina un izlīdzina ar sievietes dzīves celšanas un dzīvības radīšanas un saudzēšanas tikumu. Tas ir viens no iemīļotiem tematiem Al. Grīna romānos.

Latvietis vēl mūsu rakstniecībā nebija parādīts pilnā augumā kā kaŗavīrs, kas ar mieru aizstāvēt savu tēvzemi, neprasot, kas viņam par to būs. Aleksandrs Grīns to darīja pirmais. Šinī virzienā viņam radās daudz sekotāju, kas varbūt mākslas spēkā un veikumā ir jau viņu pārspējuši, bet Al. Grīns ir pirmais, kas latvieti parādījis kā varoni, tā dodams jaunu motīvu latviešu rakstniecībā.

Jau minēju, ka šogad Aleksandram Grīnam piepildītos 90. gadu, ja viņš vēl dzīvotu. Kas tad ar viņu notika?

1940. gadā, kad komūnisti okupēja Latviju, okupantu režīms likvidēja arī Latvijas armiju, bet tos kaŗavīrus, kuŗus neatvaļināja vai neapcietināja, ieskaitīja tā saucamajā Territoriālā korpusā. Arī kapteini Aleksandru Grīnu pārskaitīja šajā Territoriālajā korpusā. Tad notika tas, ko mēs pazīstam kā Litenes traģēdiju. 1941.g. jūnijā Litenes nometnē, kur bija sapulcināta daļa no Territoriālā korpusa kaŗavīriem, apcietināja kādus 200 latviešu virsniekus. Dažus nošāva uz vietas, bet visu lielo vairumu aizveda uz Padomju savienību. Reti kāds no viņiem atgriezies. Kopš tā laika par Aleksandra Grīna likteni nekas nav zināms.

Ed. Šmugajs.

Eduards Freimanis

Svešums

Spožas bij Latvijas straumes,
ezeros ziedēja viļņi.
Svešumā ūdeņi ienes
gaismu rāvainās dzelmēs.

Vakaros namiem nav miera,
miglājos ausmas plaukst rēnas.

Eglīšu svinainās ēnas
trūdošos akačus sasien.
Raganas tīrelī atbrien:
melnas nemiera domas.

Veltīgi meklēsim gaismu!
tumsā slīkst saulainās jomas.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Oskara Perro grāmata

Vēstures veidotāji

iznāks 1985. gada rudenī

Autora pirmā grāmata Holmas cietoksnis, kuŗu divos izdevumos īsā laikā izpirka, atveda viņu Rīgā. VĒSTURES VEIDOTĀJI izseko autora gaitām Rīgā un hazarda spēlēm, ko frontē izcīna dzīvība un nāve. Krīt plkv. Veiss un Aperāts. Ģenerālfeldmaršals Mančeins norāj Hitleru. VI korpusa stābā vācieši dzied latviešu dziesmas. 15. div. dezertieŗi ,,kaulu zāģu'' stobru galā. Ķeizara Vilhelma II krustdēla sabiedrībā. Pavēle reiz pa 100 gadiem. Paavo Nurmi mazdēls. Kaŗa noziedznieki iznīcina 12 ievainotus latviešus. SS-vīri spodrina latvieša zābakus. Koncerts bazničkalnā... Valoda viscaur raita un jautra — tāpat kā Holmas cietoksnī...

Grāmatā tuvu pie 300 lp. un ap 60 uzņēmumu no autora archīva. Grāmatas cena: ASV $15.00, Kanadā $20.00, pārējās zemēs pēc kursa. Pasūtinot grāmatu un iemaksājot naudu līdz 1985.g. 1. oktobrim — cena ASV $12, Kanadā $16. Grāmatnīcām un atkalpārdevējiem, pasūtinot vismaz 3 grāmatas un iemaksājot naudu — 20% atlaide.

Pasūtinājumi adresējami:

Oskars Perro,
491 College St.
Toronto, Ontario,
Canada, M6G 1A5

Latvijā jauns valsts ,,prezidents''

PĒTERI STRAUTMANI NOMAINĪJA JĀNIS VAGRIS

Par Latvijas augstākās padomes prezidija priekšsēža maiņu vispirms ziņoja TASS, tad Rīgas laikraksti. Augstākās padomes prezidija priekšsēdis rietumu pasaules vērtējumā līdzinās rietumvalstu valsts prezidentam.

Augstākās padomes sesijā 22. jūnijā Rīgā atbrīvoja no amata ilggadējo prezidija priekšsēdi Pēteri Strautmani un par jauno priekšsēdi apstiprināja Jāni Vagri.

Par Pētera Strautmaņa atteikšanos deputātiem paziņoja partijas pirmais sekretārs Boriss Pugo, P. Strautmanis iesniedzis partijas centrālās komitejas birojam un augstākās padomes prezidijam lūgumu atbrīvot viņu no priekšsēža pienākumiem, sakarā ar aiziešanu pensijā. Partijas centrālās komitejas biroja uzdevumā B. Pugo ierosināja par jauno priekšsēdi ievēlēt Jāni Vagri. Padomes deputāti, saprotams, P. Strautmani atbrīvoja un apstiprināja J. Vagri par augstākās padomes prezidija priekšsēdi.

Jānis Vagris ir dzimis 1930. gadā. Nav pieminēts, kur tikai atkal piemests klāt ,,pēc tautības latvietis.'' Viņš beidzis Latvijas universitāti un arī augstāko partijas skolu... Sākumā viņš strādāja kādā rūpnīcā par inženieri, tad pārgāja pašvaldības un partijas darbā. Kādu laiku bija Rīgas izpildkomitejas priekšsēža vietnieks, partijas centrālkomitejas nodaļas vadītājs, bet 1978. gadā viņu izvirzīja par Rīgas pilsētas partijas pirmo sekretāru. Viņam bija pakļauti seši rajonu sekretāri ar apmēram 71.500 biedriem.

Interesanti, ka Jāni Vagri gan 4. martā ievēlēja vissavienības augstākajā padomē Maskavā, bet pašmāju padomē ne. Tātad sākotnēji B. Pugo par Strautmaņa vietnieku bija paredzējis citu, liekas V. Sedolu, kurš nesen nomira.

Lai J. Vagris iekļūtu augstākajā padomē, Rīgas 87. vēlēšanu iecirknī izsludināja jaunas vēlēšanas un par kandidātu nominēja J. Vagri, kaut šinī iecirknī par deputātu 24. februārī ievēlēja Rīgas vagonu rūpnīcas frēzētāju Albertu Ikaunieku. Droši vien, viņam no deputāta pienākumiem bija jāatsakās, jo citādi nevarētu vēlēšanas izsludināt otru reizi. J. Vagri par augstākās padomes deputātu ievēlēja 16. jūnijā, tātad sešas dienas pirms sesijas.

Tā saucamo republiku augstāko padomju priekšsēži ir arī visas imperijas augstākās padomes priekšsēža vietnieki. Arī Vagris tagad būs Gromiko vietnieks. Viņam var pat uzticēt kādreiz rietumvalstīs reprezentēt visu lielo imperiju. P. Strautmani pat vairākas reizes sūtīja uz ārzemēm. Tiešām par visas imperijas augstākās padomes prezidija priekšsēža, tagad Gromiko, vietnieku J. Vagri ievēlēja 3. jūlija sesijā Maskavā.

Parmaiņas notika arī prezidijā. Sakarā ar prezidija locekļa K. Ņukšas izraudzīšanu par partijas centrālkomitejas biroja locekli, viņa vietā par augstākās partijas prezidija locekli apstiprināja Ņ. Staklu. Abi ir cittautieši, ne latvieši.

Nezin kāpēc P. Strautmani nenomainīja tūlīt pirmajā padomes sesijā 29. martā, kad prezidija sekretāru krievu V. Zoriņu nomainīja V. Klibiķe un atjauninăja visu prezidiju, no vecajiem atstājot vienīgi vietnieku V. Blūmu. Laikam J. Vagris nebija atradis piemērotu kandidātu, tāpēc ļāva P. Strautmanim ,,valdīt'' vēl nepilnus trīs mēnešus. Deputāta amatā droši vien viņš paliks, jo nav vienīgais deputāts pensionārs. Savā laikā viņu ievēlēja par visas Krievijas partijas centrālās komitejas kontrolkomisijas jeb revīzijas locekli. Nav izdevies Rīgas laikrakstos lasīt, vai viņš šajā augstajā, bet nenozīmīgajā amatā bija arī vēl tagad, kad vajadzēja aiziet no valsts prezidenta amata.

Pēteris Strautmanis dzimis 1919. gadā, audzis un skolā gājis Latvijā. Beidzis Kazdangas lauksaimniecības skolu. Komūnistiem pievērsās pirmajā to valdīšanas gadā. Otrajā pasaules kaŗā cīnījās komūnistu pusē, guva arī ievainojumus, skaitās ,,lielās tēvijas kaŗa'' varonis. Pilnīgu komūnisma mācību apguva Rīgas partijas skolā un augstākajā partijas skolā Maskavā. Viņš ieņēma vairākus valdības un partijas amatus. Pēc Vitālija Rubeņa aizsaukšanas uz Maskavu, Pēteri Strautmani izvirzīja par augstākās padomes prezidija priekšsēdi. Šajā nenozīmīgajā amatā viņš bija ilgāku laiku, ieņemot augstus amatus arī partijā. Latvijā gan smejas, ka augstākās padomes prezidija priekšsēdim cita darba neesot kā piešķirt goda rakstus vai titulus. Piemēram izcilnieka, nopelniem bagātā, tautas mākslinieka vai rakstnieka un citus. Tādi piešķīrumi izziņoti gandrīz katrā Rīgas laikrakstu numurā.

Pēc ievēlēšanas par augstākās Padomes prezidija priekšsēdi Jānis Vagris apmainīja divus ministrus. Par ministru prezidenta J. Rubeņa vietnieku viņš iecēla Jāni Ocherinu J. Lisaka vietā, sakarā ar tā aiziešanu citā darbā.

Jānis Ocherins dzimis 1943. gadā, beidzis Rīgas politechnisko institūtu. Strādājis VEFĀ, kur uzstrādājies par techniskā direktora vietnieku. No turienes pārcelts uz ražošanas apvienību Komatutors par ģenerāldirektoru. Protams, J. Ocherins ir partijas biedrs, latvietis kā norādīts paziņojumā.

No amata atbrīvots sagādes ministrs Z. Girgensons. Viņa vietā par ministru iecelts krievs Georgijs Golubejs, dzimis 1929. gadā, beidzis augstāko partijas skolu. Kādu laiku bijis Dobeles valsts muižas, jeb padomju saimniecības, kā Latvijā šīs muižas sauc, direktors. Daugavspils rajona izpildkomitejas priekšsēdis, tad Krāslavas rajona partijas sekretārs, bet līdz ministra amata ieņemšanai partijas centrālās komitejas lauksaimniecības un pārtikas rūpniecības nodaļas vadītājs.

No J. Rubeņa vietnieka pienākumiem atbrīvoto J. Lisaku ministru padome iecēla par Latvijas ministru kabineta pastāvīgo pārstāvi visas imperijas ministru padomē Maskavā. Tātad: J. Lisaks Maskavas rīkojumus tūlīt nodos Rīgai.

P.B.

Latviešu Nacionālais Fonds Zviedrijā izdevis brošūru We Accuse, kuŗā skatos dokumentēti Padomju savienības noziegumi pret latviešu tautu.

Paaudžu problēmas arī Krievijā

KRITISKAS VĒSTULES LAIKRAKSTOS PĒC KĀDA PUSAUDŽA NOSLEPKAVOŠANAS

Kāda 14 gadus veca pusaudža noslepkavošana Taganrogā pie Azovas jūras, izraisījusi laikrakstos diskusijas par arvien asākām paaudžu problēmām un par jauniešu dumpību.

Rakstnieku savienības izdotais nedēļas laikrasts ,,Literaturnaja Gazeta'' ziņo par kādu 14 gadus vecu jaunieti Sašu un viņa draugu, kuŗus kāds pieaugušais ne par šo, ne par to izplaukājis. Kad abi jaunieši ieradušies šī vīra dzīvoklī un pieprasījuši atvainoties, sadusmotais vīrs 14 gadīgo jaunekli nošāvis, pirms tas vēl nebijis ne vienu vārdu teicis. Otra pusaudža nošaušanu citi aizkavējuši.

Atklāta, pat draudīga nesaprašanās starp jauniešiem un pieaugušajiem, un bailes, ka šī nesaprašanās var izvērsties atklātā naidā, esot vispārēja parādība Padomju Savienībā, raksta laikraksts par šo traģisko notikumu.

Slepkava notiesāts uz 10 gadiem stingrā soda nometnē. Daudzi lasītāji vēstulēs slepkavas notiesāšanu atzīst par pareizu, citi vāc parakstus šī notiesātā aizsargāšanai. Tie atzīst, ka jaunieši esot pelnījuši mācību. Notiesātais jauniešus piekāvis tikai tādēļ, ka tie esot kādu vecu sievieti aizkāruši.

Vispārībai zināms, ka vecākajai paaudzei ir zināmas bailes no jauniešu fanātisma un draudīguma vispār. Līdz šim šo fanātisko jauniešu kopā pulcēšanās esot noklusēta. Sevišķi futbola sacīkšu apmeklētāju un atsevišķo komandu piekritēju. Tie uzlipinot uz piedurknēm savas komandas emblēmas un apdraudot otras komandas piekritējus. Bieži jaunieši arī izkaujoties. Tie apdraudot arī garāmgājējus un citus skatītājus.

,,Kur vien kāda grupa pusaudžu sapulcējusies, man bail tiem iet garām,'' sūdzas kāds pieaugušais — lasītāju vēstulē.

Jaunieši lasītāju vēstulēs atkal sūdzas, ka pieaugušie viņus bez pamata nicinot, pat piekaujot un izturoties kā pret mazvērtīgiem radījumiem.

Atklāta, pat draudīga nesaprašanās starp jauno un vecāko paaudzi pieņemoties visā Padomju Savienībā, atzīst komentātors.

P.B.

Tautiet!

Meklēju draugu. Ja esi viens, 39—57 g.v., izglītots, materiāli stabils, darbīgs, patīk mūzika un daba, atraksti.

Esmu blonda, slaida, 5'9'', šķirta, fiziski un mentāli aktīva, ar daudzām interesēm. Lūdzu foto un īsu dzīves aprakstu.

Lūdzu rakstīt Latvijai Amerikā ar norādi ,,L i e s m a''.

Jauni spēki Minsteres Latviešu ģimnazijā

Minsteres Latviešu ģimnazijā pirmajā darba dienā valdīja priecīga noskaņa. Pavisam jaunie skolēni tā pabailīgi, kaut šķelmīgi lūkojās apkārt uz augumā prāvākajiem, bet jaunpienācēji no aizjūras zemēm jau itin apzinīgi ierindojās nākošo draugu saimē.

Direktrise Ilga Grava savā uzrunā mudināja: ,,Lai mēs katrs kļūtu skaistā mirdzuma saules nesēji! Paskatīsimies viens otrā tā sirsnīgi, un mēs otra cilvēka acīs ieraudzīsim sauli! Pateiksim viens otram labu vārdu, un mēs būsim kā sevi, tā otru cilvēku sasildījuši!

Šīs skolas uzdevums ir jums atgādināt, ka jūsu saknes ir vienā zemē, ko sauc par Latviju. Jūs piederat latviešu tautai.''

Svētbrīdī māc. Juris Ozoliņš aicināja nepaiet garām vērtībām, kas varētu izskatīties sīkas, bet būtībā ir tik ļoti nozīmīgas. Viņš aicināja izmantot laiku, izmantot izdevības, kas nākošā gada laikā tik bagātīgi parādīsies. Un visās lietās paļauties uz Dievu. Dievkalpojums beidzās ar Latvijas himnu.

Skolēni iepazinās ar visiem skolotājiem un jaunajiem darbiniekiem. Internātā par puslaika audzinātāju strādās skolotāja Zenta Apīne un asistente vēstures kursos būs Astrīda Orle, kas tikko beigusi vēstures fakultāti. Jaunais mācītājs un ticības mācības skolotājs būs Juris Ozoliņš, kas ar ģimeni — dzīvesbiedri Maiju un četriem bērniem no Zviedrijas pārcēlies uz Minsteri. Citi jaunie mācībspēki: Rasma Lazda vācu valodā, Andris Ielītis ķīmijā un bioloģijā un māc. Andrejs Brūveris ticības mācībā baptistiem.

Direktores palīgs Mārtiņš Zandbergs informēja skolēnus par mācību norisi vispār un par jaunajām ievirzēm, kā to skolotāju kollēģija Minsteres Latviešu ģimnazijā iecerējusi nākošajam mācību gadam. Arvien vairāk mācību viela un metodes būs piemērotas skolēnu vajadzībām — svešvalodās ir vairākas paralēlklases, t.i. latviešu, vācu un angļu. Vēl māca arī latīņu un franču valodu. Sākot ar šo gadu obligāti ir jāņem folkloras kurss, un sākot ar 10. klasi, reizi nedēļā jāpiedalās tautas dejās un dziedāšanā.

Ņemot vērā, ka pats akadēmiskais kurss ģimnazijā prasa daudz darba, katra jauna ievirze uzliek skolotāju zinīgajiem pleciem vēl vairāk pienākumu.— ,,Bet latvieši, kas šeit strādā, to arī apzinās, ka šis nav tikai parastais ikdienas darbs,'' apliecina M. Zandbergs, kuŗam šai skolā jau aprītējuši desmit gadi.

Šī ir neparasta skola, jo skolēnu skaits lielā mērā katru gadu mainās. Tas rada grūtības, jo zināšanu līmeņi ir ļoti atšķirīgi. Šogad no 60 skolēniem 27 ir jauni, tātad gandrīz puse. Vairāki skolēni, kas sākumā gribēja palikt tikai vienu gadu, izvēlas mācīties ilgāk, lai iegūtu Vācijas vidusskolas abitūriju, par kuŗu ASV universitātes dod ieskaites pirmā studiju gada apmērā. Šāds diploms dod arī tiesības studēt Vācijā, kur nav studiju maksas.

Visas mācības notiek latviešu valodā, un nevienādie zināšanu līmeņi tieši latviešu valodas skolotājiem sagādā daudz darba. Austra Reine saka:,,Latviešu valodu mācot, skolotājam vislielākās grūtības sagādā nesamērīgās atšķirības skolnieku latviešu valodas zināšanas.'' — Un Daina Vitola uz jautājumu, kā uzlabot latviešu valodu, atbild: ,,Mēs skolā veicinām latviešu valodas prasmi ar mutvārdu un rakstveida vingrinājumiem, vārdu krājuma uzlabošanu un gramatikas nostiprināšanu, tomēr gribai runāt latviski jānāk no skolēna paša. Manuprāt vislielākā nozīme ir skolēnu savstarpējai draudzībai, kuŗā vienīgā kopējā valoda ir *latviešu valoda!*''

Bez abām minētajām skolotājām vēl latviešu valodu un literātūru māca Juris Sils. Viņš ļoti pūlas, lai skolēniem rastos interese lasīt vairāk latviešu grāmatu. Par šī gada programmu Juris Sils saka: ,,Šogad latviešu literātūras stundās, izejot no moderniem aktuāliem jautājumiem, pietuvinās skolēnus latviešu literātūras klasikai. Skolēni mēģinās precīzēt, gan diskutējot, gan rakstot, gan piedaloties dažādās izrādēs, savu attiecību pret latviski rakstīto vārdu. Šajā vasarā skolēni apgūs literātūras teorijas terminoloģiju un spēs, katrs no sava viedokļa, novērtēt literārus darbus. Īpaši runās par to, cik latviešu literātūra ir latviska un cik tā guvusi no Eiropas kultūras vides. Meklēs latvisko mūsu literātūrā, vispirms meklējot to mūsu folklorā un mūsu vēsturē.''

Minsteres ģimnazijas mācības spēki.

Dievam un Latvijai — gaismodami ceļu nākotnei

Sanākot kopējā Ventas 10. gaidu un Aiviekstes 39. skautu vienības vecāku un vadītāju sanāksmē pagājušā gada rudenī, neviens nevarēja pateikt, cik sekmīgi vienības darbība abās vienībās. Vecāku padomē visi palika iepriekšējos amatos, ar padomes priekšsēdi Lidiju Jēgeri un dāmu komitejas priekšsēdi Dzidru Suškovu.

Aiviekstes 39. skautu vienībā visos pulciņos bija pa vadītājam, bet ne tā Ventas 10. gaidu vienībā. Sakarā ar vad. Tamāras Gailītes smago saslimšanu no guntiņu pulciņa uz lielgaidu dzimtu aizgāja vad. Anda Dābola. Vienība, guntiņu un gaidu pulciņš palika vad. Gundegas Dāvidsones ziņā. Šādā sakarībā vad. Dāvidsone aicināja vecākus nākt talkā pulciņu nodarbībās. Atsaucās Biruta Kvapinska-Upīte, kuŗa pati ir bijusi Ventas 10. gaidu vienības dalībniece. Biruta sākumā palīdzēja gan mazskautiem, gan guntiņām, līdz beidzot izšķīrās par gaidu pulciņu. Sākās ražīgs darba gads.

Guntiņas cītīgi strādāja, lai iegūtu Liesmiņas pakāpi. Viņas iemācījās pazīt latviskos rakstus un pagatavoja rokdarbu. Meitenes mācījās tautasdziesmas, tautas pasakas, kā siet dažādus mezglus, pazīt mājienu zīmes. Guntiņas zīmēja cilts koku un mācījās par savu vecāku un vecvecāku nodarbošanos, dzimšanas un dzīves vietu. Viņas čakli palīdzēja mājas darbos.

Liesmiņas pakāpi ieguva Zane Kļaviņa un Peidža Viliamsone (Paige Williamson).

Gaidu pulciņam šis pagājušais darba posms bija īsts jaunradīšanas gads. Gaidas izgudroja jaunu spēli, kā veicināt gaidu likumu mācīšanos un pirmo spēles paraugu dāvināja māsām gaidām Gujas 14. gaidu vienībā. Gaidas radīja jaunu arodzīmi — skaistuma kopšana. Pirms šīs arodzīmes veidošanas viņām notika pāris lekcijas par piemērotu tērpu valkāšanu, matu sakārtojumu, krāsu piemērošanu sejas ādas kompleksam un nagu kopšanai. Pulciņā vispirms notika sacensības atsevišķo gaidu starpā šīs arodzīmes veidošanā, kuŗā uzvarēja apakškopniece Māra Ozola. Tā kā dziedāšana gaidām ir stiprā puse, viņas mācījās tautā mazāk dziedātas tautasdziesmas, ar kuŗām iecerējušas uzstāties kādas vietējās organizācijas sarīkojumā.

Āra gaidas pakāpi ieguva Astrīda Neimane un Māra Ozola. Gaidas solījumu deva Linda Jēgere un Korija Viliamsone (Cori Williamson). Viņas paaugstināja sācējgaidas pakāpē.

Lielgaidu darbība šogad izpaudās palīdzībā citiem. Lielgaidas vadīja gada svētku svētbrīdi, sagatavoja un vadīja nodarbības Gaidu Draudzības dienas vakarā visai gaidu vienībai, piedalījās dievkalpojumā ar bībeles pantu lasījumu. Viena no lielgaidām, Natālija Tuklere, jau 2 gadus strādā par skolotāju Hamiltonas latviešu skolā.

Aiviekstes 39. skautu vienības skautu pulciņa vecākais vad. Jānis Ozols piedalījās un veica latviešu gaidu un skautu vadītāju sagatavošanas kursus Toronto. Dzimtenes skauts Juris Ozols piedalījās Kanadas skautu džamborejā no 1985.g. 3.—13. jūlijam pie Gvelfas.

Tā kā darbība gaidu un skautu vienībās ir cieši saistīta ar vecāku padomes darbību, tad šogad vecāku padomes rīkotās pusdienās gaidas un skauti piedalījās ar modes skati. Ja iepriekšējos gados rīkotās modes skatēs gaidas modelēja pašas savus tērpus, tad šogad viņām bija iespēja modelēt veikalu tērpus, par ko rūpējās Biruta Kvapisinska. Šo labi izdevušos modes skati plānoja un kārtoja gaidas un lielgaidas. Arī skatuves un zāles dekorācijas bija pašu meiteņu gatavotas. Skauti šai skatē piedalījās kā modelētāju pavadoņi, kā arī starpbrīžu aizpildītāji, dažādu sporta veidu priekšnesumos, attiecīgos sporta tērpos. Gaidas un skauti čakli strādāja vecāku rīkotā lietotu mantu tirgū, lai sagādātu līdzekļus transportam uz nākošo Lielo nometni Mičigenā, ASV.

Jūnija pēdējā svētdienā notika šķēršļu gājiens gaidu un skautu vienības visām darbības pakāpēm. Šķēršļu gājienu bija sagatavojusi Biruta Kvapisinska, par tematu Jaunatnes Dziesmu svētki Brīvajā Latvijā. Gaidām un skautiem bija jāgatavo piemiņas lietas, plakāti un jāpierāda savas zināšanas tautasdziesmās un dejās. Šķēršļu gājiena beigās visi nodziedāja Rīga dimd un nodejoja Pērkoņdeju. Šķēršļu gājienā darbojās līdz visu pakāpju vadītāji.

Vecākiem tai laikā notika nodarbības vad. Edgara Dāvidsona vadībā, atsvaidzinot zināšanas Latvijas vēsturē un ģeografijā. Secinājums: lai dotu zināšanas bērniem, vecākiem vēl pašiem jāiet skolā.

Diena beidzās ar kopēju azaidu gaidām, skautiem un vecākiem, ko bija sarūpējušas mātes. Ar tradicionālo dziesmu Daudz baltu dieniņu visi sveica padomes priekšsēdi Lidiju Jēgeri un padomes locekli Jāni Kerštteinu dzimšanas dienā.

Padomes priekšsēde L. Jēgere un abu vienību priekšnieki E. un G. Dāvidsoni pateicās visiem par rosīgo un labo sadarbību šajā darbības gadā, sekojot gaidu un skautu mudei — Gaismosim ceļu nākotnei!

G. D.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

VĒL PIEŅEM JAUNUS SLUDINĀJUMUS

Latviešu Kreditsabiedrību 1986.gada grāmatai — kalendāram.

Uzņemot kontaktu ar Latviešu Kreditsabiedrību kalendāra 1985.g. sludinātājiem, ar šo ziņojam, ka 1986.g. kalendāram, ko atkal iespiedīs Amber latviešu spiestuve, vēl var pieteikt jaunus sludinājumus. Tāpat organizācijas un amatpersonas, kas nav minētas 1985.g. kalendārā un kas ievietojumu vēlētos 1986.g. kalendārā, laipni lūgtas vajadzīgo informāciju piesūtīt Amber spiestuvei līdz 3. septembrim.

Sludinājumu maksas par lappuses 6 1/2x4'' telpu	**$ 100**
'' puslappusi	**'' 60**
'' trešdaļu lappuses	**'' 35**
'' ceturtdaļu lappuses	**'' 30**

Sludinātāji saņem gada grāmatu par brīvu.
Uzņēmēju sarakstā minimālā maksa par 3 līnijām $5
Par katru līniju virs 3, piemaksa $2
Ja vēlas saņemt gada grāmatu, jāpiemaksā $3.50

Sludinājumi piesūtāmi līdz 16. septembrim Amber Publ. Ltd., 125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9, tel. (416) 466-1514.

A. Brūvers

Vai pagānisma atjaunotāji?

Šad tad dažos latviešu laikrakstos parādās dievturu sludinājumi un paziņojumi, kas aicina latviešus uz dievturu sanāksmēm. Dievturu ticības pamats ir ,,veļu kults'', jeb ,,mirušo kults''. Tie noliedz kristīgo ticību. Dievturu kustības dibinātājs Latvijā bija Ernests Brastiņš 1926. gadā. E.Brastiņš nav izdomājis ko jaunu un oriģinālu, bet vienkārši kopējis to, kas jau bijis parādījies Vācijā, Francijā, Skandināvijas valstīs, Polijā, Lietuvā un Igaunijā. Tur šo kustību dēvēja par rasu jeb mītu un arī par tautisku ticību. Tā ieguva popularitāti starp sekli domājošiem cilvēkiem, sevišķi pēc. A. Rozenberga Vācijā sarakstītās grāmatas: ,,Mythus des zwanzigsten Jahrhunderts''.

Lietuvā 1925. gadā V. Šidlauskas nodibināja savu tautiskās ticības sistēmu, kuru sauca ,,Visuomybe'' (vispārība), aicinādams tautiešus atpakaļ pie senču paražām un māņticības. Tāda pati kustība radās arī Igaunijā, tā sauktā Taara kustība. To pašu kopēja un atkārtoja Ernests Brastiņš Latvijā. Bez tam viņš ļoti daudz kopējis no Dr. Matildes Lūdendorfas grāmatas: ,,Die Eloesung von Jesus Christus'', no Kr. Eliāsa un P. Birkerta rakstiem, kuru zinātniskā erudīcija (kā saka Dr. A. Pipirs) līdzinās nullei. Tāpēc arī E. Brastiņa un viņa palīga K. Bregža sacerējumos parādās neticams analfabētisms, pretrunas un aplamības, piem., E. Brastiņš raksta, ka kristīgo reliģiju esot nodibinājis žīds Pāvils no Tarsas, kas arī sacerējis stāstu par Jēzu Kristu. Šis stāsts esot norakstīts no Krišnas un Budas dzīves aprakstiem, turpretīm mēs zinām, ka Pāvils (bijušais Zauls) bija niknākais kristiešu vajātājs, bet pēc Kristus atklāšanās viņam kļuva par lielāko Kristus apustuli. Patiesībā nav jēgas censties atspēkot tādas aplamības, jo tās nav radušās nezināšanas dēļ, bet ir apzinīga krāpšana un meli.

Ko dievturi saka par sevi, atrodams E. Brastiņa un viņa palīga K. Bregža sacerējumos, tā sauc.Cerokslī un Katechismā. Uz jautājumu, kas ir dievturība, dievturi atbild: ,,Dievturība ir atjaunota latviešu tautas reliģija. Izejot no tā viedokļa, ka Dievs gan ir viens, bet pieeja dažāda katrai tautai. Nav un nevar būt nekādas internacionālas (universālas) reliģijas... dievturi atzīst, ka katrai tautai vispiemērotākā ir tā reliģija, kas dzimusi un uzaugusi no šīs tautas dvēseles... Dievturi grib turpināt un izkopt to reliģiju, kas atspoguļojas mūsu dainās... Kristīgā ticība ir svešķermenis latviešu tautas miesā...Dievturība derīga vienīgi latviešiem... Dievturības pamats ir veļu kults — kristīgās ticības pamats — pestīšana no grēkiem. Grēka un pestīšanas būtību latviešu senči pavisam nesaprata, tāpēc ka tā stāv galīgā pretrunā ar zinātni. Latvietis neilgojas nekādas pestīšanas. Viņš jūtas tik tuvs savam dievam, ka viņam starpnieki nav vajadzīgi. Mums jāaug tā, kā Dievs norādījis mūsu tautai par daudz gadu simtiem, kā viņa balss skanējusi mūsu svētajos rakstos — mūsu dainas...

Katrs labs latvietis ir dievturis, vienalga, vai viņš to apzinās vai ne. Nepaies viena paaudze, tad jau būs noticis, kam jānotiek — proti, kristīgās reliģijas sabrukums. Pestīšanas mācības sekas ir grēku piedošana, kas ir viskļūmīgākais iestādījums, ko vien maldīgais cilvēka prāts kādreiz izdomājis...Kristīgā ticība uzmācās mums vairāk kā 1000 gadu vēlāk nekā citām Eiropas tautām. Mēs tāpēc savu seno ticību vieglāk varam atjaunot un iemācīt to atkal āriešu tautām... Kristīgā ticība ir latviešu tautas lielākais kauns un negods...''(!)

Tiktāl dievturu nesaprātīgā runāšana un Dieva zaimošana.

Ko domā latviešu tauta un ievērojami teologi par dievturību:

Māc. Skrodelis piesūtīja rakstu no Valmieras laikrakstam ,,Mūžīgās Ilgas'' (1930. g. Nr.1) par E. Brastiņa un Eglīša uzstāšanos Valmierā 1930. g. sākumā, kam nav bijuši panākumi. Klausītāji skaļi protestējuši pret kristīgās ticības nicināšanu un zākāšanu un nosaukuši dievturus par pagāniem un pārspīlētiem nacionālistiem, kuri nacionālo ideju padara smieklīgu.

Prof. L. Adamovičs savā rakstā: Dievturi un viņu katķismi raksta: ,,E.Brastiņš un K. Bregžis izdevuši mazu plānu grāmatiņu — ,,Latvijas dievturības atjaunojums.'' Katķismi vispār ir zināms mācības sistēmatizējums. Tiem ir dogmatiskas nemaldības sastingums... Tā tas ir arī šeit. Visas domas, kas nesaskan ar dievturu dižvadoņa domām, uzskatāmas par aplamām un viņu izteicēji par ,,nesaprašām". Arī K.Bregžis daudzina savus pretiniekus par ,,Dieva zaimotājiem'' ... Dievturu mācība par Māru (un citiem mītiem) nav zinātniski pamatojama...tie izrauj senlatviešu reliģiju un reālās vēsturiskās sakarības un ar to dod iespēju visādām fantazijām un filozofiskām spekulācijām ... Viņi sauc sev talkā kristīgās ticības ienaidniekus, kā Dr.Matildi Ludendorfu, Kr. Eliasu un P. Birkertu, kuri kristīgo ticību nosoda, izejot no mītu ticības, vēsturiskā materiālisma un šķiru cīņas viedokļa. Dievturi cenšas iestāstīt, ka mītoloģiskie senlatviešu tēli — dievs, Māra, Laima simbolizē filozofiskus principus: garu, matēriju un likteni...Tā dievturi, pārvērš senlatvju konkrēto reliģiju abstraktā reliģijas filozofijā...Patiesībā viņi netic ne senlatvju dieviem, ne arī viņu kultam. Viņiem ne tikai nav patīkams vārds ,,ticības , bet pat reliģijas īstā būtība tiem ir sveša... Tiem, kuri alkst pēc īstas reliģijas avotiem, nepietiek ar ,,jaunu pasaules uzskatu'', tiem ir vajadzīgs dzīvības spēks, bet tādu dievturībā velti meklēt... (Burtnieks 1925. g.).

Pēc laikraksta Latvijas Sargs uzaicinājuma teologiem izteikties: Vai dievturība ir nopietna reliģiska kustība?, kā pirmais atsaucās prof. Dr. K. Kundziņš:

,,No reliģijas sagaidām jaunu dinamiku, kas ētiski mazvērtīgo cilvēku paceļ un dod jēgu viņa dzīvei. Katras reliģijas dziļākais saturs ir irracionāls. Ceremoniālais stāv pēdējā vietā, bet dievturi piegriež galveno vērību senču reliģiskajam rituālam, domādami, ka saturs radīsies pats no sevis... Poēzija par ,,dieviņu istabā'' un par ,,Laimiņu, kas iet pa priekšu'', var apmierināt bērnu prātu, bet ne moderna cilvēka izslāpušo dvēseli...'' (''Latv. Sargs'' Nr. 41 1932. g.).

Roberts Bērziņš izsakās par šo tematu: ,,Dievturu draudzes dibināšana ir jautra rotaļa kādā reliģijas vēstures posmā. Viegli pie zaļā galda tā radusies, tikpat viegli arī aizpūdēs aizmirstībā. Reliģiju dibinātāji ir iedvesmoti, inspirēti cilvēki, kas pašaizliedzīgi kalpo savai ticībai, iedami par to labprātīgi pat nāvē, ja tas vajadzīgs. Mītoloģiskiem ticējumiem ar šādu iedvesmi nav nekā kopēja...'' (Latv. Sargs Nr. 41, 1932.g.). Latvijas Sarga redakcijas secinājums: ,,Jābrīnās, ka kritiskas domas spējīga intelligence, pat redzami rakstnieki un mākslinieki, pieņēmuši viena apmāta cilvēka fiksu ideju par reliģisku kustību. Dievturu nekautrīgais zaimošanas tonis liecina par to, ka tiem nav ne mazākās pietātes pret cilvēces lielākiem gariem. Dievturu pagānismam nav tiesības pretendēt uz reliģijas nosaukumu''. Prof. Dr. Maldonis izsakās par dievturu Ceroksli un katķismu: ,,Ja Dievs savā būtībā ir viens vienīgs, labs un visu izlīdzinātājs, tad viņš nekad nebūs ,,divkosīgs'', lai arī divkosībā domāts visu pretstatu apvienojums. Šāds Dieva apzīmējums var padarīt dievturu dievestību smieklīgu. Ja cilvēka dzimšana ir dziļš un neizdibināms brīnums, tad ir kļūda tam visam rakstīt virsrakstu: *,,Cilvēks piedzimst no Dieva, Māras un vecākiem.''* Par to smaidot kratīs galvas zinātnieki un psīchoanalītiķi. Katķismā ieteiktām grāmatām nav tikai nekādas zinātniskas vērtības, kā Dr. M. Ludendorfa kundzes, Kr. Eliāsas un P. Birkerta grāmatām, bet tās ārda katru reliģiju un dievticību. Katķisma filoloģiskie paskaidrojumi nav zinātniski pamatoti...'' (,,Jaunākās Ziņas'' Nr. 245, 1932.).

Latvijas universitātes teolog. fakultātes doc. Dr. Alberts Freijs savā grāmatā — Par labo un svēto kritiski apskata dievturu kustību: ,,Dievturībai ir 2 katķismi ar pretrunīgām mācībām ... Kuram ticēt? Pirms katra apcerējuma pieminētās dainas nedod šiem apcerējumiem nekāda pamata. Tāpat nav ievērotas pārējās senlatviešu gara mantas: teikas, pasakas, buramie vārdi u.c., kamēr autori pasvītrā, ka viņi neko negrib izlaist. Tas nesaietas ar patiesību, jo tur trūkst t.s. ,,nerātno dziesmu'' novērtējuma. Nav arī neviens vārds sacīts par buršanu un pūšļošanu.

Dievturi arī nepārbauda, cik tālu dainas būtu ietekmējusi kristīgā reliģija. Brastiņš saka, ka viņš grib sniegt ,,jaunu pasaules uzskatu, brīvu no dogmām un leģendām'', bet pats pie tām turas... Bregžis apgalvo pilnīgi aplami, ka Dievs ir viens vienīgs, bet tam esot daudz vārdu, kā Māra, Laima, Jānis u.t.t. Bet dainās Dievs ir īpašvārds un ne sugas vārds...

Dainas pierāda, ka senlatviešu reliģija bijusi politeistiska un polidaimoniska... Brastiņš apgalvo, ka daudzdievība āriešu tautās esot vēlāk izcēlusies no viendievības...(!?) Pēc Brastiņa izpratnes Dievs ir tikai mīļš vecītis, kuru cilvēki ietekmē maģiskā, t.i. buršanas ceļā. Vai tāds Dievs, kuru cilvēki loka pēc sava prāta, ir absolūts? Iznāk tā, ka Brastiņš un Bregžis sarakstījuši latvju reliģijas mācību, nebūdami paši skaidrībā, kas īpaši ir reliģija un kas ir ticība? Tikai latviešiem esot ,,reliģija'', viss cits esot ,,svešas ticības''...pārnacionāla kristietība neesot nekāda reliģija. Bet abi divi nav skaidrībā par to, ka fundamentālais reliģijā ir svētuma izmaņa jeb nūminosa vērtība.

Dievturiem trūkst svētuma un irracionālitātes izpratnes. Viņu Dievs ir tikai labs, bet ne svēts. Tiem trūkst arī distances sajūtas starp Dievu un cilvēku un nav arī grēka sajūtas. Cilvēks ir labs un Dievam tuvs (un cilvēks Dievu ietekmē ar buršanas palīdzību) un Dievs tam ir klāt ar ,,gudru padomiņu'', bet kāpēc tad Dievs vispār vajadzīgs? Ne tāpēc, lai iegūtu dvēseles mieru, līdzsvaru un atsvabināšanos no grēkiem un mīlestības spēku, bet tāpēc, lai iegūtu materiālus labumus — veselību, labklājību, atspaidu dzīves grūtībās... Dievturi atzīst kultu, kuŗa galvenā daļa taču ir dievkalpošana, bet šeit acīs duras tas apstāklis, ka dievturi to nepiekopj cauru gadu un ka vasaras laikā tas atkrīt? Te nu rodas tāds iespaids, ka dievturība ir kāda ,,sezonas reliģija'' un kā tāda nopietni nav ņemama... Tā ir reliģijas surogāts un pie tam vēl ļoti slikts!''

J. Malvess raksta: ,,...Dievturība nav nekāda reliģija, bet senas latviskas dzīvošanas gudrība. Nav attaisnojams arī jēdziens par īpatnēju nacionālu Dievu un reliģiju. Cilvēku radītie dievi ir elki, bet tas Dievs, kas cilvēkus radījis, tas ir viens visām tautām ar vienādiem ticības un morāles likumiem visām tautām.'' (''Brīvā Zeme'' Nr. 119, 1933. g.)

Laikraksts Pēdējā Brīdī Nr. 104, 1928. gadā sniedz informāciju par pirmā latviešu dievturu macītāja Ģirta Austruma ievešanu amatā: ,,...Svinīgo ceremoniju atklāja dievturu koris ar teicēju (kas uzsāk solo dziesmu), locītājiem (kas atkārto teicēja vārdus) un vilcējiem (kas dūc motīvu). Dziedāja: ,,Es dieviņu pieminēju — i rītā, i vakarā...'' un beidza ar: ,,Klusat jauni, klusat veci — Dievs ienāca istabā.'' Divas minūtes ilgo klusuma brīdi pārtrauca ar dziesmu: ,,Dievs dod mūsu tēvu zemei...'' Tad sekoja dižvadoņa Brastiņa uzruna. Pēc tās dziedāja: ,,Grūt bija manīm kalnā kāpti...'' Tad Viktors Eglītis deklamēja savu himnu lielajam latviešu Dievam. Sekoja svinīgs mācītāja iesvētīšanas akts. Pie balti apklāta galda nolikts akmens. Iesvētamais tērpsies baltos dižsvārkos tuvojas galdam, kur stāv dižvadonis, uzliek kāju uz akmens un sniedzot labo roku dižvadonim solās būt uzticīgs latvju reliģijai. (Iesvētīšana un laulāšana, liekot kāju uz akmens, pilnīgi pārņemta no savā laikā Vācijā atjaunotiem pagāniskiem ticējumiem.) Tad dižvadonis apjož viņam amata jostu. Ceremonija beidzas ar: ,,Šķiramies labi ļaudis — gana labi dzīvojuši...'' Ar šo ceremoniju dievkalpojumus pārtrauca līdz rudenim.''

Brāļu draudzes sludinātājs (Ed. Greitēns apraksta dievturu bēru ceremoniju: ,,Šinīs dienās Raiņa kapos apbedīja divus dievturus — rakstnieku Apsesdēlu un skolotāju Aizkraukli, kas bija viens no pirmajiem dievturu vecajiem. Dižvadonis teica : ,,Atvedam aprakt savu tautieti. Pēdējos mirkļus, ko ar viņu esam kopā (Aizkraukli), paildzināsim, pakavēsimies. Lūdzu jūs, teicēji, vilcēji un locītāji, pakavējiet mūs ar dziesmām, tikai nesteidzaties! Dvēsele zemes virsū ir viesībās, kuŗās tā no zemes dabūtiem iespaidiem veidojas. Kad dvēsele atstāj savu mājokli augumiņu, tad tā aiziet veļu valstī un tie viņu aizved pie Dieva. Šo notikumu saucam par nāvi, par nomiršanu. Lūdzam tevi, dižlatviet, aiznes sveikas dieviņam! Bet tagad nu mums būs savu tautieti jāaprok, jo zemes māte prasa atpakaļ augumiņu.'' Kā dāvanu veļu mātei dižvadonis iezviež kapā podu ar medu, lūdzot, lai veļu māte iesvētī tautieša kapu un aizved dvēselīti pie Dieva. Kad dziedot kapa dziesmas kaps aizbērt , dižvadonis atvadās no aizgājēja, apsolīdamies visu dievturu vārdā, ka viņš nākšot veļu laikos pie tā viesos. Kā piemiņu klātesošie paņem no kapa skujām pa zariņam un ejot mājās tie sauc: ,,Mēs nemirsim!''Ciānas Sarga Balss'' Nr. 6, 1932.g.).

Latvijas Garīgo lietu pārvaldes priekšnieks Dimiņš 1935. gadā griezās pie ev.-lut. teoloģijas fakultātes ar jautājumu, vai dievturu sadraudze būtu uzskatāma par reliģisku, kultisku apvienību, kā viņa uz to pastāv un to pieprasa? Fakultāte pamato savu atzinumu šādi: ,,1) Neraugoties uz to, ka dievturu statūtu 18. paragrafs nosaka, ka dievturu pamatmācība esot aprakstīta atsevišķā grāmatā: ,,Dievturu cerokslis, jeb teoforu katķisms'', jāatzīst, ka šai sadraudzei nav reliģiskas pamatmācības, jo tur nav skaidrības

(Turpinājums 15. lp.)

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 186

Mūsu vadības loks ieskata, ka pa visiem aizdipušajiem gadiem par krievu nodarīto varmācību Baltijas valstīm un šo tautu brīvības centieniem neesot tik daudz rakstīts un runāts Eiropas presē un elektroniskā saziņdienesta vēstīs kā šogad jūlijā, kad Kopenhagenā norisinājās Brīvības tribūnāls, kam sekoja Brīvības kuģis pa mūsu Dzintarjūru. Pasākumos ieguldītais darbs un sabiedriskie līdzekļi mūsu tautu netaisnā likteņa izgaismošanai un mūsu prasības propagandai atjaunot neatkarību attaisnojušies. Kaut nu tikai Eiropā iešķiltā dzirksts gūtu paliekamus atbalstītājus cīņai pret mūsu zemju okupantiem un neizplēnētu, kā tas bija ar daudzsološo Eiropas parlamenta lēmumu, kas palika tikai uz papīra...

Nu, tad lai latvisks paldiēs visiem šī lielā propagandas darba veicējiem! To rūcēju nomierināšanai, kam nepatika, ka Brīvības kuģa brauciens zviedru presē vienpusīgi izreklāmēts kā mūsu sociāldemokratu politiskā akcija, jāsaka: Un kas par to?

Kālab tad pašapmierinātībā iekapselētā latviešu supernacionālā pilsonība pati tik atturīga kādas politiskas lielakcijas iedzīvināšanai? Jāpriecājas, ka mums vēl ir kādi karstgalvji, kas iecirtīgi meklē jaunus ceļus Latvijas brīvības idejas propagandai. Mūs visus lai vada mērķa svarīgums!

* * *

Ar pulkveža Kārļa Lobes pievienošanos saviem grenadieŗiem Aizsaules leģionā trimda zaudējusi aizrautīgu patriotu un dedzīgu nacionālistu, kas trimdiniekus tik pārliecinoši mudināja pašreizējos bezjēdzīgajos apstākļos cīnīties vēstures priekšā par Latvijas slavu un tautas godu arī tad, ja mūsu vienīgais ierocis ir kabatas nazis, bet dvēselē kvēlo gigantiska griba! 1943. gada kaujas laukos tas savam Imantas pulkam atgādināja, ka „brīvību nevar iegūt nedz ar tās izlūgšanu, nedz ar cīņas mērķa patiesīguma pierādīšanu, jo varmācībai patiesības nav! Brīvība jāņem ar asinīm, cita ceļa mums nav!" Slava varoņiem, kas to pierādīja darbos!

* * *

Dusmīgas balsis! „Klusums un piesardzība, kas šodien pēc 40 komūnistu jūga gadiem raksturo Latvijas latviešus, tagad sāk ieriesties arī trimdas latviešos, kaut gan Amerikā tiem tikpat kā neierobežota politiskas rīcības brīvība! Piesardzība un klusums..." (J. Kaža).— „Mūsu morālā atbildība par visu, kas tagad notiek, ir personiska atbildība! Cik tālu ikviens apzinās un darbojas līdz savas valdības, biedrības vai baznīcas netaisnā rīcībā un nepretojas tai, noklusē netaisnības, par tām tikai nopūšas, bet neko nedara, arī tas ir personiski vainīgs par notiekošo!" (prāvests V. Vārsbergs).

* * *

Skaitļu valoda: Mūsu tēvzemē 1985.g. 1. janvārī bija 2,604.000 iedzīvotāju, kas liecina par 83.000 galviņu pieaugumu kopš iepriekšējās tautas skaitīšanas priekš 5 gadiem. Cik no tiem latviešu, vēl ziņu nav. No iepriekšējās tautu skaitīšanas uzzinām, ka pa visu Pad.savienību tad dzīvojuši 1,44 miljons latviešu, no tiem savā tēvzemē 1,34 milj., tikai ar 2000 latviešu asiņu cilvēku pieaugumu, kas absolūtos skaitļos nozīmē, ka latviešu skaits tēvzemē dilst...——

57,1 proc. no visiem apzinātiem latviešiem (18.510) Kanadā savās ģimenēs vairs neruna latviski. Ģimeņu vecuma grupā līdz 29 gadiem tikai 19 proc. latviešu vīriem ir sievas — latvietes (81 proc. sveštautietes), bet 21.4 proc. latvietēm mūža draugi ir no pašu tautas (78.6 proc. sveštautībnieki). Tā pamazām vien mūsu jaunā ģints aiziet kausējamā katlā... ——— ASV iedzīvotāju kopskaits 1985.g. 1.janv. bija 237.839.000 (gadu iepriekš 235.671.000). Pag. gadā uz ik 1000 iedzīvotājiem ASV bija 15.6 jaundzimušo (1947.g. — 26.5) un 8.6 proc. mirušo (1972.g.9.4.). Bet mirušo kopskaits ASV 1984. gadā — 2.05 milj. bija lielākais šīs zemes vēsturē.

* * *

Daudzi kurn, ka trimdas laikrakstu slejās mūsu tēvzeme saukta par Latviju, pašreiz tā apzīmējama par „okupēto Latviju". Šajā diskusijā mums paslīdējis gaŗām kāds notikums pag. gada oktobrī Austrālijas parlamentā. Kad tur ārlietu ministrs kādā ziņojumā bija pieminējis „Latvijas padomju republiku", mūsu acīgie bāliņi Ķengurzemē tūlīt iesniedza protestu, jo okupētās Latvijas nosaukšana par „Latvijas PSRS" netieši nozīmējot mūsu tēvzemes aneksijas atzīšanu.

Ārlietu ministrijas atbilde latviešiem: Austrālijas valdība de jure neatzīst Baltijas valstu iekļaušanu Pad. savienībā, bet tā kā padomju valdībai ir de facto kontrole par šīm zemēm, tad apzīmējums „Latvijas PSRS" nebūt nenozīmējot Latvijas atzīšanu par PS tiesisku territoriju, nedz arī tās aneksijas netiešu atklātu atzīšanu. Tāds apzīmējums lietots precīzam un objektīvam norišu attēlojumam. Austrālijas valdība nepieķiŗ šādam apzīmējumam nekādu juridisku nozīmi!

Austrālijas latvieši tomēr malači ar savu protestu. Kad pirms gadiem ASV ārlietu ministrijā paspruka teiciens, ka „tādu Baltijas valstu" vairs nemaz nav, mūsējiem šeit bija mutes kabatā...

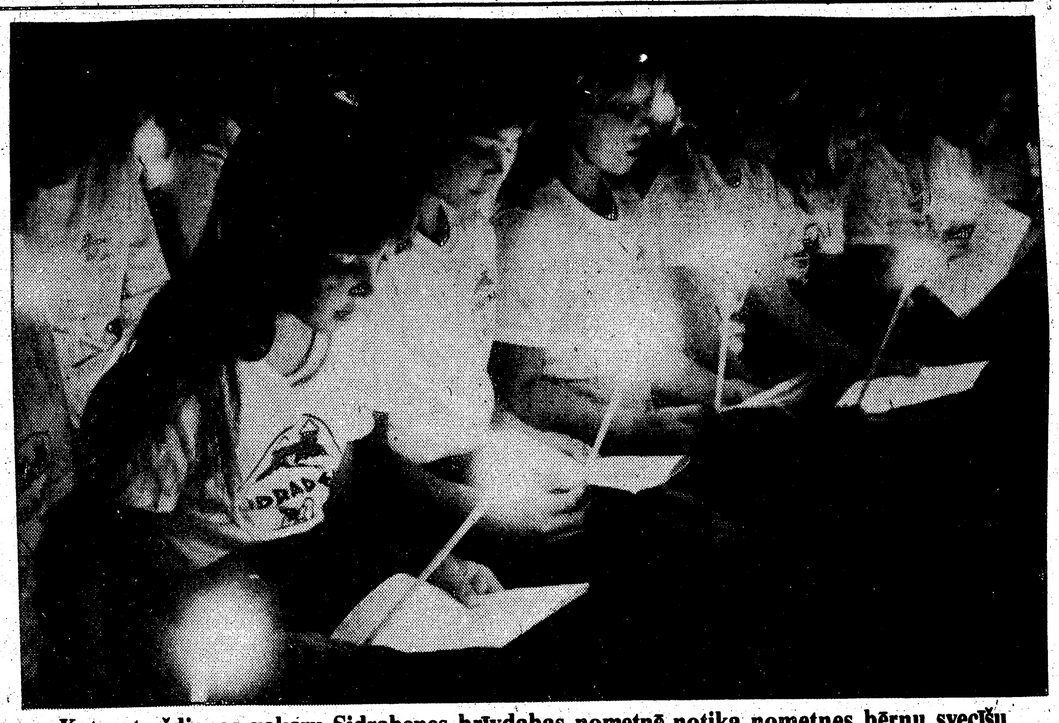

Katru trešdienas vakaru Sidrabenes brīvdabas nometnē notika nometnes bērnu svecīšu dievkalpojums, kuŗu vadīja māc. J. Cālītis. Foto J. Liģers.

Katru vasaru Toronto Latviešu pensionāru apvienības dalībnieki dodas izbraukumā uz kādu latviešu nometni. Šogad 18. jūlijā viņi divos autobusos ar apm. 100 dalībniekiem ciemojās Sidrabenē. Braucienu arī šogad izkārtoja M. Prikulis. Foto J.Liģers.

Jānis Norvilis ar dzīvesbiedri tālajai viešņai Dainai Birzniecei (no Kalifornijas) izrāda latviešu sabiedriskos pasākumus.

Lūgums

kārtot laikr. Latvija Amerikā 1985.g. abonementa maksas, kas paliek līdzšinējās.

ASV un citu zemju abonenti, kas maksā ASV dolaros, lūgti maksājumu summu nesamazināt par kursa starpību, jo laikraksta sūtīšana ārpus Kanadas gadā maksā 15 dol. vairāk nekā Kanadā. Piezīmējam, ka sūtīšanas pasta nodeva ir augstāka tiem abonentiem, kas maksājumus nav nokārtojuši.

15. lp.)

TORONTO ZIŅAS

● Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnazija savu 33. mācības gadu sāks piektdien, 6. septembrī. Visiem pārbaudījumiem noteiktais laiks ir no pl. 17—18, tad sāksies mācības. Pārbaudījumi nepieciešami arī tādiem jaunajiem pirmās klases audzēkņiem, kas nevar uzrādīt latviešu pamatskolas beigšanas apliecību. Tāpat jāreģistrējas uz sagatavošanas klasi.

● Kanadas gadskārtējā nacionālajā izstādē, kas šogad sākās 14. augustā un ilgs līdz Darba svētkiem 2. septembrī, otro godalgu un naudas balvu par gleznu ,,Vakara noskaņa'' jauktā technikā saņēmis mākslinieks Fridrichs Linde, bet par otru gleznu ,,Alpu vijolītes'', ūdenskrāsu technikā, viņam piešķirta atzinība (Hon. Mention), pavisam no vairāk nekā 2000 iesūtītiem darbiem. Gleznu skate Mākslas un daiļamatniecības ēkā (Arts, Crafts & Hobbies) pretim Carlsberg ēkai, atvērta no pl. 10—22.

● Tēlnieks Zigfrīds Jurševskis Toronto uzņemts Internacionālajā vārdnīcā ,,Men of Achievements'' 11. sējumā.

● 7 gadus vecais Pēteris Semenovs sacensībā vijoles spēlē grupā līdz 10 g. veciem saņēmis Royal Conservatory of Music pie Toronto universitātes stipendiju. Viņš bijis šinī grupā jaunākais starp apm. 100 sacensību dalībniekiem no visas Ontario provinces. Pēteris piedalījies konservātorijas priekšnesumos un spēlējis arī jauno talantu vakarā Saulainē.

● Saulaines bērnu vasaras nometni slēdza svētdien, 18. augustā, ar mācītāja Fr. Kristberga vadītu dievkalpojumu. Pēc tam nolaida karogus, nodziedot Svēts mantojums. Iepriekšējā vakarā bija ugunskurs ar priekšnesumiem R. Pogules-Vustas vadībā, kas beidzās ar tradicionālo lāpu gājienu. Pateicību nometnes darbiniekiem un sekmētājiem veltīja Saulaines pārvaldes priekšnieks Aivars Brancis un māc. Fr. Kristbergs. No LNAK K. Tannis nodeva ziedojumu Saulainei. Nometnes pēdējā nedēļā risinājās volejbola apmācības kursi Modra Lorberga jun. vadībā. Saulaines bērnu nometne, līdzīgi citām vasarām, darbojās sešas nedēļas, pulcinot atsevišķā posmā pāri par 50 dalībnieku un mazo bērnu Putnu salā līdz 10 mazos bērnus.— Nometni vadīja Renāte Pogule-Vusta. Viņas tuvākās palīdzes meiteņu nometnē bija Kristīne Kaņķe, Monika Timbere, Sintija Krodere, Kristīne Ezergaile, Vija Purmale un Lāra Bērziņa no Edmontonas.

Zēnu nometni vadīja Klāvs Balodis ar palīgiem Pēteri Kaļiņu, Gunti Eisleru, Arturu Lauzi un Dāvidu Balodi. Putnu salā par vadītāju darbojās Elga Krasta-Ozoliņa no Floridas ar tuvākajām palīdzēm Silviju Kampbelu, Lauru Adleri, Aiju Zichmani un Zintu Malēju.

Latviski nerunātāju bērnu nometni vadīja Inese Semenova. Īpaša stunda bija veltīta latviešu valodas mācīšanai.

Nometnes ārsts bija Pēteris Mežciems ar vairākām medicīnas māsām.

Virtuves saimnieces Rasma Suchova un Ērika Reinfelde ar palīdzēm.

Nometnes nodarbībās bija peldēšana, kanu laiviņas (apmācīja Kr. Kaņķe), sports, mūzika, rokdarbi, keramika, šķēršļu skrējieni, tautas dejas un rotaļas, filmu izrādes. Ik sestdienas vakaru iededzināja ugunskuru, trešdienu vakaros bija svecīšu dievkalpojums. Īpašas nometnes darba nozares vadīja Brigita Alka — koklēšanu un dziedāšanu, Hugo Miķelsons — drāmu, iestudējot arī Kaķīša dzirnaviņas. Keramiku mācīja Ņina Jurševska, rokdarbus Anna Strada, sporta nodarbības Dāvids un Klāvs Baloži, Uldis Lote u.c.

● Toronto Austrumu draudzes mācītājs A. Celms nu jau dažus gadus tradicionāli vienu dievkalpojumu augustā veltī Latvijas brīvības cīņu piemiņai. Arī šogad šāds dievkalpojums notika draudzes lauku īpašumā Tālavā, kur brīvdabas baznīcā 11. augusta svētdienas rītā pulcējās ap 160 dievlūdzēju. No Toronto bija ieradušies pāri par 60 Latviešu pensionāru apvienības biedru, Tālavas viesi. Pēc dievkalpojuma Tālavas dāmas draudzes mājā bija klājušas galdu, kur lūgšanu teica māc. A.Celms un uzrunu Tālavas pārvaldes priekšnieks E. Ziplāns. Pensionāru apvienības teātŗa kopa vēlāk izrādīja īsludziņu ,,Satikšanās'' Birutas Komarovskas iestudējumā. Tēlotājos bija Valentīna Šimiņa, Anna Adītāja un Edgars Koks. Dzejoļus deklamēja Vilma Aleksandra, Anete Bencone, Lija Pone, Biruta Komarovska un Valentīna Šimiņa. Savu dzejoli nolasīja Biruta Senkēviča. Visi kopā nodziedāja vairākas mūsu karavīru iemīļotākās dziesmas. Tālavā dievkalpojums vēl būs 15. septembrī un 29. septembrī Pļaujas svētki, abas reizes pl. 11. Kapu svētki Alistonas kapsētā 25. augustā pl. 11.

● Latviešu katoļu vienības lauku īpašumā Mežciemā rīkotā Rudzu puķu balle 3. augustā bija pulcinājusi 150 apmeklētāju, kuŗus ar vakariņām pacienāja Mežciema dāmu komiteja ar priekšnieci Anastasiju Broku. Priekšnesumos bija humoristisks skečs par Mežciemu, rādot kā jaunieši sadarbojas ar vecāko paaudzi, pie kam jaunie tēloja vecos, bet vecie — jauniešus. Izrādi vadīja Jānis Niedra. Tēlotājos piedalījās Jānis Budže, Regīna Kārkle, L. Kokina, Alberts Rēķis, no jaunās paaudzes Silvija un Viesturs Rozenbergi, Anna Broka un Edis Batņa. Tautasdziesmu duetus dziedāja Anna Broka un Sandra Niedra savas ģitaras pavadījumā. Dienā notika mazo bērnu, no 5—12 g. vecumā, sporta nodarbības un spēles, piešķiŗot arī apbalvojumus. Skaņu lenšu mūziku pārzināja V. Bērziņš. Sarīkojuma atbildīgais vadītājs bija Mežciema pārvaldes priekšnieks A. Rēķis. Svētdien, 4. augustā, brīvdabas dievkalpojumu pie Krusta vadīja prāv. R. Baginskis no Čikagas. Mežciema 25 gadu jubilejas sarīkojums ar priekšnesumiem 7. septembrī.

● Visu Toronto latviešu luterāņu draudžu kopējie gadskārtējie kapu svētki 8. septembrī Jorkas kapsētā, latviešu kapu nodalījumā, piedaloties archibīskapam A. Lūsim, mācītājam J. Cālītim, kas teiks svētrunu, A. Celmam un Fr. Kristbergam. Dziedās Sv. Andreja draudzes koris un spēlēs pūtēju orķestris.

● Māc. J. Cālītis salaulājis Ēriku Kleperi un Monu Jeigi. Laulību svinībās dziedāja Sv. Andreja draudzes koris, jo Kleperu ģimene dziedāja šai korī; ērģeles spēlēja ērģelniece Anita Rundāne.

● 3. Jelgavas pulka piemiņas fonda valdes un revīzijas komisijas sēdē ar klusuma brīdi pieminēja mūžībā aizsaukto dalībnieku LKAK Jāni Kapteini, kas miris 1985.g. 4. jūlijā Hamiltonā.

Valdes priekšsēdis ziņoja, ka nosūtīts Patiesības Fondam 500 dol. ziedojums. Viņš piedalījies Brāļu kapu svētkos Katskiļos un nolicis ziedus pie Piemiņas Fonda dalībnieku urnu novietnēm.

Ieilgušas slimības dēļ no revīzijas komisijas izstājies priekšsēdis J. Gauja. Valdes priekšs. vietn. L. Ozols piedalījies 5. Cēsu pulka piemiņas komitejas sasauktajā bij. Latvijas armijas karavīru apspriedē, kur izrādīta slīdīšu skate, ko sakārtojusi 5. Cēsu pulka piemiņas komiteja. Klātesošie dalībnieki par redzēto skati izteicās ļoti atzinīgi. Šāda skate ir vērtīga, ar lielu nacionālu nozīmi, tā atstāj paliekamu iespaidu skatītājos.

Pēc slīdīšu skates apspriedes dalībnieki nolēma sarīkot š.g. 5. oktobrī, pl. 18.00, DV Toronto nodaļas namā kopēju sarīkojumu ar nosaukumu ,,Latviešu karavīru sadraudzība'', programmā paredzot: 5. Cēsu kājnieku pulks skatos un skaņās, Latviešu karavīrs mūzikā un dziesmā, cienasts, loterija un bufete. Sarīkojumu kārtos rīcības komiteja ar E. Krūku kā priekšsēdi.

3. Jelgavas pulka Piemiņas fonda valde aicina visus savus dalībniekus ar piederīgajiem un draugiem šo sarīkojumu apmeklēt.

Šoruden jāievēl jauna valde un revīzijas komisija. Vēlēšanu materiālus piesūtīs visiem 3. Jelgavas pulka PF dalībniekiem.

Mirusi sabiedriska darbiniece

Sv. Katrīnu sabiedriskā darbiniece Alma Vasariņa — Pēteŗa Vasariņa dzīvesbiedre — mirusi š.g. 27. jūlijā. Nelaikē dzimusi 1917.g. 12. martā Rīgā, studējusi dabas zinātnes un ķīmiju. Bēgļu gaitās nonāk Vācijā, vēlāk Anglijā. No Anglijas iecelo Londonā, Kanadā un 1957.g. pārnāk dzīvot Sv. Katrīnās, veltījot daudz darba šejienes DV nodaļas vanadžu kopā. Ir ilgus gadus vanadžu kopas valdes locekle, dzied korī Senatne un pilda kasieres pienākumus.

A. Vasariņa bija arī nenogurstoša sava vīra — DV Ārējās informācijas daļas vad. Pēteŗa Vasariņa darba atbalstītāja ar labiem padomiem un spriedumiem. Par viņu sēro vīrs, meitas, znoti, mazbērni un visa DV Sv. Katrīnu nodaļas vanagu saime. P. V.

DV KV sēde Sidrabenē

Pēc ievada ar klusuma brīdi pieminēja aizsaulē aizgājušos biedrus Kārli Markitantu un Konstantīnu Krūmiņu. Valdes locekļu ziņojumus ievadīja valdes priekšsēdis G.Brikmanis, norādot, ka patlaban strādā pie DV KV darbības projekta 1986/87. gada ietvaros. Par vanadžu darbību ziņojot, Nora Pulciņa norādīja, ka DV Kanadā vanadžu valde darbosies sekojošā sastāvā: vanadžu vad. Nora Pulciņa, vadītājas vietniece un kasiere Margareta Dumpe un sekretāre Elga Dāboliņa. Vanadžu vadītāja ar darbu un līdzdarbību ir arī veicinājusi 17. jūnija demonstrāciju Otavā. 1. vicepriekšsēdis A. Kalupnieks par paveikto ziņojot, starp citu norādīja, ka ir iznākusi grāmata Latviešu karavīrs pēc otrā pasaules kara, kuŗā apskatītas latviešu karavīru gaitas gūstā, partizānos un citu valstu bruņotajos spēkos. 2.vicepriekšsēdis A. Šterns ziņoja par ,,DV Kanadā 35 gadi'' rīcības komitejas darbu un sakarā ar jubilejas svētkiem paveikto darbu. Vēl var pasūtināt ,,Vadoni'' un jubilejas žetonus, par to rakstot vai pasūtinot telefoniski DV KV kasierim R. Britālam — 236 Bowood Ave., Toronto, Ont. M4N 1Y6, tel. (416) 488-3239. Ir arī iznākusi Tonijas Krūkas grāmata Rīgas Ieviņa, kas nodota grāmatnīcām pārdošanai; cena 12 dol.

Iekšējās inf. noz. vad. L. Ozols savā ziņojumā pieskārās Kristus Dārza pilnsapulcei, kas notika 6. jūnijā, kuŗā izlemts par tā pārvaldes izveidošanu un istabu cenu strūkturas noteikšanu. J.Treijs nodeva J. Leitīša un M. Kadiķa sveicienus DV Kanadā saimei — sveicienus un sekmīga darba novēlējumus. L.Ozols un J. Treijs savus ziņojumus bija iesnieguši rakstiski, jo sakarā ar latviešu sportistu sacensībām Gaŗezerā, šajā sēdē bija kavēti piedalīties. Nākotnes darbības plānošanas nozares vad. Elma Mimiate izkārtoja parakstu vākšanu rezolūcijai, kas nosoda cilvēku tiesību pārkāpumus Latvijā. Ārējās inf. noz. darbs ir vērsies plašumā, kā to var secināt no noz. vad. P. Vasariņa ziņojuma. Cilvēku Tiesību konferences rietumu delegātu vadītājiem ir nosūtīts mūsu ,,Report on Continued Violations''. Parlamenta locekļi R. Stockhouse un D. Kilgours ir panākuši, lai tas tiktu protokolēts parlamenta Helsinku apakškomitejā, tekstu pārspiežot angļu un franču valodā.

17. jūnija demonstrācijas, atzīmējot Latvijas okupācijas 45. gada dienu, bija labi organizētas un deva gaidītos panākumus un izpelnījās vispārēju cilvēku un arī preses ievērību, ieskaitot arī televīziju un radio pārraidījumus.

Aprūpes noz. vad. Zigrida Masīte ir izkārtojusi Ziemsvētku apsveikumu kartīšu iespiešanu, kuŗām izmantoja mākslinieces V. Vabales motīvus. Pārdošanas cenu noteica 50 c. gabalā.

Vēl ziņojumus sniedza R. Pētersons, A. Ancāns, M. Zvejniece un E. Miniate.

Turpmākās darbības ietvaros ar materiālo līdzekļu piešķiršanu nolēma atbalstīt līdzdalību Brīvības kuģa braucienam — K. Mieriņai piešķiŗot 250 dol., Gaŗezera vasaras vidusskolas apmeklēšanai A. Sīlei piešķiŗot 100 dol. un Ontario provinces viesuļvētrā cietušo atbalstam piešķīra 250 dol. A. Kalupnieks.

Maija Asare ir Toronto puķu veikala Crest jaunā īpašniece. 26 gadus to vadīja Elmāra Gulbe. Maijai ir vairāk nekā 10 gadu pieredze, jo puķu veikalos viņa strādājusi, piepelnoties studijām universitātē. Maija Asare dzied DV sieviešu korī Zile un ir korporācijas Dzintra filistre.

Valentīns Pāvuls

Neptūna kalps

(100. turpinājums)

,,Jūsu vietā būs cits. Varbūt kāds no tiem.'' Putniņš parādīja uz papīriem. ,,Atcerieties, ka jums ir sieva, bērni un pat draugi, ko aizslaucīs kopā ar jums...'' Putniņš apklusa un čaukstināja papīrus, man likās — drebošiem pirkstiem.

,,Un... kas man tur pilī būtu jādara?'' pēc pailga klusuma es jautāju.

,,Nekādi norādījumi jums netiks doti, jo tik daudz mēs zinām, ka jūs tos nemēdzat ievērot. Vai patiešām ir tik grūti novēlēt laimīgu jauno gadu saviem darba biedriem?''

,,Staļinam arī?'' — negribot izspruka.

,,Te nu bija! Ja nepatīk, tad uzdziediet Dievs sargi ķeizaru! To savā laikā dziedāja visi!'' Putniņš pikti sasvieda papīrus atvilknē.

Atkal iegāzos! Nepavisam negribēju Putniņu sakaitināt. Lai kļūdu izlabotu, lūdzu pasveicināt meitas jaunkundzi. Līdzēja. Putniņš atplauka un pakratīja man roku. Turēšot īkšķi, lai man laimējoties.

Uz Jaungada sagaidīšanu aizgājām kopā ar sievu. Uztraucāmies un nervozējām: kā ģērbties, kā izturēties, ko runāt, bet — par mums neviens neinteresējās. Sieva satika savu mācības spēku inženieri-ķīmiķi Karlsonu, kas arī bija atnācis ar savu sievu. Runājām, dejojām un runājām atkal. Par ķīmiju runāt nemaz nav bīstami. Ar kundzi tik gludi man negāja. Dejojot apjautājos, kas viņa ir?

,,Sava vīra sieva...''

,,Nu jā... es domāju... Es, piemēram, esmu stachanovietis.''

,, O, viens no tiem... Tādu te pilnas malas...''

Ieminējos par skaisto zāli, orķestri. Nekādas atbildes.

,,Jums ir skaistas acis...'' mēģināju pieglaimoties.

,,To es zinu...''

,,Pie velna, par ko te lai ar jums runā?!''

,,Tas ir tēva un Dieva ziņā!'' un — es paliku viens uz grīdas.

Pusnaktī, ar šampanieša glāzi rokā, novēlēju darba ļaudīm laimīgu Jaungadu. Neviena čekista neredzēju. Laikam izdevās. Varbūt pat neviens neklausījās.

Dārgo dzērienu pudelēm tukšojoties, sajūsma auga augumā, kamēr viens otrs no sajūsmas nolūza.

Raibais, salasīto viesu bars vienojās lielā pacilātībā pie — pudeles. Es biju viens no ,,tiem''. Kas bija tie citi? Neviens man nestāstīja un prasīt negribējās.

Karlsoni mūs aizveda mājās. Uzņāca pat augšā, jo kundze gribēja redzēt mūsu bērnus. Lailiņa gulēja sakarsusi un nospērusies. Karlsona kundze viņu apsedza. Vēlāk Hemija teica, ka viņa pati gaidot, tādēļ par bērniem interesējoties. Kad ciemiņi aizgāja, Hemija sameklēja ,,īso kursu''. Karlsons bija vietējās rūpniecības komisārs...

Nobijušies mēģinājām atcerēties, ko aplamu būtu runājuši. Likās, ka aplami un ačgārni bija viss.

Ziema pagāja vienmēr ciešāki sajožot vēderu. Pavasarī mums bija jāpārvācas uz citu dzīvokli, jo mūsējais pēc jaunajiem likumiem vienai ģimenei bija par lielu. Kopā ar svaiņa ģimeni atradām mazāku Meža Parkā, Stokholmas ielā.

Mantas pārkravājot, saplīsa abi spoguļi. Vienu vējš apgāza uz ielas, otram svainis uzkāpa virsū. Tā esot sliktā zīme... It kā sliktumi būtu jāzīlē pēc spoguļu lauskām?!

Tas bija laiks, kad cilvēki sačukstējās, slēpās, bēguļoja un daudzi pazuda.

Eiropā dārdēja Hitlera kara rati, kas tuvojās arī mūsu zemei. Ne brīdi neticēju, ka Staļins ar Hitleru saprastīsies. Neticēju arī, ka Vācija šo karu uzvarēs. Aizrīsies, tāpat kā pirmajā pasaules karā, kampdama pēc pus pasaules. Mūsu zemīte, tāds mazs, garšīgs kumosiņš, ērti pakampjams tā pa ceļam. Mēs pat nevarējām izvēlēties rīkli, kuŗā pazust.

No Ķeguma aizbrauca visi ārzemnieki. Darbu vadību pārņēma Ķeguma direktors. Mani paturēja Ķegumā. Darba pietika.

Tur no kara daudz neredzēju. Uzlidoja dažas lidmašīnas. Nāca zemu virs Daugavas līmeņa un nobēra pa ložmetēju kārtai virs tilta. Citas nometa pa bumbai. Viena norāva spēkstacijas stūri. Cita nokrita uz ceļa, mērķēta diviem brāļiem riteņbraucējiem. Vienu saplosīja gabalos, otrs palika neskarts.

Kopā ar pāris puišiem dzīvoju vecā mājelē Tomes pusē pie Daugavas. Naktī izsprāga bumba pie mājiņas. Iztrūkušies no miega, lēcām pa logu nātru pieaugušā dārziņā un skrējām uz bunkuru Daugavas malā, kas tur bija saglabājies vēl no pirmā pasaules kara. Nātru sadzeltās kājas vēl ilgi sūrstēja. Tomes mežā meta degbumbas. Skrējām un braucām ar Ķeguma ,,bānīti'' ugunsgrēku dzēst. Lidmašīnas atgriezās, lai apšaudītu mūs ar ložmetējiem. Kritām grāvjos un slēpāmies zem vagonetēm. Nevienam netrāpīja, tikai sabojāja lokomotīvi. Bija garais ceļš atpakaļ jāiet kājām. Mežs izdega (vai apdzisa) bez mūsu palīdzības.

Dažiem strādniekiem iedeva šautenes Ķeguma apsardzībai. Kāds gribēja nošaut lidmašīnu. Nenošāva. Kratīja dūri un lamājās.

Strods ar biedriem smagajās mašīnās aizbrauca uz Rīgu — pēc ieročiem. Neatgriezās. Esot nošauti.

Krievi atkāpās. Lielceļš esot pilns ar krieviem. Vācieši nenāca. Direktors, inspektors un vēl daži nolēma paslēpties krūmos. Mani aicināja līdz. Esot sagatavotas skuju būdas. Gāju. Pie ģimenes uz Rīgu vairs netiku. Salīdām mežā, lai līstu laukā, kad zemnieki pados ziņu, ka ,,gaiss tīrs''. Baidījāmies, ka mūs sev līdz nepaņem krievu zaldāti.

Pēc pāris dienām ziņoja, ka krievi ir aizgājuši, bet nākot pāri šosejai, ieskrējām krievu zaldātiem tieši krūtīs. Mūs aizturēja un izprašņāja. Direktors teica, ka viņam jāpaliek un jāsarga Ķegums, kamēr krievu uzvarošā armija atgriezīsies. Kamēr vīri debatēja, ielēcu grāvī un, saliecies kā kabatas nazītis, devu kājām ziņu. Šāva, bet netrāpīja. Varbūt negribēja. Neviens pakaļ nedzinās.

Direktors un inspektors atgriezās Ķegumā. Divus aizveda. Paklīda baumas, ka krievi spēkstaciju spridzināšot. Vācieši esot pie Baldones. Pāris puišu ielēca mašīnā un aizbrauca pie vāciešiem.

Vācieši ierādās. Kāds simts. Izraka bedrītes Ķeguma valņos, uzstādīja ložmetējus, nomazgājās, noskuvās un apvaicājās, kur un cik to krievu esot?

Dzirdējām šāvienus. Leitnants atgriezās ar savainotu roku. Esot pieliecies, lai kaut ko paņemtu no poļitruka, ko tikko sašāvis, bet gulošais poļitruks tomēr paspējis izšaut lodi caur leitnanta kreiso padusi, aizkarot rokas muskuli. Leitnants smaidīja — sadzīšot pirms Maskavas... Viņš tur cerēja nokļūt pēc divi nedēļām.

Spēkstaciju neuzspridzināja. Vācu karavīri aizgāja uz Maskavu un drošības dienestu Ķegumā pārņēma latvieši. (Viņu apsardzībā vietējie patrioti sāka nokārtot rēķinus ar tiem tautiešiem, kas krievu laikā bija grēkojuši).

Gulēju tā sauktajā ,,vecpuišu'' mājā, jo daudziem aizejot vai pazūdot, tur vieta iznāca arī man.

Kādu nakti mani pamodināja latviešu karavīrs ar kabatas spuldzi vienā un lielu revolveri otrā rokā. Meklēja inspektoru, kas kaut kur bija nozudis.

(Turpinājums sekos)

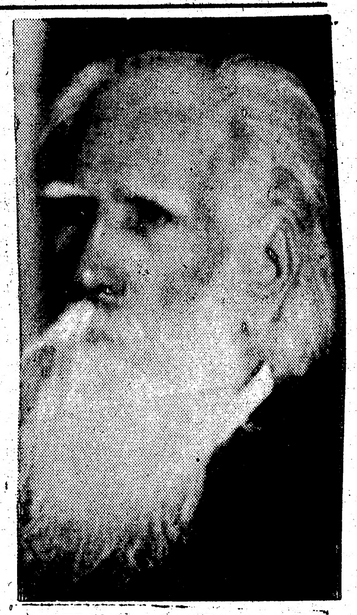

Krišjāņa Barona atceres gada zīmē veldzēsimies mūsu tautas gara mantās.

NO DAINU PŪRA

24. dainu virkne

Kas cērt zaļu ozoliņu,
Cērt kumeļa grūtumiņu;
Kas bajāra meitu ņēma,
Ņem savam sirdēstam.
31215 Vērgaļu Lp.

Sak' ozolu cietu koku,
Nava liepas cietumiņ';
Saka gudru tautu dēlu,
Nava mana gudrumiņ'.
23065 Lubānas Md.

Ko līdz garis ozoliņš,
Kad nav zīles galiņā?
Ko līdz daiļis tēva dēlis,
Kad nav gudra padomiņa?
11916 Rokaišu Azp.

Gudra tava valodiņa,
Dižens tevim auguminš.
Ko līdz tevim gudram būt,
Tu diženi nedzīvo.
38585 Mērdzenes Ldz.

Ko darīt man jaunam,
Nava gudra padomiņa;
Daža dieniņ' i aizgāja
Domājot, gādājot.
27155 Vietalvas Md.

Ai tautieti, tēva dēls,
Turi gudru padomiņu!
Es tavā padomā
Kā zīlīte vaiņagā.
22879 Mežotnes B.

Dzīvo gudri, līgaviņa,
Tu paliki sētiņā;
Saraus savu uguntiņu,
Glabā savas atslēdziņas!
27101 V.K.Z.

Es izbridu tēva purvu,
Ne kājiņas slapjas tika;
Kad nogāju tautiņās,
Tad kājiņas mirktin mirka.
23944 Blīdenes Tk.

Ai bērniņi, ai bērniņi,
Glabājiet tēvu savu!
I bitītes tēvu savu
Vilcin vilka ozolā.
3053 Bērzaunes Md.

Tēva tēva laipas mestas,
Bērnu bērni laipojās:
Tie bērniņi laipojās,
Kas klaus' tēva, māmuliņas.
3085 Sēlpils Jk.

Vecajam ozolam
Visi zari stingri stāv;
Vecajam tētiņam
Visur gudrs padominš.
49337 Vitrupes Vlm.

Kam tie veci vīri der,
Kam tie veci ozoliņi?
Veci vīri padomam,
Ozoliņi pamatam.
27277 Rokaišu Azp.

Vijolnieks ar dievišķu dzirksti

Rīgas kafejnīcu kultūras cienītājs red. Niks Seglenieks savās nesenajās atmiņās pieminēja gan Švarca jebšu Operas kafejnīcas trio maestro vijolnieku Brūno Čunčiņu, kas bija populārs latviešu strēlnieku bataljonu kapelmeistars, bet nepateica, ka jau Lunas kafejnīcas priekštecē Sudmaļa ,,Monā'', tās intīmo gaisotni mūzikālā ielogā ietina labs mūziķu ansamblis ar gados jauno, izskatīgo, Parīzes šarma piesātināto Rūdolfu Miķelsonu kā koncertmeistaru. Tas patika it prāvam rēgulāro cienītāju pulkam, un ne jau par velti toreiz kafejnīcu mamzelītes par viņu jūsmoja ar Aleksandra Čaka pārfrazēto vārsmu: ,,Melodija jaunu jaukā, līst no stīgu zelta trauka — te tā smejas, saldi lūdzas, pārkāpj žogus, torņus, zvaigznes, sirdi ņem un projām aiznes...''.

Neapturamais laika skrējiens tagad aiznesis 80-tajā gadskārā pašu meistarmūziķi, kam nu lociņš pakārts uz naglas Indianapolē...

Rūdolfs Miķelsons, kas piedzima 1900. g. 11. augustā Rīgā, apskaužami ātri ieguva ,,brīnumbērna'' slavu — 5 gadu vecumā viņš jau čīgāja pēc notīm pie Epšteina Gižicka mūzikas skolā, kur klavieres bungoja 7 gadus vecā Lilija Kalniņa, kas izauga par ievērojamu mūsu kamermūziķi (apprecēja prof. Ozoliņu). Kalniņas tēvs bija viens no pirmajiem latviešu klavierbūvētājiem. Kad Miķelsonam bija 9 gadi, viņš bija otrais koncertmeistars Pāvula Jurjāna organizētajā latviešu operas vienībā, bet 10 gadu vecumā jau plūca publikas aplausus kā solists Nikolaja Alluāna rīkotajos labdarības koncertos par labu latviešu strēlniekiem. Kad I. pas. kara bēgļu straume aiznesa arī jauno vijolnieku uz Krieviju, tas, prof. Jāzepa Vītola ieteikts, mācās Pēterpils ķeizariskajā konservatorijā pie slavenā vijolspēles tehniķa ungāra Leopolda Auera. Mūsu izglītības ministrijas Kultūras fonda daļas vadītājs mag. iur. A. Šnornieks vēlāk rakstīja, ja revolūcija nebūtu pārtraukusi R.M. studijas pie prof. Auera, pēdējais no jaunā rīdzinieka būtu izveidojis starptautisku slavenību, līdzīgu Viļņā dzimušajam Jašam Heifecam, kas arī bija Auera skolnieks. Pēc revolūcijas, līdz atgriešanai dzimtenē, M. mācās Maskavas konservatorijā un ir solists Borisova teātrī. 1924. g. mūsu Kultūras fonds piešķir R. M. stipendiju studijām Parīzē pie prof. Lisjena Kapē (Capet) sagatavoties paidagoģiskam darbam Latvijā. 1926. g. Miķelsons kā pirmais latviešu vijolnieks sarīko Parīzē koncertu, kuŗā komponiste pianiste Lūcija Garuta atskaņo savu M. veltītu sonātu vijolei un klavierēm. Rīgā atgriezies, ir solists radiofonā, koncertmeistars Dailes teātrī, kādu laiciņu ar lociņu pelna ,,labu naudiņu'' Monas (vēlākajā Lūnas) kafejnīcā, ik pirmdienas vakarus ar savu ansambli sniegdams stilizētu koncertprogrammu. Viņa klavierņieku Dikmani jo drīz Ufa filma aizrāva uz Berlīni. Ir valdes loceklis Mūzikas veicināšanas biedrībā, kas ievadīja Tautas konservātoriju. Prof. Jāzepa Vītola aicināts, 1929. g. ir docents, vēlāk profesors, Latvijas konservatorijā. Bēgļu gaitās Vācijā, 1944—49. g. koncertē angļu militārās pārvaldes sarīkojumos. Izceļo uz Austrāliju, kur strādā par tulku, 1959. g. pārnākot uz Indianapoles simfonisko orķestri ASV. Pēcāk spēlē Ziemeļkaroleinas (1961. g.), bet no 1963. līdz 81 gadu vecumam, kad aiziet pensijā, St. Luisas simfoniskā orķestrī. Rūdolfs Miķelsons pieder pie tiem mūziķiem, kam skaņraksts nozīmē mākslinieciski organizētu domu un izjūtu izpaudumu mūzikas, skaņās, kad mūzikai ir jāruna uz klausītāju, jāstāsta tam, jāsniedz krāsaini bagāts un dziļš mākslas baudījums. Savos bagātajos kalpības gados Mūzai jubilārs R. Miķelsons ar lielu paškritiku un atbildību ar saviem atskaņojumiem tūkstošiem atklājis mūzikas pievilcību, izgaismojis tiem mūzikālās idejas un motīvus. Cildināms viņa iedzimtais talants un techniskā varēšana, augstā toņu kvalitāte, bet īpaši absolūtā ziedošanās, līdz pēdējai nervu šūniņai (tā ir ,,Auera skola'') savai profesijai, ar dievišķo dzirksti, kas iejūsmo un aizrauj un atšķir skaņu mākslas meistaru no arodnieciska atskaņotāja. Profesors Rūdolfs Miķelsons, pārkāpjot 80 gadu slieksni un ieejot ,,vecuma jaunības gados'' nu var gandarīts atskatīties uz paveikto.

Vanagu Kārlis

Mākslinieka Otto Grebžes godināšana Sidrabenē. Uzņēmumā no kr.: Āris Pakalns, māc. Ād. Čops, Ing. Matckare pasniedz gavilniekam kopīgo velti, T. Kronbergs, kas sveicināja visu Kanadas latviešu vārdā. Foto J. Liģers.

Māksliniekam Otto Grebžem 75 gadi

Latviešu sabiedrība sumināja mākslinieku Otto Grebži sestdien, 10. augustā sakarā ar viņa 75 gadiem, atzīmējot arī Sidrabenes brīvdabas baznīcas 25 gadus, kas veidota pēc O. Grebžes meta. Spredīki teica mācītājs Ādolfs Čops. Baznīca bija ļaužu pārpildīta. Dziesmu lapiņās bija Modŗa Lorberga O. Grebžem veltītais korālis.

Pēc dievkalpojuma lielajā sarīkojuma zālē ap 180 mākslinieka Otto Grebžes cienītāju pulcējās viņa godināšanas svinībās.

Vispirms mākslinieku sveica LNAK priekšsēdis T.Kronbergs, atzīmējot, ka jubilārs pieder pie tiem, kas vienmēr vairāk devis nekā ņēmis. O. Grebžes darbi ir plaši pazīstami arī kanadiešu vidū. Tā Dīfenbēkera ģimenes piederīgiem vien ir septiņi O. Grebžes darbi.

Sekoja latviešu organizāciju un draudžu jubilāram veltīti apsveikumi gan prozā, gan arī dzejā, kopskaitā ap 30. Jubilārs saņēma arī daudz ziedu un dāvanu. Māc. Ā. Čops pakavējās plašāk pie O. Grebžes dzīves gaitām.

Pēc apsveikumiem mākslinieks pateicās visiem un dāvināja Sidrabenei liela apmēra gleznu — Ceriņus.

O. Grebžes godināšana notika Pauļa Plīša ierosmē. Plīšu ģimene bija rūpējusies arī par šī sarīkojuma organizātorisko pusi un svētku galdu.

Daudzo viesu vidū bija arī komponists Jānis Norvilis ar dzīvesbiedri. Kā zināms, Indras Gubiņas Sidrabenei veltītai dzejai mūziku devis J.Norvilis. Apsveicēju vidū bija arī Biruta Senkēviča,kas savukārt veltījusi Sidrabenei daudzas Jāņu lugas, kur, protams, dekorātors arvien bijis Otto Grebže.

* * *

Otto Grebže dzimis 1910. gada 9. augustā. Latvijas mākslas akadēmiju beidzis 1940. g., 1944.g. devies bēgļu gaitās uz Vāciju. Tā laika mākslinieka darbi aizceļojuši uz privātām kollekcijām ASV, Angliju, Vāciju, Austrāliju, Holandi un Šveici.

1947. gadā O. Grebže izceļo uz Kanadu, kur iesāk strādāt pie Ontario Haidro. Atklājot viņa gleznotāja talantu, Haidro uztic viņam gleznās dokumentēt tās vietas, kur firma veica savu projektu uzbūvi. Daļa no šiem darbiem ir liela apmēra. Sv. Labrenča projekts ietvēra 47 jūdzes, un O. Grebžes gleznas, kas saistījās ar projektu, bija izstādītas 3 gadus Kanadas nacionālā izstādē. Ap 100 mākslinieka gleznas rotā Ontario Haidro centrālos birojus Toronto.

1956. gadā, sakarā ar Ontario Haidro 50 gadiem, vienu O. Grebžes gleznu pasniedza Ontario premjēram Leslijam Frostam, un to novietoja Parlamenta ēkā Toronto. 1967. gadā premjērs Džons Robarts saņēma par dāvanu mākslinieka gleznu — ,,Hazy Day in Kleinburg'' no Ričmondhilla iedzīvotājiem. Daudzas O. Grebžes gleznas izkaisītas dažādās valdības iestādēs, bibliotēkās, kolledžās un mūzejos.

1962. un 1963. gadā divas mākslinieka gleznas saņēmis par dāvanu Kanadas premjērs Džons Dīfenbēkers. 12 viņa gleznas atradušas mājvietu vēsturiskajā mūzejā Morisburgā un Upper Canada Village.

No 1947. gada līdz šai dienai O. Grebžem bijušas 65 patstāvīgas izstādes, bez tam viņš piedalījies arī dažās grupu izstādēs. Viņa gleznu reprodukcijas krāsās ievietotas dažādos žurnālos Kanadā un ASV. Kopš 1947. gada O. Grebže ir uzgleznojis pāri par 3000 gleznu un skiču. Mākslinieks strādā dažādās technikās — eļļā, ūdenskrāsās un temperā. Viņa gleznās ir dabas skati, portrejas, ziedi, dekorācijas.

Ž. Zentiņš.

Sarīkojumu Kalendārs

8. septembrī kapu svētku azaids Latviešu Centrā tūlīt pēc kapu svētkiem.

Pl. 15 vidējā zālē Arnolds Golts no Sirakūzām izrādīs ,,Brāļu kapi Ņujorkas Katskiļos skatos un skaņās.''

28. septembrī pl. 17 Latviešu Namā LU dibināšanas akts un tējas vakars, TKK un SKK kopējs sarīkojums.

5. oktobrī pl. 18 DV namā Toronto ,,Latviešu karavīru sadraudzība'', sarīkojums ar izmeklētu interesantu programmu.

TORONTO LATVIEŠU KONCERTAPVIENĪBAS 27. SEZONAS KONCERTI

18. oktobrī, piektdien, vijolnieki Ruta Krumoviča un Alvaro Gomez no Čīles.

22. novembrī, piektdien, Aija Jirgensone, koloratūrsoprāns, no Klīvlandes, ASV. Pie klavierēm — Vilnis Ciemiņš.

1986. g.

14. martā, piektdien, duopianisti, Arianna Goldiņa un Remy Loumbrozo no Ņujorkas ASV.

25. aprīlī, piektdien Laila Saliņa, soprāns, Lalita Saliņa, flauta.

Visi koncerti notiks Jane Mallett teātrī (bij. Town Hall) St. Lawrence Centre for the Arts, pl. 20.00.

TĀLAVA

21. septembrī pl. 16 Latviešu lauksaimniecības biedrības tradicionālie Pļaujas svētki Austrumu draudzes lauku īpašumā Tālavā.

SAULAINE

21. septembrī Saulšķūņa 10 gadu jubileja un raibais vakars. Piedalās Čikagas piecīši.

SV. KATRĪNAS

14. septembrī pl. 19 Franču zālē, 111 Garnet St., DV ansambļa Senatne 20 gadu jubilejas sarīkojums. Uzvedums — Pa skaistās vidzemnieces pēdām. Kalvis, solisti un Senatne. Saviesīgs vakars. Dejas atskaņos I. Ķipis.

Pateicība

DV Vīru koŗa dalībniekiem, Toronto vanadžu kopai, Hamiltonas vanadžu kopai, Druvas nodaļai, Meldera kundzei ar kungu, tālajiem Amerikas radiem, meitai un znotam, visiem draugiem un labvēļiem par skaistajām dāvanām un ziediem manā ,,brīvkundzes'' jubilejā.

Sevišķs paldies visām saimniecēm un galvenajiem pavāriem Mārtiņam Mežulim un Imantam Lapiņam, kas rūpējās par visu cienāšanu, Hugo Miķelsonam par viesu uzjautrināšanu un manam vīram, kas man šo pārsteiguma jubileju izkārtoja 1985.g. 27. jūlijā.

Vēlreiz visiem paldies.

Marija Kalniņa
R.R.1 Laurel, Ontario LON 1L0

RAIBĀ NEDĒĻA

Valesa Dancigā nerunāja.

RĒGENS TIKSIES AR ŠEVARDNADZI

Kad Rēgens atgriezīsies no Santa Barbaras Vašingtonā, nākamā mēneša pēdējā nedēļā viņam paredzēta tikšanās ar jauno Pad. savienības ārlietu ministru E. Ševardnadzi. Rēgena padomdevēji jau tagad sagatavojuši plaša apmēra iztirzājamo jautājumu programmu, ko likt galdā 27.septembrī. Sarunas skārs Vašingtonas un Maskavas attieksmju normālizēšanas iespējas, pie kam galdā nāks vi šķēršļi, kas kavējuši atrisināt sarežģītās pretišķības. Prezidenta padomdevējs valsts drošības jautājumos Roberts Makfarlans preses pārstāvjiem izteicies, ka Rēgens rūpīgi uzklausīs visus Maskavas argumentus, un tikai piesardzīgi mēģinās rast pozitīvu atrisinājumu.

Gorbačova apsardzībai 18. un 19. novembrī no Pad. savienības ieradīsies arī viņa miesas sardze.

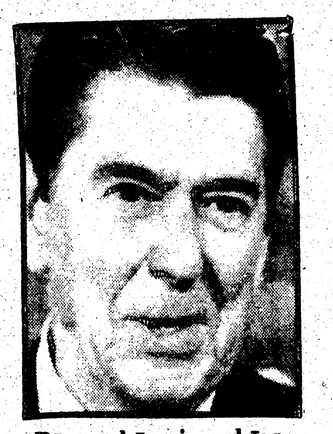

Rēgens būs piesardzīgs.

DEMONSTRĀCIJA DANCIGĀ

Pagājušajā nedēļā apritēja jau pieci gadi kopš 1980.g. 14. augustā Ļeņina vārdā nosauktās kuģu būvētavās Dancigā Valesa vadītā streika rezultātā piedzima pirmā brīvā arodbiedrība aiz dzelzs aizkara — Solidāritāte.

Atzīmējot šo dienu, Valesa ap 2000 Solidāritātes atbalstītāju pavadībā devās nolikt ziedus pie pieminekļa, kas Dancigā celts 1970. gadā strādnieku nemieros kritušo upuru piemiņai. Valesa šogad neteica runu, bet tikai simboliski pacēla roku V sveicienam. Demonstranti pie pieminekļa nodziedāja Polijas valsts himnu, kuŗas ievadvārdi brīvā tulkojumā skan: ,,Polija vēl nav salauzta...''

No Gorbačova saņemto pavēļu rezultātā Jaruzelskis nesen izsludināja jaunus ierobežojumus ar bargiem sodiem. Tā par piedalīšanos nelegālā sanāksmē vai demonstrācijā tagad draud divu gadu cietuma sods. Strādnieku tūkstoši Dancigā nevien izteica savu lojālitāti Solidāritātei, bet arī atgādināja Varšavas režīmam, ka tos nevar iebaidīt ar bargu sodu draudiem.

Pēc demonstrācijas pāri par 4000 dievlūdzēju pulcējās Sv. Brigitas baznīcā, kur Valesas tuvs draugs priesteris Henriks Jankovskis baznīcēniem atgādināja: ,,Nekad neuzdodiet savas taisnās prasības!''

Poļu čeka jau iepriekš bija brīdinājusi priesteri Jankovski, lai tas izbeidz Solidāritātes atbalstīšanu. Viņš saņēmis vairākas vēstules, kuŗās piedraudēts sagādāt viņam tādu pašu likteni, kādu piedzīvoja nogalinātais priesteris Jersi Populieško. Tie nav tukši draudi, kā poļu informācijas dienests Kat ziņo — Ļubļinas tuvumā smagi piekauts un spīdzināts priesteris Koscialko. Maskoti bandīti iebrukuši priestera Zaļeskas mājā pie Krakavas. Šie čekisti aizdedzinājuši garīdznieka drēbes un iededzinājuši viņa krūtīs un sejā V zīmi.

BOTA NEPIEKĀPJAS

Dienvidafrikas prezidenta Botas stingrā nostāja, noraidot tūlītēju aparteida politikas likvidēšanu un jaunas konstitūcijas radīšanu, kas garantētu balstiesības arī visiem melnās rases pilsoņiem, sagādāja daudziem lielu vilšanos. Viņš reizē arī norādīja, ka citu valstu iejaukšanās Dienvidafrikas iekšējās lietās un sankciju piedraudējumi neietekmēs viņa stratēģiju nemieru likvidēšanā un izsludinātā ārkārtējā stāvokļa atcelšanā.

Bota uzskata, ka rašu pretišķības ir jāatrisina pakāpenisku sarunu ceļā, kuŗās piedalītos pārstāvji, kas reprezentē ne tikai melnās rases ciltis, bet arī indiešus un citas minoritātes.

Jāievēro, ka apcietinātais melnās rases opozicionāru vadonis Nelsons Mondella nekad nav pievienojies plānam par reformu izkārtošanu evolūcijas ceļā. Viņš atklāti sludinājis revolūcijas nepieciešamību, lai gāztu tagadējo valdību un radītu valstī komūnistu parauga režīmu. Valdība var izšķirties Mondellu atbrīvot jau tuvākā laikā, jo zināmas aprindas viņu mēģina iztēlot kā ideālistu, kam jāsmok cietumā.

Kad pagājušajā nedēļā Bota aicināja uz apspriedēm visu reliģisko nosliečų augstākos garīdzniekus, anglikāņu bīskaps Tutu neieradās. Lai gan Tutu vēl nesen mēģināja atrunāt melnās rases dumpiniekus no slepkavībām un laupīšanām, viņš tomēr prasa baltās valdības tūlītēju politisku kapitulāciju.

Te jāpiezīmē, ka saaicinātie garīdznieki valdībai iesniedza savu prasību sarakstu, kas arī nosoda aparteida politiku. Johanesburgā ieradās arī slavenais amerikāņu evaņģelists — viens no lielākiem prezidenta Rēgena atbalstītājiem — Falvels, kas preses pārstāvjiem izteicās, ka prezidenta Botas nostāja ir pareiza, un miljoniem amerikāņu to atbalsta.

GAIDA PĀRMAIŅAS

Atzīmējot Čechoslovakijas okupācijas 17. gada dienu, čechu disidentu tā dēvētā čartera 77 grupa publicējusi uzsaukumu, kuŗā prasīta demokratisko brīvību piešķiršana un baznīcas vajāšanas pārtraukšana.

Interesanti atzīmēt, ka prominentie čechu disidenti un nacionālie politiķi pārmaiņas

Cer uz Gorbačova reformām.

Austrumeiropā sagaida tikai tad, kad radikālas reformas būs notikušas pašā Pad. savienībā. Pēdējās viņi uzskata par iespējamām sekām, kas radīšoties pēc Gorbačova ievadīto personālo pārmaiņu īstenošanas akcijas. Citi avoti prasa Čechoslovakijas atraisīšanos no Varšavas pakta saistībām.

NESAVĀKTAIS MILJONS

Vīzentāla organizācijas pārstāvis Kanadā Sols Litmans presei izteicies, ka Kanadas ukraiņi, latvieši, lietuvieši un igauņi esot saziedojuši 1 milj. dolaru, lai ar vienpusīgu propagandu ietekmētu Dešēna kaŗa noziedznieku izmeklēšanas komitejas darbu. Viņš netieši apvaino visus ukraiņus

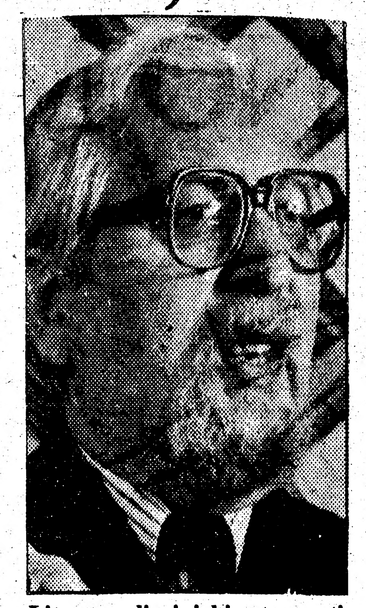

Litmaņa lieciniekiem nav ticamības.

un baltiešus kaŗa noziedznieku aizstāvēšanā un noklusē to, ka viņa sūdzības pa lielākai daļai balstītas uz Pad.savienībā iegūto liecību dokumentējumiem video lentēs.

Lubomirs Luciuks pret nepatiesiem apvainojumiem.

Ukraiņu profesors Lubomirs Luciuks, oponējot Solam Litmanim, norāda, ka nekāda naudas vākšanas akcija Kanadā nav notikusi. Viņš arī jautā, kādēļ Litmaņa pārstāvētā organizācija neiestājas par antisemitisma apkaŗošanu Pad. savienībā, kur valdības politikas rezultātā ir jācieš tūkstošiem žīdu izcelsmes pilsoņiem. Pieminot Pad. savienību, Luciuks norāda, ka savā laikā čeka apvainojusi pašu Sīmonu Vīzentālu sadarbībā ar nacistiem.

JAUNI DRAUDI VIDĒJOS AUSTRUMOS

Izraēlas ministru prezidents Perezs, kā ziņo britu diplomāti, informējis kneseta valsts aizsardzības īpašās komitejas locekļus, ka Vidējos austrumos var atkal uzliesmot liela apmēra bruņots konflikts. Perezs norāda, ka vīlušās arabu valstis var atkal ķerties pie ieročiem izmisuma mēģinājumā atrisināt gadiem ilgi sakrājušās konfrontācijas problēmas. Perezs ieteic nekavējoties uzsākt sarunas mēģinājumā novērst jauno katastrofu.

Tas, ka pēdējā nedēļā Vidējos austrumos atgriezās ASV īpašais sūtnis Merfijs, pa daļai apstiprina Pereza izteikto briesmu reālitāti. Merfijs bez Izraēlas apmeklēja arī Ēģipti un Jordānu. Karalis Huseīns un Ēģiptes Mubaraks jau piekrituši tikties ar Perezu. Par palestīniešu pārstāvju pieaicināšanu vēl nav panākta vienošanās. Tajā pašā laikā Sīrija jau pieteikusi savas pretenzijas ne tikai Lebanonā vien. Kā zināms, Lebanonā pilsoņu kaŗš reliģisko fanātiķu starpā atkal iededzies pilnās liesmās, un nepaiet diena, kad bumbu atentātos bojā neietu simtiem dzīvību. Stāvokli vēl sarežģītāku padara tas, ka Arabu pussalā pa pakaļdurvīm mēģina ielavīties arī Pad. savienība, kas uzsākusi sarunas ar arabu emiratu valstiņām un Dienvidjemenu.

Beirutā katru dienu sprāgst terroristu bumbas.

Viesturs

Vīru koŗa Viesturs 30 gadu jubilejas sezona aizvadīta. Līdz ar koŗa pilnsapulci 28. maijā un valdes sēdi 20. jūnijā šī 1984/85. gada sezona noslēgta.

Bijusi ļoti vispusīga un intensīva sezona. Dziedāts tika kāzās, bērēs, koŗa saietos un koncertos. Koris sniedzis astoņus patstāvīgus koncertus,ieskaitot viesošanos Klīvlandē, Grand Rapidos un Kalamazū. Bez tam viesturieši un diriģente Vizma Maksiņa piedalījās arī komponista Jāņa Kalniņa 80 gadu jubilejas koncertā pag. gada 3. novembrī Toronto. Viss tika darīts labā sadarbībā ar diriģenti un ceram tāpat turpināt staigāt dziesmas druvā uz priekšu.

1985/86. gada sezona, liekas, būs ļoti aktīva. 26. oktobrī ir paredzēts jautra satura vakars, veltīts Latviešu Centram Toronto, kur piedalīsies arī Dzirksts Vizmas Maksiņas vadībā. Vēlāk rudenī ir plānots koncerts Filadelfijā un no 1986.g. 8.—16. martam koris ir iecerējis braukt dziedāt uz St. Pētersburgu Floridā. Marta beigās ir domāts piedalīties kāda Toronto izcila diriģenta un komponista godināšanas kopkoncertā. Pēc tam sekotu koncerts Sv. Katrīnās un Viesturs gadskārtējais koncerts Toronto 1986.g. 3. maijā.

1986. gadā Viesturs ir izlēmis pāriet ar gadskārtējo koncertu no tradicionālā februāŗa mēneša ziemā uz pavasarīgu laiku 3. maijā. Koris ir arī pieteicis līdzdalību Latviešu dziesmu svētkos Toronto.

Personisku iemeslu dēļ no koŗa valdes ir aizgājis Edgars Zeibergs. Viņa vietā par biedrzini ievēlēja Miervaldi Pavasari. Koŗa priekšnieks paliek Visv. Roze, sekretārs Vairis Liepiņš, kasieris Osvalds Lizinskis un mantzinis Jānis Grīnbergs.

Grāmatas dāvanām

Laiks, telpa, ļaudis IV daļa	40.00
Z. Aistars — Ievainots zelts, stāsti	$13.50
A. Dziļums — Laila no Rīgas, rom.	$17.50
I. Viksna — Neviens mūs nedzird	$12.00
L. Pērļupe — Priekšpilsētas noslēpums	$ 6.60
N. Kalniņš — Anitas stāsti	$ 5.60
J. Širmanis — Pīkstīte	$10.00
K. Ķezbers — Kurzemes Hercoga Dālderis	$ 6.60
J. Klīdzējs — Laidiet! Laidiet! Laidiet! noveles	$16.00
V. Janelsiņa — Nozagtais eņģelis	$17.50
Eg. Grīslis — Lūgsim Dievu, meditācijas	$17.50
K. Zvejnieks — Baltā pils, rom.	$16.00
L. Bērziņa — Viena nedēļa Ernas dzīvē, rom.	$15.00
E. Aistars — Sāksim vēlreiz, rom.	$16.00
Latvia	$75.00
T. Puisāns — Latviešu strēlnieku dzejas	$11.00
P. Apkalns — Dievam, Tēvzemei, Brīvībai	$ 7.50
O. Akmentiņš — Lielais kurzemnieks Amerikā	$15.00
K. Krūklītis — Tā tas bija toreiz.	$30.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom.	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm.	$24.00
A. Lūsis — Cilvēks bez mājām	$ 8.00
L. Breikšs — Dziesmu Daugava, dz.	$11.50
K. Siljakovs — Mana atbilde II	16.00
J. Labsvīrs — Atmiņas un pārdomas	$16.80
E. Blanks — Latvijas valsts pirmie gadi	$ 3.00
Dainu izlase — Trīs ziedošie koki	$10.00
Dainu izlase — Trīs Skuju Koki un Bērzs	$12.00
Latviešu karavīru dziesmas ar notīm	$12.50
Sp. Paegle — Kā Latvijas valsts tapa	$ 9.00
Latvijas un Padomju Krievijas miera līgums	$ 7.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums	$15.00
I. Gubiņa — Kaza kāpa debesīs, ceļ. piez.	$13.00
V. Hazners — Varmācības Torņi —II	$49.00
T. Krūka — Rīgas Ieviņa — Jaunatnes romāns	$12.00
Priekulieši — Atceres	$42.00
Latvian Cooking — Pavāru grāmata	$12.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV Grāmatnīca, 491 College St., Toronto, Ont. M4G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

Pirmdienās ..... **no pl. 12.00 līdz pl. 17.00**
Otrdienās ..... **no pl. 12.00 līdz pl. 19.00**
No treš. līdz piektd. iesk. no pl. 12.00 līdz pl. 18.00
Sestdienās — no 15. jūnija līdz 15. septembrim slēgta.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.
Darba laiks: no otrdienas līdz piektdienai no pl. 15.00-20.00
Sestdienās — no 15. jūnija līdz 15. septembrim slēgts.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes bērnu vasaras nometnē Katskilu kalnos otrajā divu nedēļu nometņošanas periodā, kas beidzās 28. jūlijā, bija reģistrēti 86 dalībnieki un 20 vadītāji, ieskaitot trīs administrātivos darbiniekus. Bez Ņujorkas apkārtnes bērniem šinī periodā pa 5 bija ieradušies no Čikagas un Kanadas, 4 no Vācijas. Nometnes personālā darbojas bērnu vecāki un jaunās paaudzes studenti. Aira Bunga latviskās apcerēs stāsta par tautiskām rotām, sevišķi izceļot dzintaru. Andrejs Jansons vada dziedāšanu, koklēšanu un mūzikas nodarbības. Izveidots nometnes koris un orķestris. Darbojas dažādas interešu un sporta grupas. Nometnes vadītāja visai vasarai ir Ingrida Mieme, biroja pārzine Hedviga Bierne. Notika šķēršļu gājiens, ekskursijas, dažādas āra nodarbības. Dabūjami krekli ar nometnes uzrakstiem un I. Kaņepa zīmētās auto zīmes. Nedēļu nogalēs ierodas viesi un bērnu vecāki, tikai naktsmājas viņiem jārezervē iepriekš.

● Internacionālajā fotografijas centrā Ņujorkā. Piektā avēnijā un 94. ielā no 2. augusta līdz 8. septembrim notiek padomju foto izstāde par otrā pasaules kaŗa laiku. Laikraksta „The „The New York Times" kritiķis norāda, ka izstādē nav redzami uzņēmumi, kas raksturo otro pasaules kaŗu. Kāds uzņēmums rāda „pirmo miera dienu Berlīnē 1945. gada maijā", kur padomju kaŗavīri kautrīgi smaida uz grupu vācu meiteņu, kas arī mēģina smaidīt. Vai būti jāpieņem, ka tā būtu raksturīga vāciešu iztur ēšanās kaŗa beigās, jautā kritiķis. Kur palikuši uzņēmumi, kas rāda īstās attiecības starp padomju režīmu un cilvēkiem, kas nav apmierināti ar jauno stāvokli. Izstādē nav redzami uzņēmumi, kas rādītu baltiešu un ukraiņu priecīgo vācu armijas kaŗavīru sagaidīšanu, ko šīs tautas uzskatīja par atbrīvotājiem. Tur nav arī parādīts, ka šīs tautas šauj uz Sarkano armiju, kad tā atgriežas vāciešiem atņemtajos apgabalos. Nevar sagaidīt, ka padomju izstāde rādītu šāda veida uzņēmumus, bet tas rada šaubas par ticamību notikumiem, ko padomju vara mēģina rādīt ārzemēs pēc revolūcijas. **Vk**

Nākamā sezonā viesturieši un diriģente Vizma Maksiņa sagaida aktīvu piedalīšanos no Toronto un apkārtnē dzīvojošiem vīriem un jauniešiem. Nāciet kuplā skaitā sākot ar 3. septembri viesturiešu pulkā skandināt latviešu dziesmu par prieku sev un citiem. Mēģinājumi notiks Latviešu Centrā Toronto katru otrdienu pl. 19.30.

Vēlam visiem dziesmu draugiem un draudzenēm saulainu atpūtu. **Visv. Roze.**

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Ingrida A. Matckars
B.A., M.A., L L B.
ADVOKĀTE pie
DYSON & KACABA Barristers & Solicitors
100 Richmond Str. W., Suite 400, Toronto, Ont. M5H 3K6
Tel. (416) 361-1777

LATVIJA AMERIKĀ

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $40.00
☐ 6 mēnešiem $21.00
☐ 3 mēnešiem $12.00

Mr., Mrs., Miss .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeki rakstāmi uz Latvija Amerikā vārda un sūtāmi 125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9.

Pārdevēja
pilnam vai daļējam laikam
vajadzīga veikalam Toronto.
Zvanīt 465-9905.

5. Jaunatnes Dziesmu Svētki Montreālā
1985. gadā, no 30. augusta — 2. septembrim.

GATAVOJATIES, PIEDALĀTIES, APMEKLĒJIET!
Viesnīcu rezervāciju kartes, biļešu pasūtinājumu zīmes un cita informācija:
291 Lorraine Dr., Baie d'Urfé, Que., Canada H9X 2R2, tel. 514-457-9832.

Intelliģenta, patstāvīga 57 g.v. atraitne vēlas iepazīties ar sev piemērotu kungu.
Lūdzu rakstīt šai avīzei ar norādi „Ilga"

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

Laikraksta kantorim:
sludinājumi, abonementa maksājumi, laikraksta piegāde un adrešu maiņas
466 - 1514

Izdaru krāsošanas darbus
Nocenošana par brīvu.
Zvanīt no pl. 10—23, tālr. 924-7095.

Meklē
Vilmu, Mārtiņa meitu, Henriksenu,
dzimušu 1919.g. Dzīvojusi Ontario. Ja kāds par viņu kaut ko zinātu, laipns lūgums ziņot šai avīzei.

GUNARS CONSTRUCTION
izdara visāda veida **pārbūvju un piebūvju darbus,** ieskaitot **plumbing un elektrību.**
Lūdz zvanīt **889-5076**

Dr. A. Brumanis

Kopdzīve mīlestībā

Vienmēr būtu jāpatur prātā nelaika pāvesta Jāņa XXIII vārdi par trīs mīlestībām, kas ir vissvētākās. Tā ir laulātā vīra un sievas savstarpējā mīlestība, vecāku mīlestība, ar ko tie mīl savus bērnus un bērnu mīlestība, ar ko viņi mīl savus vecākus. Šīs mīlestības apzinīgi apkaro bezdievīgie režīmi, kas ir centušies nošķirt bērnus no saviem vecākiem šādā vai tādā veidā. Šie režīmi turpina to vēl darīt, jo tiem nav nekas svēts. Tāpēc jo vairāk kristiešiem būtu jāievēro mīlestības pienākumi ģimenē.

Ģimene dzīvo un darbojas kopā. Vīra un sievas mīlestība un vienība ir tik liela, ka viņi veido vienu vienīgu miesu, kā Pirmā Mozus grāmatā teikts: ,,Vīrs atstās tēvu un māti un pieķersies savai sievai, un tie kļūs par vienu miesu.'' To apstiprina Kristus šādiem vārdiem: ,,Tātad viņi nav vairs divi, bet viena miesa. Tāpēc: ko Dievs savienojis, to cilvēkam nebūs šķirt. Kāpēc gan tik daudz laulību šķiršanu, fakts, kas lielā mērā grauj arī tautas stiprumu? Musinātāju gan netrūkst, kas zem cēlā brīvības vāķa pauž patvaļu. Bet Otrais Vatikāna koncils turpretim mudina laulātos ļaudis izkopt mīlestību un to parādīt darbos. Laulātie ir zvērējuši mīlestību un šis apsolījums ir nācis taču no sirds. To nedrīkst aizmirst. Laulība ir mīlestības kopība.

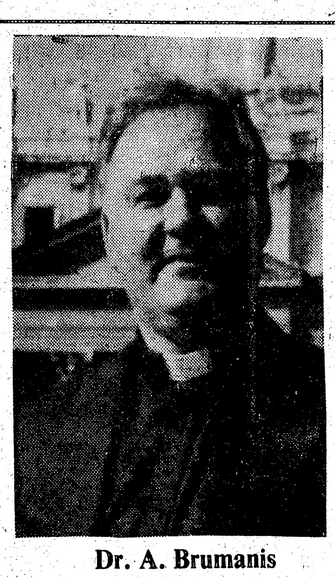

Dr. A. Brumanis

Šai vienībai jāīstenojas cauri visai dzīvei, ne tik vien šad un tad. Savstarpējā iz pratne un sadarbība laulāto starpā dara dzīvi skaistu un vērtīgu. Kopdzīve katrā zemē un kultūrā gan nav vienāda. Katrs pāris pielieto sev piemērotākos līdzekļus, lai sasniegtu mērķi. Laika tecējumā līdzekļi var arī mainīties. Sabiedrības attīstība ne reti rāda, ka kopdzīvē var ievest lielāku vienlīdzību un ka vecās paražas ir uzlabojamas. Ir gadījumi, kad var ievērot vairāk otra laulības partneŗa cieņu. Piemēram, dažās vietās bija pieņemts, ka vīrs vien var iet pastaigāties svētdienas pēcpusdienā un sievai jāpaliek mājās ar bērniem. Katrs saprot, ka tas nav pareizi, jo ģimene var pastaigāties kopā. Arī kristiešu zemēs vēl pastāv paražas, aiz kuŗām slēpjas sieviešu izmantošanas gars.

Laulība ir pestīšanas kopība, tāpēc jāraugās, lai tiktu ievērota kā vīra, tā sievas personas cieņas atzīšana. To māca Svētie raksti, un laicīgie domātāji ir tajos pašos ieskatos. Ļoti skaisti ir apzīmējumi ,,Laulātais draugs'', ar ko apzīmē kā vīru, tā sievu. Apzīmējums izteic vienlīdzību abu starpā un arī cieņu. Dažreiz vīrs sievu sauc par otru pusi un sieva vīru tāpat. Šāds apzīmējums izceļ Svēto rakstu mācību, kur teikts, ka vīrs un sieva kļūst viena miesa.

Bet kā saprast svētā Pēteŗa un svētā Pāvila rakstus, kur teikts, ka sieva pakārtota vīram, ka sievietēm baznīcā jāapklāj galva ar lakatu utt. Šeit daudzos gadījumos nav runa par atklāsmi, bet gan par tā laika paražām. Vietējo paražu atmešana varētu kaitēt evaņģelija izplatei. Tā svētais Pēteris pirmā vēstulē mudina sievietes: ,,Paklausait saviem vīriem, lai arī tie, kas netic vārdam, pateicoties sievas dzīvei tiktu iegūti bez sludināšanas, kad reizēm jūs dievbijīgi skaidro dzīvi.''

Kas attiecas uz svētā Pāvila vārdiem vēstulē efēziešiem: ,,Sievas lai ir padevīgas saviem vīriem'', šis izteiciens ir tipiski ēbrejisks un nozīmē mīlēt vīru, atbildot viņa mīlestībai. Tikai par vīru ēbrejiski saka ,,mīlēt'', bet par sievu saka ,,būt padevīgai''. Tur apustulis ir gribējis izteikt mīlestības ideālu laulībā. Pie tam tanī pat kontekstā Pāvils saka: ,,Kristus bijībā esiet viens otram padevīgi.'' Tātad tur nav runa par pakļautību, bet gan par vienlīdzību mīlestībā. Bet ja kādam vīram vēl rodas šaubas, kā mīlēt sievu, tad lai tam kalpo apustuļa Pāvila paskaidrojums, ka vīram sieva jāmīl tāpat kā Kristus ir mīlējis Baznīcu un sevi atdevis par viņu. (Ef. 5. nod.).

Kas attiecas uz dzimumdzīvi, arī tur abiem ir vienlīdzīga noteikšana. Lūk, svētā Pāvila vārdi pirmā vēstulē korintiešiem: ,,Netiklības novēršanai lai katram ir sava sieva un katrai sievai savs vīrs! Vīram jāizpilda pienākums pret sievu, tāpat arī sievai pret vīru. Sievai nav varas par savu miesu, bet vīram; tāpat arī vīram nav varas par savu miesu, bet sievai. Svētais Pēteris atkal mudina vīrus: ,,Sadzīvojiet prātīgi ar sievām kā ar trauslāku trauku! parādiet viņām godu kā žēlastības dzīves līdzmantiniecēm. Vīram ar sievu ir jākļūst pestītiem kopā.

BAZNĪCU ZIŅAS

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave. Mācītāja F.T. Kristberga runas stundas otrdienās no pl. 10—13, trešdienās no pl. 18—21, ceturtdienās no pl. 10—13.

Augustā dievkalpojumi notiek pl. 10.30 Saulainē un pl. 19 dievnamā katru svētdienu.

1. septembrī pl. 11 dievkalpojums dievnamā.

8. septembrī pl. 11 Kapu svētki Jorkas kapsētā.

14. septembrī pl. 11 dievkalpojums.

21. septembrī pl. 11 dievkalpojums.

29. septembrī pl. 11 dievkalpojums.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jārvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. māja 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

25. augustā pl. 10 dievkalpojums.

1. septembrī pl. 15 dievkalpojums.

8. septembrī pl. 11 Kapu svētki Jorkas kapsētā.

15. septembrī pl. 15 dievkalpojums.

22. septembrī pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu; pl. 14 Sidrabenes pusdienas, rīko draudzes dāmu komiteja.

29. septembrī pl. 15 dievkalpojums.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā 361 Danforth Ave.

25. augustā pl. 11 Kapu svētki Alistonā.

1. septembrī dievkalpojums nenotiks.

8. septembrī pl. 11 Kapu svētki Toronto.

15. septembrī pl. 11 dievkalpojums Tālavā.

22. septembrī pl. 13 dievkalpojums Toronto.

29. septembrī pl. 11 Plaujas svētki Tālavā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 33 Christie Str., Apt. 207 A, Toronto, Ontario, M6G 3B1. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St.

Nākošais dievkalpojums 15. septembrī pl. 13.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

25. augustā pl. 10 Kapu svētki Woodland kapsētā, dziesmu lapiņas. Lietainā laikā — pl. 11 baznīcā.

1. septembrī pl. 10 draudzes dievkalpojums.

MONTREALAS LATVIEŠU TRĪSVIENĪBAS EV. LUT. DRAUDZE

Dievkalpojumi notiek Jāņa (igauņu) ev. lut. baznīcā 4345 Marcil Ave. Draudzes nams, kanceleja un prāv. A. Voitkus dzīvoklis 3438 Rosedale Ave, Montreal, Que. H4B 2G6, tālr. 489-3224, vasarā arī 1-264-5816. Draudzes mācītājs runājams katrā laikā, bet ieteicams iepriekš sazināties pa tālruni.

TRĪSVIENĪBAS EV. LUT. DRAUDZE. Dievkalpojumi — ja nav citādi norādīts, notiek baznīcā, 4345 Marcil Ave.

25. augustā pl. 19 dievkalpojums baznīcā.

30. augustā pl. 19.30 Jaunatnes dziesmu svētku apv. dievkalpojums.

1. septembrī dievkalpojuma nebūs.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latviešu ev. lut. draudze 83 Main ielā (ne vairs Sv. Pēteŗa baznīcā).

25. augustā pl. 10 dievkalpojums baznīcā. Dziesmu grāmatas.

1. septembrī dievkalpojums nenotiks.

Septembrī paredzētas Celsmes dienas. Aicināta māc. Lauma Zušēvica no Milvokiem.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
30 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

T. Ķeniņš piebilst

Informācija par mana skaņdarba *,,Gloria''* paredzēto atskaņojumu Toronto Mendelsona kora izpildījumā prasās pēc dažiem piebildumiem. Edvarda Džonsona fonda pasūtītā skaņdarba pirmatskaņojumam Gvelfas festivālā sekoja uzvedums Londonas Vembleja Centrā ar Britu kopvalsts simfonisko orķestri, Sv. Cecīlijas kori un latviešu solistiem Rūtu Gerki, Ileānu Pētersoni un Kārli Baueru - Zemgali Eiropas 1977. gada latviešu dziesmu svētkos. Komentārs, ka diriģents Iselers gan pazīstot manus darbus, bet līdz šim nevienu neesot izpildījis, neatbilst faktiem. Iselers ar saviem ,,Canada Festival Singers'' deva radiofona pirmatskaņojumu manam dziesmu ciklam 8 - balsīgam korim *,,Piae Cantiones Novae''*, Viņa korim Kanadas valsts radiofons CBC īpaši pasūtīja indiāņu vēsturē balstīto manu drāmatisko koŗa darbu *,,Lagalai''* (kuŗam angļu libretu starp citu sagatavojis Uldis Fogels) un franču Kanadas tautas dziesmu *,,Bonhomme, Bonhomme''* Iselera vadītie ,,Festivāla dziedoņi'' ir iedziedājuši skaņu platē.

Prof. Tālivaldis Ķeniņš

TORONTO

● Dainu Paulīni Vagneri un Rolandu Andri Grantu salaulājis māc. J. Cālītis. Līgava pieder pie studenšu korpor. Spīdola saimes, saņemot tradicionālo rožu buķeti. Līgava beigusi latviešu pamatskolu un ģimnaziju Toronto, dejojusi diždancī. Laulību svinības ar ērģeļu mūziku kuplināja Aldis Liepiņš un ar dziesmām jauniešu ansamblis Dzirkšts.

● Austrumu draudzes agrākā māc. Artura Brieža 75 gadu jubilejas svinībās vēl sveicināja Bramptonas draudzes priekšnieks J. Lūsis un pasniedza draudzes vārdā velti— aploksni.

● 18. novembrī rīcības komitejas, draudžu un organizāciju pārstāvju sēde 24. novembrī pl. 13 Purvainē.

LATVIEŠU APRIŅĶIS

● DV Druvas nodaļas gadskārtējos dārza svētkus priekšsēža A. Kalniņa mājā ievadot, Elma Miniate pakavējās pie brauciena ar Brīvības kuģi un demonstrācijām Helsinkos, Stokholmā un Kopenhagenā, kas atbalsojušās pasaules presē, kā arī radio un televīzijā. Viņa pateicās jaunatnei par uzņēmību un drosmīgo stāju.

Tālākā norišu gaitā DV zemes valdes priekšsēdis G. Brikmanis ar vanadžu vad. Noru Pulciņu apbalvoja ar DV krūšu nozīmi zeltā Druvas nod. centīgo darbinieku Hugo Ozoliņu. Zemes valdes jaunatnes noz. vad. K.Gulbis savukārt apveltīja ar sporta medaļu A. Kalniņu par viņa rosmēm šaušanas sportā.

V. Dange bija dāvājis nodaļai gleznu kā velti Patiesības Fonda atbalstam. Hugo Miķelsona vadībā vairāksolīšanā to ieguva P. Zaretoks ($201).

Humoresku lasīja Inta Purva. Vanadzes Marijas Kalniņas vadībā cienāja ciemiņus ar garšīgu azaidu. **R. K.**

SV. KATRĪNAS

● Vietējais mednieku un makšķernieku klubs rīko internās makšķerēšanas sacīkstes 15. septembrī, pl. 7 Port Colborne, Erie ezera līcī. Tās ilgs līdz pl. 12.

Laikraksta
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Tas Kungs ir tuvu tiem, kam salauztas sirdis, un palīdz tiem, kam satriekts un noskumis prāts. (Ps. 34:19).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3T 5B7.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk., no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
Svētdienās slēgts.

VALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
Piedāvā:
- lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
- žāvētus tītarus, zivis,
- pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
- klāj viesību galdus.

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
vasaras mēnešos atvērts no pirmdienas līdz piektdienai no pl. 8.30—17, sestdienās no pl. 8.30—15. Gaŗās nedēļu nogalēs veikals slēgts sestdienās un pirmdienās.
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Vecākais latviešu puķu veikals
Venus
ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221—1159

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
137 Yonge St. — Shopping Mall,
(Ieeja arī no 74 Victoria St. Arcade Bldg.)
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
Tel.: 368-5011

Alcan Building Products Authorized Dealer — ALCAN
Māju īpašnieki!
ietaupait ar **ALCAN SIDING**
Sazinaities ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem gatavo un ierīko
Thermo Windows
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES

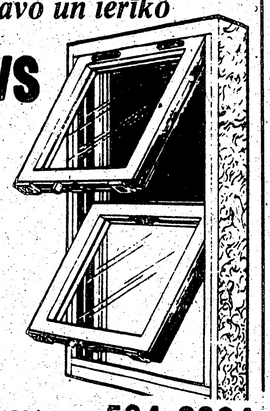

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
Īpašnieks Artūrs Mince
2229 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X6
534-2864

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ LABI VĒSINĀTAS TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- **Izjusti personīgi pakalpojumi**
- **Pastāvīga kapella**

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

Anšlavs Eglītis

Slepenā dienesta aģents

A View to Kill (MGM)

Ar šādu absurdu, grūti tulkojamu virsrakstu publicēta 14. filma par Viņa Mājestates Slepenā dienesta aģentu 007. Džemsa Bonda dēkas izrādījušās par visu laiku izturīgāko kinosēriju. Tāpat kā iepriekšējās filmas, to producējis Alberts Brokkoli (Broccoli), finansists, kas ticis pie saviem kapitāliem ,,ievadīdams tirgū jaunu kāpostu šķirni — ,,brokoli''... Arī šī filma cieši seko Bonda izgudrotāja, angļu rakstnieka, Jana Fleminga, formulai — Bonds cīnās ar noslēpumainu nelieti, kas taisās pakalpināt visu zemes lodi. Nelieši un viņu nodomi mainās puslīdz ar katru filmu un šoreiz KGB aģents, Zorins, apstrādā daudzināto Sv. Andreja plaisu Kalifornijā, lai radītu milzu zemestrīci, kas noslīcinātu amerikāņu datoru rūpnīcu tā dēvētajā ,,Silikona ielejā''. Tas piešķirtu nelietim kompjuteru ražošanas monopolu un neaprobežotu saimniecisku varu.

Efektīgākais ir filmas ievads. Bonds spiego kautkur tālos ziemeļos. Slēpojot baismīgās glečera plaisas malā, Bondu gandrīz sagūsta krievu aģenti. Bet — Bonds ielec plaisā un slēpo lejup pa tās dibenu. Krievi vajā viņu helokopterī. Kad viņam sašauj vienu slēpi, Bonds slēpo pa stāvajām kraujām vēl pārgalvīgāk uz vienas kājas un, saprotams, pieveic savus vajātājus. Vēl filmā redzam efektīgu lēcienu ar izpletni no Eifeļa torņa Parīzē cīņu ar ko Bonds piesien pie Zelta vārtu tilta spraišļiem Sanfranciskā. Koši filmētās lepnas viesības dažādās Francijas pilīs,u.c.Visas Bonda filmas var lepoties ar lielisku dekoratīvu fotografiju. Bonda skaistuļu vidū šoreiz izceļas pāri par sešām pēdām gaŗā nēģeru atlēte, Grese Džonesa, (Jones) sevišķi ar saviem ērmoti kantaini apcirptajiem matiem. Pēdējās piecās filmās (kopš 70. g.,) neiznīcinamo aģentu 007 tēlo angļu aktieris Rodžers Mūrs (Moore). Viņš joprojām izskatās itin iznesīgs un angliski džentlmenisks, teicami norunā Bonda aprautos tekstus, bet straujā mīlētāja lomai manāmi — par vecu.—Producenti nedomā atlaisties no ienesīgās sērijas un intensīvi meklē viņam aizstājēju — pēc skaita ceturto Bondu. Baumo, ka labākās izredzes esot trīsdesmit gadus jaunākajam angļu aktierim, Pīrsam Brosnanam, kas patlaban redzams Holivūdas televīzijas kriminālsērijā ,,Remington Stīls.''

Vai pagānisma...

(Turpinājums no 6. lp.)

un noteiktības. Mācība, kas atsaucas uz varbūtību, nav reliģiska mācība, jo reliģiskiem spriedumiem piemīt katēgorisks raksturs.

Tālāk minētā sadraudze, gribēdama būt senas latvju reliģijas iekārta un līdz ar to atjaunojot senču reliģiju, tomēr pielaiž spriedumus, kuŗiem tautas tradicijās neatrodam pierādījumus un kuŗi ir pretrunīgi. Tad dievtuŗu pamatmācībām trūkst reliģiska satura un rakstura, t.i. svētuma izmaņas, un tādēļ tas ir tikai racionāls, pat naīvs elektisks konstruējums bez dziļāka satura un reliģisku pārdzīvojumu dinamikas.

2) Neraugoties uz to, ka statūti paredz kultu, dievtuŗu sadraudzei tomēr nav reliģiska kulta vārda parastajā nozīmē. Dievtuŗi interesējās īpaši par kulta laiku un ārējām ceremonijām. Citi svarīgākie būtiskie kulta elementi viņiem paliek novārtā, kādēļ viņu kults iegūst ārēji — aistētiski orientēta inscenējuma raksturu.

3) Atbildot beidzot uz jautājumu, vai vispār dievturība kā reliģiska kustība būtu vēlama mūsu tagadējā tautas dzīvē un kulturālā laikmetā, fakultāte atzīst, ka dievtuŗu nacionālisms nav tāds viņa dziļākā nozīmē un neatbilst Latvijas vajadzībām un nākotnes misijai un ka dievtuŗu mācību nenoteiktība, kulta darbības nenopietnība un svinīguma trūkums neatļauj ieteikt dievturību par vēlamu tādos laikos, kad tautu grib vest no lielas sadrumstalotības pie viengabalaina pamata un dzīves uzskata, pie viengabalaina gara dzīves un dvēseles līdzsvara. Vēl vairāk, jāsaka, ka dievtuŗu reliģiskais primitīvisms neapmierinās tagadējā cilvēka reliģiskās tieksmes un vajadzības. Dievtuŗu asā polemika pret kristīgo ticību un tās atzītās autoritātes Kr. Eliass un P. Birkerts neatļauj dievtuŗus atzīt par tautas vienotājiem, un tādēļ viņu dievturība var novest tautu pie šķelšanās.''

Pēc šīs atsauksmes saņemšanas Iekšlietu ministrija reģistrēja dievtuŗus preses un biedrību nodaļā kā biedrību, kas krāj un pēta senlatvju gara mantas, bet ne kā reliģisku apvienību Garīgo lietu pārvaldē.

Ceru, ka arī trimdas latvieši sapratīs un neveicinās dievturības izplatīšanos, kas īstenībā ir ateisms un slēpjas aiz senču nacionālas, pagāniskas reliģijas maskas, tā noliedzot vienīgo patieso Dievu un Radītāju — visu tautu Dievu. **A. Brūvers**

Māla baložu šaušanas sacīkšu dalībnieki. Foto V. Jaunkalnietis.

Sacensībās vienībām ar šauteni Gaŗezerā ierindojās: Eiropa — 1850 p. — E. Krauze (Anglija), S. Daniševska (Vācija), G. Atāls, E. Atāls, B. Erdmanis (visi no Zviedrijas). Foto V. Jaunkalnietis.

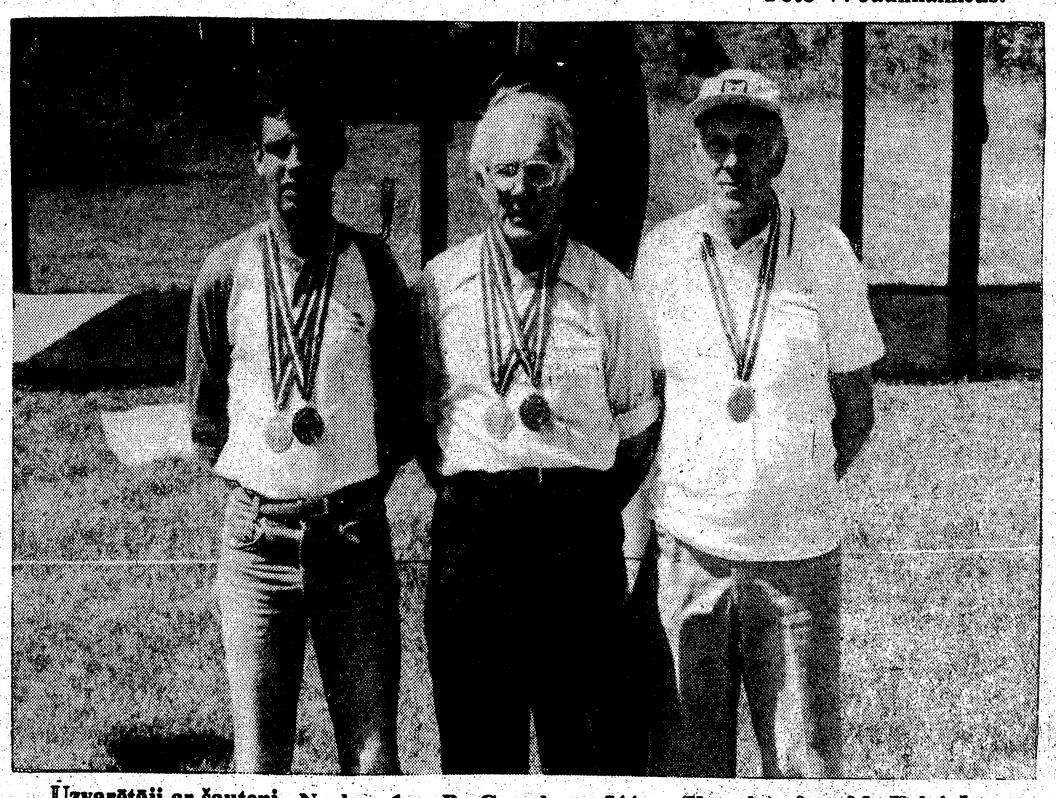

Uzvarētāji ar šauteni. No kr.: 1.v. P. Grauds — 544 p. (Kanada), 2.v. M. Kalniņš — 535 p. (ASV), 3.v. N. Ozoliņš — 514 p. (Kanada). Foto V. Jaunkalnietis.

Lūdzu steidzīgi atsaukties bijušos AVIĀCIJAS PULKA DARBNĪCU

darba biedrus, kuŗi tur strādāja vācu laikā (1941.—1944. g.). Ļoti svarīga personiskas dabas vajadzība. Savu vārdu nevaru publicēt, bet Jums nekavējoties atbildēšu. Rakstait šīs avīzes kantorim uz: AVIACIJA.

Ērgļu ligzdas medus

30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

Gaŗezers svin jubileju

Gaŗezera 20 gadu jubilejas sarīkojumu ievadīja ar atklāšanas aktu 25. jūlijā Kronvalda zālē.

„Daudzas sirmās galvas, kas izveidoja Gaŗezeru, ir kļuvušas vēl sirmākas, un daudzu vairs nav mūsu vidū", teica jubilejas rīcības komitejas priekšsēdis Dr. Z. Zadvinskis savā uzrunā. „Padarīts ir daudz, un Gaŗezers ir izveidojies par vienu no lielākiem latviešu izglītības un kultūras centriem."

Gaŗezera vasaras vidusskolas direktors A. Bolšteins stāstīja par vidusskolas 20 gadu darbu. 1965. gadā pēc Eduarda Avota ierosinājuma Gaŗezera vadība atļāva sākt vidusskolas darbību, kaut arī sākumā tam bija daudz pretinieku. Mācības sāka 13 audzēkņi Ziemeļblāzmā. Sākumā bija divu gadu, tad trīs, un nu jau 17 gadus ir četru gadu kurss. Šogad GVV ir 173 audzēkņi. Vidusskolā ir mācījušies daudzi simti latviešu jauniešu, un to beiguši ir 450. Audzēkņi nākuši no visiem latviešu centriem ASV un Kanadā. Vidusskolu beigušos mēs redzam visās dzīves nozarēs — ir ārsti, advokāti, inženieŗi, skolotāji. Vienu tomēr skola nav varējusi iemācīt — Gaŗezera un citu latvisko pasākumu materiālu atbalstīšanu. Cerēsim, ka absolventi reiz sapratīs, ka viņi ir daudz saņēmuši, ko vecā paaudze ir sagādājusi, un ir pienācis laiks viņiem darbu turpināt.

Koncerta daļā Marta Cakare dziedāja E. Brusubārža III pavadījumā. Vairākas dziesmas nodziedāja arī vidusskolas ansambļi E. Brusubārža III un nometnes bērnu koris L. Galeja vadībā.

Svecīšu dievkalpojums, ko vadīja prāvests Dr. P. Cirsis, lietus dēļ notika Kronvalda zālē.

26. jūlija pievakarē atklāja vairākas izstādes. Kalpaka zālē bija Gaŗezera foto izstāde. Sava nelaiķa tēva F. Rituma foto uzņēmumus bija sakārtojusi V. Bolšteina, savus uzņēmumus izstādījuši V. Namatēva, A. Langens un V. Jaunkalnietis. Pēc izstādes slēgšanas V. Jaunkalnietis savus izstādītos foto uzņēmumus nodeva Gaŗezeram.

Gaŗezera mūzeja un blakus telpās O. Grīns ar palīgiem A. Reveliņu un A. un I. Alunāniem bija iekārtojis lietiskās mākslas izstādi. Rotas, keramiku, koka un ādas darbus, audumus, izšuvumus un dzintara tēlojumus bija izstādījuši kādi 30 daiļamatnieki.

Valdemāra zālē gleznu izstādei A. Sildegs bija izmeklējis 26 gleznas un 1 skulptūru, kas ir apmēram puse no Gaŗezera īpašumā esošiem darbiem.

Vakarā Kronvalda zālē bija O. Cakara referāts: „Kā tapa Gaŗezers". Gaŗezeru atrada māc. V. Vārsbergs. Toreiz viņš strādāja tuvējā amerikāņu draudzē. Viņš arī visur pauda Gaŗezera ideju un iedvesmoja daudzus. Idejas īstenotājs bija Detroitas Kristus draudzes priekšnieks Verners Treimanis, kas vienmēr sagādāja ievērojamas naudas summas, kad bija vajadzīgs.

Gaŗezeru nopirka par 115,000 dol., un no 1965.g. 17. februāŗa līdz 1966.g. 23. aprīlim Detroitas Kristus draudze bija likumīgā Gaŗezera īpašniece. Kad nodibinājās Gaŗezera centrs, tas to atpirka. Gaŗezera dibinātājos bija 24 latviešu draudzes un 11 organizācijas. Jau no pirmajām dienām Gaŗezeru atbalstīja Sv. Pāvila un Ciānas draudze Čikagā, Sv. Jāņa draudze Kalamazū un Lansingas latv. ev. lut. draudze, tāpat arī R.Jankavs, Dr. Ēvaldsons, Dr. Rūtenbergs un Dr. Zadvinskis.

1965. gadā darbību uzsāka vasaras nometne ar 39 bērniem un G. Strautnieku par direktoru. Vasaras vidusskolā bija kāds ducis skolēnu, tās direktors bija prof. R. Markuss.

Gaŗezera jubilejā ģimnazijas audzēkņi ar karogiem ceļā uz Dziesmu leju.
Foto V. Jaunkalnietis.

Tagad sacelts daudz jaunu ēku, un pārbūvētā ēdamzāle nosaukta Vernera Treimaņa vārdā. Gaŗezera pamats ir vasaras vidusskola, bez tās Gaŗezers būtu tikai jauka atpūtas vieta.

O. Cakars nobeigumā atgādināja pirmā gada skolotājas Rasmas Sinātes toreiz teikto: „Skolai Vēja kalnā nav nevienas valsts, nevienas pilsētas atbalsta. Bet šī skola stāv uz latviešu zemes. Tajā ir kāds ducis skolnieku un daži skolotāji, kas skaita un dala savas skopās atvaļinājuma dienas. Bet Vēja kalna skolā ir samanāma ticība Latvijai. Ir arī kāda vīzija dažu cilvēku acīs — par lielāku skolu ar daudziem skolēniem un skolotājiem, par skolu, kuŗā būtu plaukti pilni latviešu grāmatām."

Sekojošos mūzikālos priekšnesumos piedalījās absolventu ansamblis Akords (Monika Dauksta, Vanda Dauksta, Dāvids Zadvinskis, Pēteris Zadvinskis un Ingrīda Zirne), nodziedot vairākas tautasdziesmas. Dažas dziesmas atskaņoja koklētāji, Dāvids Zadvinskis spēlēja uz klavierēm savu tautasdziesmu melodiju aranžējumu un citus darbus.

Pēc tam Vernera Treimaņa zālē notika izcilo absolventu godināšana. Šoreiz bija izraudzīti 10 absolventi, kam bijuši izcili panākumi dažādās dzīves nozarēs. Zinātnē — inž. A. Veibolds un inž. ķīm. D. Briede; latviešu literātūrā — Z. Aistare, paidagoģijā — A. Šmitchene, nacionālpolītiskā darbā — A. Bēdele, mākslā — L.Robiņa, sportā— A. Bērziņš, saimnieciskā laukā — S. Strazdiņa, latviskās ģimenes uzturēšanā — K. Kirša-Ozoliņa un daudz un dažādās nozarēs — arch. V.Ronis. No godināmiem gan tikai puse bija varējusi ierasties.

Godināja arī divus ilggadējus skolotājus — E. Aistaru un M. Paudrupi.

GVV skolotāju koris E. Brusubārža III vadībā nodziedāja pāris dziesmas.

27. jūlija pēcpusdienā Kronvalda zāles kamīna telpā bija A. un I. Alunānu referāts — Dzintars un rotas.

Vakarā Dziesmu lejā notika Gaŗezera 20 gadu jubilejas svinības.

Svētdien, 28. jūlijā, pateicības dievkalpojumu Gaŗezera brīvdabas baznīcā vadīja prāv. J. Turks un māc. L. Grendze. To kuplināja Čikagas latviešu Ciānas draudzes koris diriģentu R. Kalnmala un S. Kļaviņas vadībā. Ērģelnieks bija E. Brusubārdis III.

Pēcpusdienā Gaŗezera jubileja beidzās ar izbraukumu un mielastu Gaŗezera šautuvē.

V. J.

Gaŗezera jubilejas sarīkojumā mūzikālos priekšnesumos piedalījās arī Gaŗezera ģimnazijas abitūrienti: P. Zadvinskis, I. Zirne, V. Daukste, M. Daukste un D. Zadvinskis.
Foto V. Jaunkalnietis.

GRAND RAPIDI

● Bijušās sardžu rotas Viesturs (Vācijā) dalībnieki, kas izceļojuši uz dažādām zemēm un kontinentiem, 31. augustā pulcēsies Grand Rapidos. Salidojums notiks Latviešu biedrības namā, 504 Grand Ave, N.E., pl. 18, un to ievadīs rīcības komitejas priekšsēža Nik. Šubiņa uzruna. Sekos svētbrīdis, piedaloties bij. rotas mācītājam prāv. J. Turkam. Pēc tam pulkveža V. Kukaiņa runa, īslugas uzvedums, vakariņas un sadraudzības vakars ar deju. Jau pieteikušies 132 dalībnieki. Tālākie ciemiņi būs no Jaunzēlandes, Kanadas, Amerikas rietumiem, austrumu krasta un vidienes. Šis ir jau trešais šāda veida salidojums.

● Sakarā ar līdzšinējās apvienotās latviešu ev. lut. draudzes baznīcas pārdošanu pēdējais atvadu dievkalpojums, vēl vecajā baznīcā, notiks 1.septembrī pl. 10 no rīta. Pēc dievkalpojuma sadraudzības stunda baznīcas lejas zālē. Sākot ar 15. septembri, turpmākie dievkalpojumi notiks Faith Lutheran Church baznīcā, 2740 Fuller N.E. (Fuller un 3 Mile Rd. ielu krustojumā, braucot no dienvidiem, austrumu stūrī) un sāksies pl. 13.30. Draudzes dāmu komitejas organizētais rudens sarīkojums 8. septembrī pl. 12 Mežvidos, ko ievadīs ar dievkalpojumu. Pēc tam Grand Rapidu latviešu koŗa dziesmas — diriģenti Monika Daukste un Roberts Zuika.— Mežvidu pārvaldes sarīkojums savukārt notiks 22. septembrī pl. 12 turpat draudzes lauku īpašumā.

Draudzes bazārs Pļaujas svētkos, 6. oktobrī, notiks Latviešu biedrības namā, 504 Grand Ave, N.E. apm. pl. 15.

Latviešu skola un bērnu dārzs uzsāks mācības 21. sept. pl. 9 no rīta — 501 Broadway Ave, N.W., Grand Rapidu latviešu katoļu draudzei piederošā dzīvokļu mājā, blakus Aglonas Dievmātes baznīcai. Skolas darbu ievadīs ar svētbrīdi, kuŗā aicināti bērnu vecāki u.c. Jauni skolēni piesakāmi skolas pārzinei māc. V. Fricsonei, tālrunis — (616) 459-3941.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcas nodaļās
Latviešu Namā un Centrā,
ka arī spiestuvē.

Zīmīgi krikumi

Kad ASV kongress 1982. gadā pieņēma likumu, kas divkāršoja federālo luksa nodokli cigaretēm līdz 16 centiem paciņu, veselības profilakses visziņi gavilēja, un tie vēl šodien turpina diet: šī gada 1. oktobrī, kad šis nodoklis ,,notecēs'', paredzama luksa taksācijas pagarināšana līdzšinējā augstumā.

Pieprasījums pēc cigaretēm, tautsaimnieku terminiloģijā, uzskatāms par neelastīgu parādību (inelastic demand), jo pētījumos pierādījies, ka, piemēram, 10% pacēlums cigarešu cenojumā samazinātu pieprasījumu pēc cigaretēm par tikai 4%.

Slēdziens: līdztekus cigarešu kūpināšanas reducējumam, valsts nodokļu ienākumi turpina pieaugt.

Fotografijas zinātnes dižgars Edvīns H. Lands 1948. gada rudenī laidā tirgū savu jauno izgudrojumu — 60 sekunžu kameru, kuŗas nobildētos attēlus attīstīja pašā kamerā.

Lands, vispār atzīta autoritāte gaismas polarizācijā, 1937. gadā nodibinātajā Polaroid uzņēmumā centās īstenot Platona akadēmijā priekš vairāk nekā diviem gadu tūkstošiem paustās atziņas: radīt forumu technoloģijas brīnumbērnu idejām un praktiskiem izgudrojumiem.

Viņš peļņas vairošanu toreiz neuzskatīja par primāro uzdevumu, bet tagad 1,3 bilj. dolaru Polaroid firmai profitabilitāte ir dzīvības un nāves izšķīrējs faktors. Lai nobremzētu pēdējos sešos gados vērojamo lajupslīdi amatieŗu momentfotografijas (instant-photography) laukā, divi inženieri, kas kopš 1977. gada veido Landa imperijas likteņus, varītēm cenšas korporatīvo kuģi iestūrēt svešos, neizpētītos ūdeņos, piemēram — video ierīcēs, datoru (skaitļotāju) produktos un elektroniskās iztēles nozarē (electronic imaging), bet panākumi vēl nav radušies.

Priekš gada japāņu Hitachi Ltd. piedāvāja Polaroid sabiedrībai iegūt tiesības *bezfilmu* kameru tirgošanai. Vilinošs piedāvājums. Japāņu izgudrotā kamera atdarina attēlus uz maza magnētiska diska, tā kā šīs elektroniskās refleksijas var nekavējoties vai nu skatīt televīzijas lodziņā, vai arī tās pārvēršamas krāsu fotografijās ar sevišķas ,,iespiedierīces'' palīdzību.

Nevērojot jaunu medību lauciņu atklāšanas nepieciešamību, Polaroid firmas plānotāji austrumu brīnumdaika piedāvājumu tomēr noraidīja. Iemesli: $2,000 cenojums par kameru esot pārliecīgi augsts pircēju intereses radīšanai, un elektronisko attēlu kvalitāte vēl neesot teicama.

Landa troņmantniekiem — gribot, negribot — būs jāsamedī žilbīgāki technoloģijas talanti.

Pateicoties veselīgam kāpinājumam Savienoto Valstu saimnieciskajās rosmēs, daudzu uzņēmumu peļņa pērnajā gadā jūtami pieauga, un šie uzņēmumi svētīgajā piebriedumā dalījās ar saviem eksekūtivajiem vadītājiem.

259 uzņēmumi, kas ietilpa ,,Executive Compensation Scoreboard'' pētījumā, paaugstināja savu vadītāju algas, ieskaitot gratifikācijas (bonus), par 12,7% līdz 653,000 dolaru caurmēram pagājušajā gadā. Dāsnie pielikumi nevien pārsniedza 4,3% caurmērā inflācijas līmeni 1984. gadā, bet pārtrumpoja arī balto krādziņu darbaspēka 6,5% uzviju un arodbiedrību vadītāju necilo 2,2% atlīdzības kāpinājumu,

Varenus ziedu laikus pērn tomēr piedzīvoja maz pazīstams petrolejas uzņēmuma vadītājs, kas pēkšņu popularitāti ieguva ar neatlaidīgiem sirojumiem ,,melnā zelta'' industrijā, lai — piemēram — iegūtu kontroli par Gulf Oil Corp. milzeni. Šis šiverīgākais finanču pasaules enfant terrible ir T. Būns Pikens, Mesa Petroleum firmas direktoru padomes priekšsēdis.

Viņa alga 1984. gadā, atgādinot katapultu, iešāvās debesīs par 789%, sasniedzot 4,2 milj. dolaru augstieni. Bez tam viņam piešķīra privilēģiju, ievērojot zināmus noteikukmus (stock option plan), pirkt Mesa Petroleum uzņēmuma akcijas. Šīs ilgāka perioda atlīdzības vērtība bija 18,6 milj. dolaru apjoma. Līdz ar to Pikena kopējā atlīdzība pērnajā gadā sasniedza fantastisku 22,8% milj. dolaru zenītu.

Jautājums: vai vienīgi ģeniāla izcilība izraisīja šī pirmrindnieka triumfu?

Vienalga, ko tie parasti iebauda, Hiram Walker Inc. vēlas piepildīt ikkatra dzērienu cienītāja glāzi. Vēlaties kaut ko iesaldenu un garšīgu? Kā būtu, piemēram, ar glāzi zemeņu vai kastaņu šņabi? Vai esiet pamēģinājuši jauno Canadian Club Classic viskiju, kas ,,nesit gar zemi'' un puto? Citiem vārdiem, padzērienu brūvētājiem ir jāpiemērojas laika griežu untumiem izpriecu novadā.

Pieminētā pasākuma 45 gadu vecais prezidents Džerards C. Džiani, kas vada Hiram Walker Resources Ltd. (Toronto) jenkiju tirgum domāto 800 milj. dolaru palīgorganizāciju (subsidiary), ir jaunas pieejas un oriģinālu atrisinājumu meklētājs. To diktē nepieciešamība, jo mātes organizācijas Kanadā producētie ,,brūnie labumi'', kā — Canadian Club viskijs, Lauder's skotu viskijs un Ten High bourbons, kas aptveŗ 66,6% no kopienākumiem, apgrozījumā zaudējuši 8% kopš 1980. gada. Ļaudis mazākā mērā iebauda ,,smagos'' padzērienus, sevišķi tas attiecināms uz šīsdienas jauno audzi.

Lai nezaudētu šo ,,zelta jaunatni'', Džiani to mēģina sagūstīt ar jaunām iebaudīšanas markām, koncentrējoties uz liķieriem (cordials), kuŗu apgrozījums — kopš 1980. gada — piebriedis par 33%. Jāpiemetina, ka viņš ir ieguvis pat licenci dāņu Haagen-Dazs krejumaina liķiera tirgošanai.

Vietā seno romiešu prātula: tempora mutantur et nos mutamur in illis (laiki mainās, un mēs līdz ar tiem)!

Edgars Pētersons

Jānis Gercāns jubilārs

Klīvlandes latviešu katoļu draudzes vecākais Jānis Gercāns 11. augustā atskatījās uz 75 mūža gadiem.

Vēl jaunekļa gados ieaudzinātā rosme, viņu pavada visu mūžu, tāpēc J.G. savā dzīves vietā Klīvlandē, ir ne tikai katoļu draudzes priekšnieks, bet darbojas arī visās Klīvlandes latviešu biedrībās.

Jānis Gercāns dzimis Līvānu pagasta Gercānos 1910. g. 11. augustā. Apguvis vidējo izglītību, J.G. papildina savas zināšanas ar lauksaimniecības kursiem, lai kļūtu par labu saimniekotāju.

Sākoties bēgļu izceļošanai, Gercāni nonāk Amerikā Viskonsinā. Klīvlandes katoļu prāvests Goldikovskis, pazīstot Jāni Gercānu, kā enerģisku un rosīgu katoļu sabiedrisku darbinieku, to aicina pārcelties uz Klīvlandi, kur atrod darbu auto rūpniecībā. Pēc 25 darba gadiem J.G. saņem pelnīto atpūtu. Nodibinot Klīvlandes Latviešu Katoļu draudzi, J.G. ir pirmās valdes loceklis, bet visus pēdējos gadus, līdz šai dienai, ir draudzes priekšnieks.

Klīvlandē J.G. darbojas ne tikai katoļu kopā vien, bet, kā visiem izpalīdzīgs ar darbu, gan labu padomu, ir valdes loceklis latviešu [illegible]ībā, kreditsabiedrībā, Daugavas Vanagos, bijis Dziesmu svētku rīcības komitejā, ALKA revīzijas komisijas priekšsēdis un abi ar dzīves biedri ir ALA un Daugavas Vanagu mūža biedri.

Gercānu 3 meitas un 2 dēli visi ieguvuši augstāko izglītību. Dieva svētītai Gercānu ģimenei ir 8 mazbērni. Katoļu aprindās ļoti iecienītais Gercānu laulātais pāris, bērnu un mazbērnu pulkā, 29. jūnijā nosvinēja 45 gadu laulības jubileju un tagad ģimenes galva Jānis, savā mājā, varēs pulcināt savu kuplo saimi, lai atzīmētu 75 mūža gadu goda dienu. Daudzajie Gercāna draugi un paziņas, tuvu un tālienā, Jāni sveic ar ,,Daudz baltu dieniņu...''

K. Strods

Sastapšanās ar lauvām

Teodora Dreimaņa piezīmītes par medībām Afrikā.

(Nobeigums)

Gaŗos tumšos vakarus pavadām pie ēdamgalda vai tuvējā ugunskura. Pazūd materiālā stāvokļu izšķirība. Visus vieno biedriskums, kas piemīt lielākai daļai medniekiem un reizē ar to dabas mīļotājiem. Par teksasieša dzīves apstākļiem uzzinām no Hugo, kuŗš bijis uzaicināts pie viņa Teksasā medīt antilopes viņa tūkstošiem akru lielajos īpašumos, kur tad arī daudzo eļļas toŗņu starpā medījuši. Teksasietis saka: ka viņš savu retu brīvo laiku, ja viņam būtu jāizvēlas, labāk pavadītu šādā medību nometnē nekā karaļu galmā. Viņš, tāpat kā arī citi, privātajās lidmašīnās ieradušies mednieki apzinās savu materiālo stāvokli un ar to tiem vairs nav jāmēģina izcelties citu cilvēku starpā. Tāds pats ir sarunās Afrikā daudz piedzīvojušais Maiks, kuŗš kā profesionālais medījis daudzās Afrikas vietās, ir dzimis un audzis šeit, jo viņa vecāki, amerikāņi, priekš daudz gadiem ieradušies Afrikā kā misionāri un darbojušies dažādās ciltīs. Šie vakari ir neatņemama interesanta medībām piederoša daļa, kas parastajam turistam neiespējama un nesasniedzama. Šeit iespējams iepazīties tuvāk ar īsteniem Afrikas apstākļiem, un vietējo apstākļu pazinēju spriedumiem un piedzīvojumiem kā medībās, tā arī saskarē ar citiem.

Visu atzinums ir, ka vienīgi Francija bija pietiekami politiski sagatavojusi un izglītojusi iezemiešus, kad 1954. un 1956. g. piešķīra neatkarību Tunisijai un Marokai, kas pierādījies to saprātīgajā un veiksmīgajā pārvaldē līdz šīm dienām.

Gandrīz pilnīgi pretējais stāvoklis pārējās valstiņās, kuŗas kļuva neatkarīgas no Eiropas kolonialisma.

Tā bija neatkarība, bet ne brīvība, daudzajiem miljoniem melno afrikāņu masai, ko pakļāva politiski nesagatavotajiem valdītājiem praktiski melnajiem mežoņiem, ar mums neizprotamu nežēlīgumu un nerēķināšanos ar cilvēku dzīvībām. Piemēram: Ugandā Amins, kas valdīšanas laikā lika noslepkavot 300,000 iedomāto pretinieku un kuŗš tāpat kā Bukosa piekopa kanībālismu, apēdot sava nežēlībā kritušā ministra nieres.

Kad BIAFRA ar savu IBO cilti mēģināja atdalīties no Nigerijas, šajās savstarpējās cīņās iznīcināja vairāk kā milijonu cilvēku. Ir mainījušies vairāk kā 50 valdītāju, jeb diktatoru un katram sekojis pārmaiņu laiks.

Palicis atmiņā Zambijas žurnālā ievietots raksts par notikumu Tanzanijā: Nelielā, attālā, pilsētiņā valdība iecel melno pilsētas vecāko. Pirmais viņa darbs ir izveidot policiju no 100 bijušajiem partizāņiem. Nacionalizē visus indiešu veikalus (austrumnieki ir praktiski vienīgie tirgotāji Afrikā) un apsola, ka būs peļņa, tad to dalīs. Tagad veikalos kā pārdevēji ir policisti, kuŗi pārdod preces pēc saviem ieskatiem. Indieši iesniedz sūdzības, kuŗas, protams, neievēro. Sākumā viss veicas labi. Vecākais saņem ieņemto naudu un savam stāvoklim piemēroti iegādājās dzeltenu ,,Mercdesu'' par 45,000 dol. un četras zelta amata ķēdes.

Nelaime sākas, kad mantas pārdotas. Neviens jaunas nepiegādā un izsalkušo melno sūdzības sasniedz vadību. Apstākļus izmeklējot, pilsētas vecākam paziņo viņa atcelšanu no amata. Vecākais aizsūta atbildi, ka šāds lēmums nav viņam, nedz viņa 100 labi bruņotajiem policistiem pieņemams un viss paliek kā līdz šim. Uzzinot tomēr, ka valdība izsūtījusi karaspēka daļu lietu nokārtot, viņš ar visiem policistiem, Mercedesu un ķēdēm pazūd Afrikas plašumos. Rakstā piezīme: Ja kāds zinātu bijušā pilsētas vecākā, un dzeltenā Mercedesa atrašanās vietu, to lūdzu paziņot uz tādu un tādu adresi.

Vietējo apstākļu pazinēji domā, ka Dienvidafrikas pāriešana pilnīgā melno pārvaldē ir tikai laika jautājums. Tad ne simti, bet simtiem tūkstoši zaudēs dzīvības un melno dzīves standarts, kas pašreiz ir labākais Afrikā, noslīdēs un būs līdzīgs tam, kāds pašreiz ir Ugandā un citās līdzīgās valstiņās.

Coleman
HEATING & AIR CONDITIONING

Ar COLEMAN Jūs varat iegūt vēsas telpas jau šinī vasarā.

Nav jāmaksā līdz oktobrim, ja vēsināšanu Jūs ierīkojat jau tagad un tanī pašā laikā pārejat uz gāzes apkuri.

Zvanait

GARNEY & CO LTD. 783-6151.

Valters Ivans vai Ike Rewal.

Šī latviešu sabiedrība Toronto jau 45 gadus gādā par dzīves ērtībām.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
126 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7992

Ciemos pie poļu gaidām

Poļu skautisms šogad atzīmē savu 75 g. pastāvēšanu, ko poļu skauti un gaidas atzīmē ar mazāka mēroga jubilejas nometnēm brīvajā pasaulē. Poļu skauti un gaidas oficiāli ir viena organizācija ar kopēju augstāko vadību, kā arī nēsā vienādas atšķiras un nozīmes. Meitenēm, līdzīgi latviešu gaidām, notika daudz atsevišķu nodarbību, un nometnes rīko patālu vienu no otras.

Poļu pirmo skautu un gaidu vienību dibināja 1910.g. Ļvovā poļu lielie patrioti Andrejs Malkovskis un Olga Druhovska. Krievijas cara valdībai nepatika izteiktais patriotisms poļu skautos, un to vadītājus sāka vajāt. Sakarā ar to, ka pašā Krievijā skautisms kļuva ļoti populārs, poļu skautu organizācija netika slēgta. Izceļoties Krievijas revolūcijai, arī Polijā sākās brīvības cīņas, kuŗās ar ieročiem rokās piedalījās arī vairākas rotas pusaudžu skautu savās skautu uniformās.

Pēc brīvības cīņām skautu un gaidu kustība strauji veidojās visā Polijā. 1923.g. sāka darboties arī jaunākās pakāpes — mazskauti un guntiņas. 1935.g. notika lielā poļu skautu 25 g. jubilejas nometne Spalā pie Varšavas, kuŗā piedalījās 17000 skautu un 8000 gaidu, ieskaitot vadītājus. Tur piedalījās arī latviešu skautu reprezentācijas vienība ar 57 dalībniekiem A. Mateāsa vadībā. Iepriekšējā gadā Rīgu apmeklēja poļu jūras skautu jachta ar 21 skautu ģen. M. Zoruska vadībā.

2. Pasaules kaŗa laikā, Varšavas sacelšanās posmā tur darbojās atkal poļu skautu rotas gan par ziņnešiem, piegādājot municiju, kā arī cīnoties ar ieročiem rokās.

Trimdā poļu skauti un gaidas darbojas Kanadā, ASV, Francijā, Vācijā, Arģentīnā, Brazilijā un Anglijā. Anglijā, Londonā, atrodas arī poļu gaidu un skautu stābs.

Kanadā savu 75 g. jubileju atzīmēja poļu gaidas ar nometni no 13.—27. jūlijam Barry's Bay tuvumā, kur atrodas poļu skautu un gaidu pastāvīgā nometne ar daudz ēkām un telšošanas vietām, kuŗu tie izmanto kā ziemā, tā vasarā. Šajā apgabalā senos laikos apmetušies poļu kolonisti, un vairākas pilsētiņas vēl ir ar poļu nosaukumiem. Tie vēl vienmēr ievēl arī poļu izcelsmes parlamenta locekļus kā federālā, tā provinces parlamentā.

Nometnē šogad piedalījās apm. 170 gaidas ar vadītājām, un netālajā skautu nometnē bija apm. 180 dalībnieku. Skauti gan nebija rīkojuši speciālu jubilejas nometni. Gaidas bija galvenokārt no dažādām vietām Ontario un Kvebekā.

Turpinot ilgo gadu draudzību, jubilejas nometni no 20.—21. jūlijam apmeklēja arī latviešu pārstāvji — Kanadas jendas gaidu priekšn. vad. Silvija Ozola ar gaidu Veltu Ozolu, kā arī skautu jendas pārstāvis pie cittautu skautiem vad. Edm. Ozols. Latviešus uzņēma ar lielāko sirsnību, tie apmeklēja visas apakšnometnes un piedalījās lielajā ugunskurā. Tajā pašā laikā nometnē viesojās arī divas igauņu gaidu vadītājas. Citu cittautu viesu nebija.

Vad. Edm. Ozols.

Kanadas ģenerālgubernātore J. Suave sarunā ar nometņotājiem Kanadas 6. Lielā skautu un gaidu nometnē. ?????

ČIKAGA

● Latviešu draudžu kapu svētkos Akācijas kapos 14. jūlijā bija pulcējušies 45 dalībnieki. Piedalījās Sv. Jāņa draudzes māc. A. Liepkalns, Sv. Pāvila draudzes māc. U. Cepure un Čikagas katoļu Aglonas Dievmātes draudzes prāvests B. Baginskis.

● 4. augustā Okridžas kapos bija pulcējušies tuvu pie divi simts kapu svētku dalībnieku. Ievada liturģiju vadīja baptistu draudzes māc. R. Andermanis. Svētos rakstus lasīja un lūgšanu teica teoloģijas studente A. Pūliņa. Svētrunu teica Sv. Jāņa draudzes māc. A. Liepkalns. Viņš arī iesvētīja Olgas Baižmanes un Paulīnes Kuģis kapakmeņus un urnas Arvīdam Vilniņam, Mārai Antēnai, Visvaldim Antēnam, Arnoldam Strautniekam un Verēnai Strautniecei. Jāņa Strazdiņa urnu iesvētīja teoloģijas stud. A. Pūliņa.

A. Z.

RM

NSM

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

SARMĪTE BULTE, BA, LLB

ADVOKĀTE—NOTĀRE
Thompson Building — pretīm City Hall —
65 Queen St. W., suite 1105
Toronto, Ont. M5H 2M5. Tel. (416) 860-0082

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Profesionāla palīdzība

Izpalīdzu visdažādākās vajadzībās jūsu mājā:

- **Finanču lietās** — akciju un bondu iegādē, banku kontu izdevīgā izkārtojumā, pensiju — RRSP u.c.
- **Dokumentu izpildīšanā** — apdrošināšanas, nodokļu formas, vēstules un sarakste ar dažādām iestādēm visādos jautājumos.
- **Ar padomiem** — sagādāju profesionālu palīdzību māju darbu veikšanai un izpalīdzu ģimenēm visdažādākos gadījumos.

Pirmā tikšanās par brīvu. Garantija.
Lūdzu zvanīt vakaros: 283-8580.

EINARS SOSTE
B.A., SC.

Mastercraft Painting & Decorating
latviešu uzņēmums
Dzīvojamo māju krāsošana un tapsēšana, kā arī veikalu un rūpniecības telpu krāsošana.
Tel: 439-2538

Ratas Optic
Igauņu uzņēmums.
219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontaktu lēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

Man ir vēl mātes valoda,
Tā asina kā galoda,
Kā zelta upe vārdi plūst, —
Sirds tēvu zemei neatlūst.
N. Kalniņš

TLB Sestdienas skola aicina vecākus pieteikt bērnus, arī latviešu valodas nepratējus, 7. septembrī plkst. 9 no rīta Jesse Ketchum skolas telpās, 61 Davenport Rd., Toronto. Bērnus uzņem sākot no trīs gadu vecuma. Mācības notiek sestdienās, vadoties no LNAK Latviešu skolas programmas. Skolas mācību sākšanas akts notiks plkst. 10 no rīta ar lūgšanu. Tuvākai informācijai lūdzam zvanīt: **481-6339** vai **762-5559.**

Toronto Latviešu biedrības
Sestdienas skolas padome

Authorized Consumers' Gas Dealer

Pārejiet uz gāzes apkuri un ietaupait $$

Nav jāmaksā līdz oktobrim, ja jūs maiņu izdarāt jau tagad.
KRĀSNIS, SILTA ŪDENS APKURES —
REGULĀRĀS UN ĻOTI EFEKTĪVĀS.
Zvanait
GARNEY & CO LTD. 783-6151.
Valteram Ivans vai Ike Rawal
Šī latviešu sabiedrība jau 45 gadus gādā par Toronto ērtībām.

Laimonis
labo
automašīnas

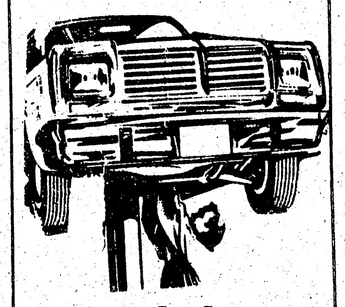

labāk
lētāk
ātrāk
603 Gerrard St. E.
Tālr. 466—0540

IERĪKO, LABO UN MAINA
plumbing, ellas, gāzes un elektr. apkures, silta ūdens tankus, skursteņu oderes (liners), tīra krāsnis un ūdens tankus.
ROLAND KULLIK
(416) 275-1280.

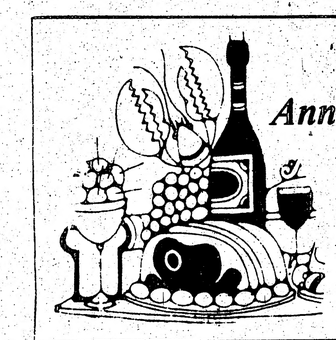

Anna Strauta

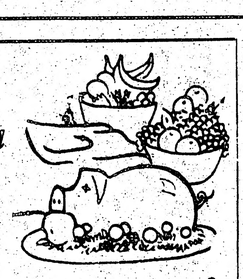

Mājas mātei

Špinātu un siera sacepums
(4—6 pers.)

Svaigi, pārtikas vielām bagāti salāti, sacepti ar čedara sieru un piena piedevām, dod veselīgu un garšīgu ēdienu, kas aizstāj tik bieži galdā liktos gaļas ēdienus.

8 šķēles baltmaizes, bez garozas, 2 ēdamk. sviesta, 10 unces (264 gr) špinātu, notīrīti, izvārīti un nokāsti, 1/4 tases sagriezta sīpola, 1 tase smalka čedara siera, 3 olas, 1 1/2 tases piena, 1/2 tējk. sāls, 1/4 tējk. paprikas.

Viegli apziež maizes šķēles un ar 4 šķēlēm izklāj ieziestu 8x8 sacepumu trauku. Sakapā špinātus, pievieno sīpolu un sieru un pārklāj ar maisījumu maizes šķēles. Atlikušās maizes šķēles sagriež garenos gabalos vai trīsstūros un sakārto virs špinātu maisījuma. Olas sakuļ ar pienu, pieliek garšvielas un pārlej iepriekšējam kārtojumam. Pārklāj ar celofana papīru un noliek ledusskapī uz stundu vai visu nakti. Cep 350°F apm. 40 min., kamēr virsa kļūst zeltaina. Pārkaisa paprikas pulveri un sakapātus pētersīļus.

Svētdienas biskvīts

2 tases miltu, 1/2 tējk. sāls, 2 tējk. cepamā pulvera, 1 tase krējuma, 2 sakultas olas.

Izsijā miltus, nomērī īsto daudzumu un sijā vēlreiz ar sāli un cepamo pulveri. Pievieno krējumu un olas. Mīklu izceļ uz miltiem apklāta maizes dēļa un izrullē 1/2 collas biezu. Sagriež un noliek uz ietaukotās cepumu pannas. Cep 450°F temp. 12 min.

Ja mīkla izdevusies par cietu, pielej 1 tējk. ūdens.

Vasaras saldēdiens
(8 pers.)

1 sarīvēta citrona miziņa, 1 sarīvēta apelsīna miziņa, 1/4 tases apelsīna sulas, 2 ēdamk. citrona sulas, 1/2 tases sviesta, 1/2 līdz 3/4 tases cukura, 2 olas, 1/2 tases sagrieztu svaigu zemeņu, 1/2 tases svaigu aveņu, 1/2 tases svaigu melleņu, 1 banāns, sagriezts, 2 svaigi firziķi, sagriezti, 2 kivi augļi, sagriezti, 8 tējk. cukura, 8 tējk. ķiršu liķieŗa, 1 tase saputota putu krējuma.

Katlā virs vāroša ūdens ieliek noberztās miziņas, sulas, sviestu, cukuru un olas un vāra, pastāvīgi maisot, kamēr kastards kļūst biezs. Noņem katlu no ūdens un noliek sānis atdzesēt.

Augļus sadala 8 daļās un ieliek nedegamos deserta trauciņos, katru apslakot ar 1 tējk. cukura un 1 tējk. ķiršu liķieŗa. Ieliek krāsnī 300°F temper. sasilšanai. Pa to laiku kastardā iepilda saputoto putu krējumu un pārlej siltajiem augļiem. Noliek krāsnī zem liesmas (broilera), kamēr kļūst zeltains un sāk mest burbuļus.

Tuna zivs un gurķa salāti

2 skārdenes tuna zivs (šķidrums notecināts), 1 liels gurķis ar visu mizu, ļoti smalki sagriezts, 1 spāņu sīpols, smalki sagriezts, 1 sarkanais pipars, smalki sagriezts, 1/4 tases salātu eļļas, 1/3 tases baltā etiķa, 2 tējk. citrona sulas, 1/2 tējk. paprikas, 1 tējk. sāls, 1/2 tējk. sauso sinepju, 4 ēdamkaŗ. ar kaudzi cukura, šķipsna ķiploka pulvera.

Visas sastāvdaļas samaisa un atstāj pa nakti ledusskapī.

Mūžībā aizgājusi mūsu mīļā tante un svaine

Milda Skrastiņš,
dzimusi Jākobsons

dzimusi 1900. gada 5. augustā Lielaucē,
mirusi 1985. gada 30. jūlijā Toronto.

Savā sirdī klusi, klusi,
Turēsim Tev' piemiņā.

Natālija, Guntis, Ingrīda,
Egils ar ģimeni, Jānis un Kārlis

Dieva mierā aizsaukts mūsu mīļais

Arvīds Arājs

dzimis 1912. gada 15. augustā Lazdonā,
miris 1985. gada 25. jūnijā Toronto.

Sērās un mīlestībā viņu paturēs
meita Anita, brālis ar sievu Latvijā,
Elza, Oskars un Anna

Mums mīļā, labā

Alma Vasariņa

mirusi 1985. gada 27. jūlijā St. Catharines, Ont.

Es rozi turēju rokā,
Vējš pēkšņi aizpūta to
un aiznesa virpuļodams
visskaistāko.
(Z. Lazda)

Skumst draugi
Mildiņa, Pēteris, Īvīte,
Miķelītis, Donalds

MONTREALA

● Šogad Montrealas Daugavas Vanagu rīkotais Varoņu piemiņas dievkalpojums notika 11. augustā nodaļas lauku īpašumā Ezerkalnos. Dievkalpojumu vadīja abi Montrealas ev. lut. draudzes mācītāji — prāvests A. Voitkus un māc. G. Hūns.

Dievkalpojums notika jaunceltā, skaistā, kokā darinātā altāŗa pajumtē. To iesvētīja prāv. A. Voitkus. To cēla V. Hūns, J. Gributs un A. Malderis.

Pēc dievkalpojuma, kur arī pie brīvdabas dievgalda gāja ap 25 draudzes locekļi, nodaļas telpās risinājās sadraudzības stunda, kur referēja ilggadīgais Montrealas vīru koŗa dir. Daumants Vītols par tematu — Varonības nozīme mūsu tautas dzīvē. D. Vītols apraksīja arī spilgtākos cīņu gadījumus abos pasaules kaŗos un pakavējās arī pie notikumiem pēc 2. Pasaules kaŗa un ilggadīgo partizānu darbību mūsu tēvzemē, kas ilga vēl ap 12 gadus pēc kaŗa. Pieminēja arī mūsu tautas locekļu smagos moku ceļus uz vergu nometnēm. Sacelšanās gadījumos nevienmērīgā cīņā ieslodzītie vergi cīnījās pret ložmetējiem un tankiem.

Brīvības cīņu atceres sarīkojumu vadīja nodaļas valdes priekšnieka vietn. E. Reveliņš, bet azaidu bija klājušas vanadžu priekšniece Ērika Vītiņa, Spīdola Zariņa un vēl citas čaklas rokas no vietējo ezerkalniešu vidus. -ns.

GRAND RAPIDI

● Latviešu kreditsabiedrība Grand Rapidos ar nodaļu Kalamazū atjauno hipotēku (mortgage) aizdevumu izsniegšanu. Pašreiz jauno hipotēku aizdevumu izsniegšanai paredzēti $350.000.

Kreditsabiedrības valde vēl paskaidro, ka tai ir pietiekmi līdzekļu parasto aizdevumu izsniegšanai, tāpat procentu likmes un aizdevumu atmaksas noteikumi ir ļoti izdevīgi.

● Sevišķi jauku pēcpusdienu izbaudīja visi, kas bija pulcējušies DV apvienības priekšnieka A. Baloža īpašumā 3. augusta pēcpusdienā, kur palielā meža izcirtumā uzcelta skaista māja. Kuplo viesu pulku, skaitā ap 50, sveica apv. priekšnieks, uzrunājot arī šī gada jubilārus, kam apritējuši ,,apaļie gadi''. To skaitā bija 21: E. Barkāne, M. Bārdiņa, A. Dāvidsons, E. Deimante, L. Ēriņa, Z. Kornets, V. Lauce, K. Puriņš, A. Rieksts, V. Riepnieks, J. Siliņš, K. Stūris, A. Švecha, A. Laukvīrs, māc. J. Lazda, A. Mačs, P. Mozulis, V. Mukāne, A. Ozoliņš, A. Pastars un V. Pole. No jubilāriem klāt bija apm. puse, un tiem vanadžu priekšniece V. Riepniece pasniedza ziedus. Vanadzes bija gādājušas arī par Jāņu sieru un citām uzkodām. Vēlāk atplauka dziesmu gars, tā kā tricēja gan kalni, gan lejas.

● Jaunās latviešu apvienotās ev. lut. draudzes būvdarbi dažādu apstākļu dēļ nav varējuši sākties iecerētā laikā. Sākotnēji domāja tos sākt jau ap 15. maiju, tad ap 15. jūliju, kad bija nolīgts līgums ar būvuzņēmēju. Kavēšanās iemesls bija pilsētas pašvaldības iebildumi izsniegt atļauju, prasot sīkākas detaļas apkures un elektriskā tīkla izkārtojumā.

● Amerikas latviešu pensionāru apvienības (ALPA) konference notiks 24. un 25. augustā latviešu ev. lut. draudzes lauku īpašumā Mežvidos. Organizēšanas priekšdarbus veic turienes pensionāru biedrība. Atklāšana paredzēta 24. aug. pl. 14. Referātu 25. aug. lasīs ALA Aprūpes biroja vadītājs K. Ritums par tematu: Sociālais nodrošinājums — vakar, šodien un rīt, bet dievkalpojumu pl. 12 vadīs māc. V. Fricsone.

V. Z.

No 1985. gada 1. janvāŗa līdz 25. jūnijam Zvaigžņu pulkiem pievienojušies DV Kanadā Bēŗu fonda dalībnieki:

SILIŅŠ, Pēteris
STRAZDIŅŠ, Roberts
OZOLIŅŠ, Maija
GRIĶIS, Olģerts
GRINVALDS, Jānis
KRUSTĀNS, Vitolds

DV Kanadā Bēŗu fonds

Vai Lešinskis ziņoja Palmem?

(Pārnesums no 1. lp.)

sociālisti! Darba Jaunatnes 41. nr. lasām: *Palmes komisijas* un Zviedrijas valdības kodolbrīva koridora plānu vairākas NATO zemju valdības diskutē kā interesantu un reālu priekšlikumu. Starplaikā priekšlikums atradis atbalstu arī Zviedrijas labā spārna partijā.

Kas apstākļus pārzina, tam tā ir tīra sabiedrības maldināšana! Tīrie meli! Un šos melus šie eksīl-sociālisti aizstāv ar domu „izmantot rietumos miera kustības gaisotni"... „Gaisotne" bija, lai noārdītu rietumu aizsardzības sistēmu NATO!

Jāpiemin, ka tribūnāla un „Miera kuģa" akcijas tika minētas presē jau laikus ar tendenciozu pieskaņu. Arī televīzijā jau 26. jūnijā tika paziņots par to pašu nodevīgo kodolieroču joslu! Laikrakstos parādījās raksti, kur tika nevietā izcelti mūsu dažāda ranga sociālisti. Tulkojot latviski un sniedzot to pašu mūsu presei, tika pat piekabināti vārdi, kas nemaz nav oriģinālā! Īsti marksistu paņēmieni!

Tika pat ziņots, ka uz kuģa būs dažs labs mūsu nodevējs, piem. zviedru rakstnieks Enkvists — „Leģionāri" autors, kas savā laikā viesojās Rīgas čekā un ievāca „ziņas" par mūsu brīvības cīnītājiem, padarot tos par kaŗa noziedzniekiem! Pēc tam vēl izgatavoja filmu, kuŗu iespēlēja pēc čekistu Neilanda un Lešinska norādījumiem... Viss tas zviedru sociāldemokratu valdības kauna traipa nomazgāšanai! Tad nu mazgātājos piedalījās visa mūsu kreisā gvarde un daļa apmulsušo latviešu.

Tas nu sociālistiem izdevās, un vainīgo rakstnieku kārtīgi „atalgoja" ar 10 tūkst. kronu augstām balvām... Tas bija nepatīkams laiks mums pārējiem. Mēs protestējām, cik spējām, bet mūsu marksisti klusēja...

Mēs, kas nepiederam pie šīs sociālistu saujiņas, neticam viņu akcijām un solījumiem. Bet tribūnālā Kopenhāgenā 26. jūlijā sprāga bumba! Lešinskis atzinās, ka viņš ir bijis dubultaģents 20 gadus! Tas izsaka daudz. Nevar jau būt dubultaģents un nesniegt neko! Otra puse izrādās Zviedrija! Mūsu novērojumi par visiem šejienes „kultūrņikiem", kas šķēla mūsu sabiedrību, bija pareizi. Bija pat akcijas, kas tika īstenotas it kā kādu normālu centienu vārdā! Tām palīdzību sniedza mūsu marksisti. Lešinskis zina vairāk nekā pasaka. Vainīgie jau sāk taisnoties un palikuši varen nacionāli...

Šo „bumbu" sniedza šeit Zviedrijā pāris vietējie laikraksti. Citi klusē. Klusē arī televīzija, radio! Tipiski! Bet turklāt labprāt raksta un izceļ ar milzu virsrakstiem — nodevīgās kodolieroču joslas...

Televīzijas raidījumā 26. jūlijā, ziņojot par kuģi, sniedza arī pārskatu par Baltijas valstu vēsturi. Tur mēs bijām padarīti par īstiem „Hitlera fašistiem" un mūsu republikas par fašistu diktātūrām. Neviena vārda par komūnistu okupācijas gadu! Kaut kas līdzīgs tam, ko sniedza mūsu bij. politruks Gotlandes dziesmu dienu laikā.

Un atskaņas aizvien parādās. Tā, piem. kādam avīžu birojam tiek stāstīts par latviešu pretestības kustību 1943!

To „dziesmu" mēs esam dzirdējuši jau agrāk. Zinām, no kuŗas puses tā nāk. Bet netiek nekur pieminēta Kurzeme un tās varoņi! Netiek minēta ne Amerika, ne tās prezidents, jo tikai stipras Amerikas dēļ mēs te Eiropā vēl varam elpot, bet ne sociālistu „miera" saukļu dēļ!

No kļūdām mums jāmācās, un tā „Miera" josla, kas te tika palaista, cerams nebūs atbalsojusies lielā pasaules presē, jo pretējā gadījumā jāsecina, ka mēs strādājam paši sev pretī! Nenosodīsim darba darītājus, bet uzmanīsimies no dezinformācijas izplatītājiem! Lai mēs nākošā reizē varētu būt daudz kuplākā skaitā!

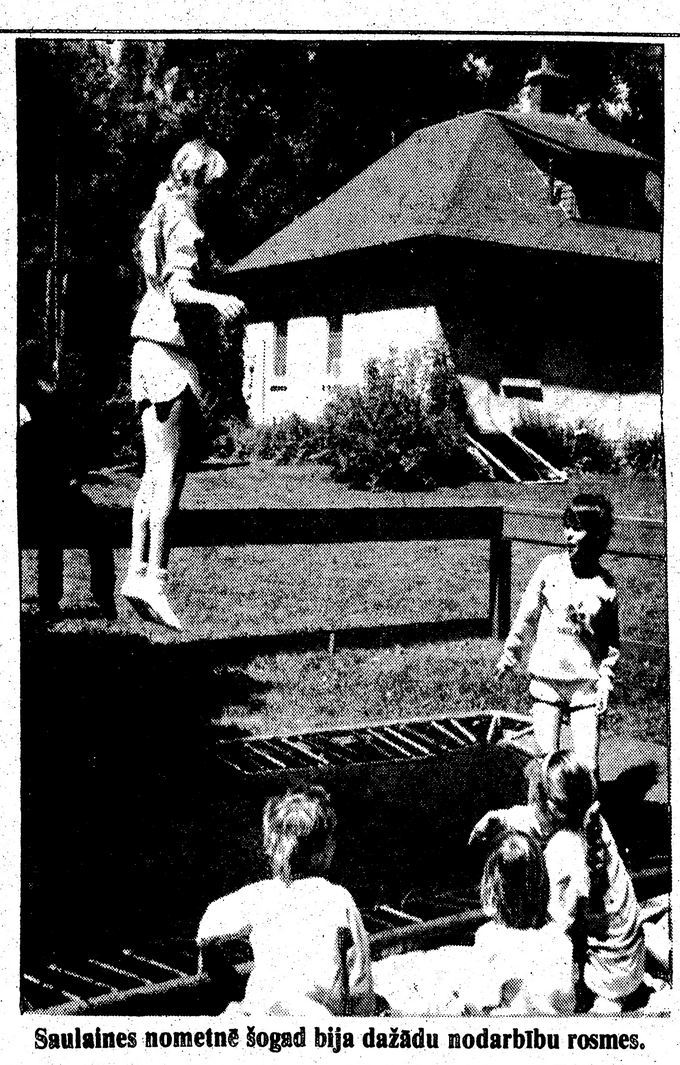

Saulainēs nometnē šogad bija dažādu nodarbību rosmes.

Foto A. K.

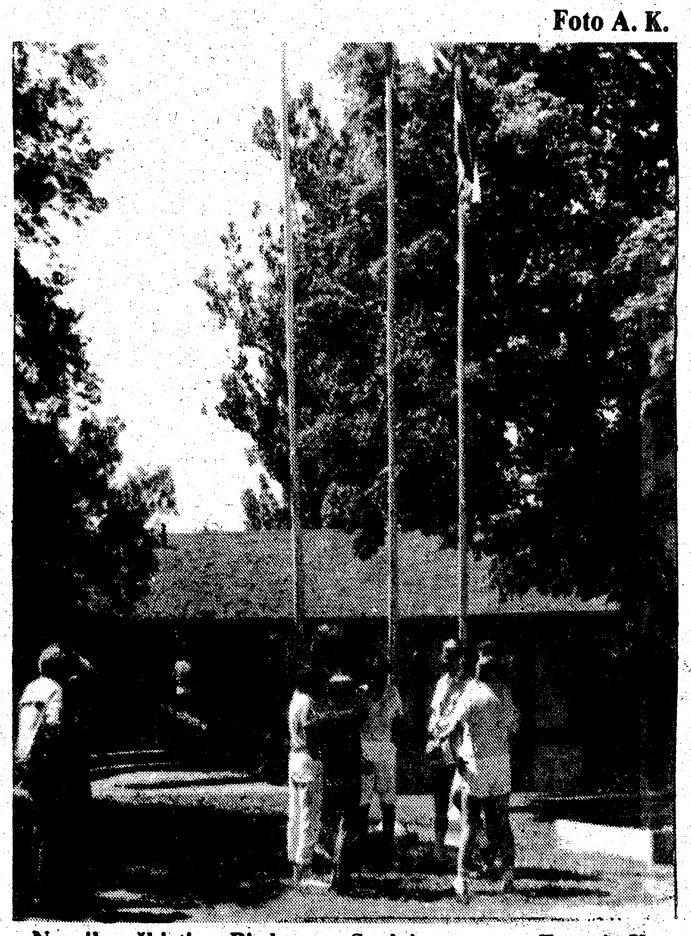

Negribas šķirties. Pie karoga Saulainē. Foto A. K.

Pašu ziņā

(Turpinājums no 1. lp.)

daudzi gadījumi, kuŗos latviešu ģimenes jauna automobiļa iegādes vietā no kreditbiedrības ir aizņēmušās naudu savu bērnu latviskās izglītības nodrošināšanas izdevumu segšanai. Šī nauda var izrādīties par visvērtīgāko ieguldījumu viņu dzīvē.

Padomāsim, izvērtēsim, ko esam darījuši pagātnē un ko mēs vēl varētu darīt nākotnē. Izšķiršanās ir mūsu pašu ziņā.

* * *

Noslēgumā es gribu pakavēties pie mūsu laikraksta pag. numura 3. lapas pusē ievietotā Saulainā krasta vēstis sludinājuma. Esmu saņēmis pārmetumus, ka, ievērojot pēdējā laikā parādījušos dīvainos rakstus šajā žurnālā, man vajadzējis sludinājumu noraidīt.

Esmu jau agrāk rakstījis, kādi ir mani ieskati par dažu demagoģisko autoru publikācijām Saulainā krasta vēstīs, bet sekojot mūsu laikraksta ilggadīgai nosliecei, mēs izvairāmies ielaisties kontroversālās debatēs ar tādiem autoriem, kas vai nu naīvuma vai ļaunprātības dēļ atļaujas uz papīra uztriept vislielākās muļķības. Latviešu vecā paruna, ka ir lietas, kuŗas labāk neaiztikt, jo tās var radīt nelāgu smaku, vēl šodien ir spēkā.

Piesūtītais žurnāla Saulainā krasta vēstis sludinājums man deva vienreizēju iespēju dot mūsu lasītājiem izdevību pašiem spriest par šīs publikācijas politisko noslieci.

Sludinājumā SKV dēvē sevi par *demokratiskāko* trimdas izdevumu. Mēs visi ļoti labi zinām, kas sevi dēvē par *demokratiskāko* valsti un politisko iekārtu un arī *demokratiskāko* presi.

Reaģēt pret *demokratiskāko* autoru un izdevēju aplamībām nav mūsu uzdevums. Mūsu centrālās pārstāvniecības algo ierēdņus, kuŗiem vairāk laika.

Latviešiem ir arī teiciens: „Ķeŗiet zagli!" Nav mūsu pienākums arī ķert demokratiskākos morālos gaŗnadžus.

Bez vēža un citām neārstējamām slimībām ir visiem pazīstamas grūti ārstējamas kaites, ko sauc par dumjību un ļaunprātību.

Aleksandrs Ķegumnieks.

Salidojums Skamēnijā

Par Ziemeļrietumu DV apvienības tradiciju kļuvušais divu dienu biedru un viesu salidojums Kolumbijas krastā Skamēnijā šogad jūlija pēdējā nedēļas nogalē bija atkal pulcējis krietnu dalībnieku pulciņu. Gan iztrūka vairāki pastāvīgi salidojuma dalībnieki no Sietlas un Takomas, toties jo kuplā skaitā bija sabraukuši Portlandes biedri un viņu viesi. Namamāte Tince un namatēvs Ansis Kauškalis sirsnīgi sagaidīja lielo viesu pulku.

Apv. priekšn. A. Ķirsis īsā uzrunā atzīmēja, ka šis gadskārtējais salidojums ir desmitais pēc kārtas. Par šo iespēju sastapties katru vasaru pirmā kārtā jāpateicas Tincei un Ansim. Salidojuma ideju 1975. g. tomēr deva toreizējais apv. priekšn. nelaikis Vilis Žumburs ar dzīvesbiedri Emīliju. A. Ķirsis pateicās visiem, izsakot cerību, ka arī turpmākos gados varēsim pulcēties šinī salidojumā.

Pateicībā par lielo darbu, ko salidojumam veltī namamāte Tince, vanadžu kopas priekšniece Alīse Felzenberga pasniedza viņai tautiskus auskarus. Apv. priekšn. vietn. un kasieris J. Muižnieks savukārt pasniedza A. Līdaces iedziedāto skaņu plati namatēvam Ansim.

Darbīgā Tince atkal bija sagatavojusi loteriju, kuŗā izlozēja viņas gatavotos tautiskos keramikas izstrādājumus. Loterijā iegūto naudu viņa ziedoja vanadžu kopai un apvienībai mūsu kopējā darba sekmēšanai.

Vakars pagāja gan nopietnās pārrunās, gan jautrībā. Lielu jautrību gan pašiem dejotājiem, gan skatītājiem sagādāja Vankuveras dziesmu svētkos noklausītais un noskatītais jaunais dancis.

A. Ķ.

Kanadas latvieši golfa laukumā

10. un 11. augustā Glen Cedars laukumā notika Kanadas latviešu atklātās meistarsacīkstes golfā. Turnīrā piedalījās 56 dalībnieki. Diemžēl, no ASV šoreiz bija tikai divi viesi — Juris Kuršinskis no Kolumbus, Ohio, un Al Kudlis no Konektikutas.

Dāmu klasē no 7 spēlētājām pārliecinoši uzvarēja daudzkārtējā meistare Vija Grimba — 191, tālākās vietās: Anne Kiršteina — 220 un Marta Dālberga — 224. Priekšā devuma klasē M.Dālbergas ceļojošo balvu ieguva Austra Dzilna, Austra arī ieguva A. Kiršteinas īpašo balvu.

Vispārējā klasē uzvarēja Alberts Kalva ar 149, iegūstot WIX filters ceļojošo balvu. Alberts ar labiem panākumiem piedalās Ontario un Kanadas jauniešu turnīros. Tālākās vietās bijušie meistari Roberts Metcs — 157, Maris Mārtinsons — 157, Anatolijs Litaunieks — 164, Mārtiņš Grimba sr. — 167 un Mārtiņš Grimba jr. — 168. Priekšā devuma klasē Andrejs Līdums ar 131 ieguva Ričarda Zempicka ceļojošo balvu.

Jauniešu klasē Alberts Kalva ieguva A.C.S. firmas Paula Rasiņa piemiņas balvu. Priekšā devuma balvu saņēma Kurts Bergmanis.

Senioru klasē Mārtiņš Grimba sr. saņēma Broadview Delicatessen īpašnieces A.Miķelsones ceļojošo balvu. Priekšā devumu balvu saņēma Bonis Kuncāns.

A. grupā balvas saņēma Roberts Metcs un Maris Mārtinsons. B. grupā — Alfreds Galiņš — 186 un Ronalds Kuncāns. C. grupā — Ilmārs Kiršteins un Andrejs Rītiņš.

Kluba priekšnieka Ilmara Kiršteina darba vieta Shoppers Drug Mart ziedoja daudzas vērtīgas balvas. Īpašas balvas vēl saņēma Al Kudlis par tālākā ceļa mērošanu. Rolands Simsons un Freds Taraši par iegūtiem „ērgļiem" (eagles), Ināra un Tomass Štāls par augstākiem rezultātiem.

Turnīru vadīja Arnolds Dzilna un Laimons Grundulis.

Sezonu slēgs 29. septembrī pl. 11 Rolling Hills laukumā. Turnīru vadīs Maris Mārtinsons. Pieteikšanās līdz 26. augustam pie A. Dzilnas, tel. 293-7482 un M. Mārtinsona, darba tel. 961-9323. Piedalīšanās maksa 16 dol.

A. Dzilna,
TALGC sekretārs.